

## Täysistunto

**Maanantai 20.12.2021 klo 14.00—18.30**

Täysistunto alkoi klo 13.45. Täysistunto päättyi klo 18.30.

Puhetta johtivat puhemies Anu Vehviläinen (13.45—16.00 ja 17.59—18.30) ja toinen varapuhemies Juho Eerola (16.00—17.59).

### 1. Nimenhuuto

Nimenhuutoraportti Liite 1A

Toimitettiin nimenhuuto.

### 2. Ilmoituksia

#### 2.1. Hallituksen esitykset

Valtioneuvosto on 20.12.2021 antanut hallituksen esityksen HE 233/2021 vp, joka otetaan lähetekeskusteluun tässä istunnossa.

### 3. Ulkoasiainvaliokunnan täydennysvaali

Vaali VAA 87/2021 vp

*Vaaleja*

Eduskunta valitsi ulkoasiainvaliokunnan jäseneksi edustaja Jouni Ovaskan ja varajäseneksi edustaja Hilikka Kempin.

### 4. Valtiovarainvaliokunnan täydennysvaali

Vaali VAA 88/2021 vp

*Vaaleja*

Eduskunta valitsi valtiovarainvaliokunnan jäseneksi edustaja Hanna Kososen.

### 5. Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2022

**Hallituksen esitys eduskunnalle vuoden 2022 talousarvioesityksen (HE 146/2021 vp) täydentämisestä**

Hallituksen esitys HE 146/2021 vp

Hallituksen esitys HE 216/2021 vp

Talousarvioaloite TAA 1-429/2021 vp

## Pöytäkirja PTK 155/2021 vp

Toimenpidealoite TPA 73/2021 vp  
Valiokunnan mietintö VaVM 33/2021 vp

*Ainoa käsittely*

**Puhemies Anu Vehviläinen:** Ainoaan käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 5. asia. Käsittelyn pohjana on valtiovarainvaliokunnan mietintö VaVM 33/2021 vp. Asian käsittely keskeytettiin 17.12.2021 pidetyssä täysistunnossa.

Siirrytään ensin pääluokkakohdaisiin äänestyksiin. — Ehdotan, että esitykset ja kannatukset tehdään eduskuntaryhmä kerrallaan. Ehdotan myös, että mahdolliset pöytäkirjaan otettavat edustajien korjaukset tehdään vasta kun koko pääluokka on äänestetty.

[Käsiteltiin päiväjärjestyksen asiat 5.1—5.8]

---

Eduskunta hyväksyi hallituksen esityksiin HE 146 ja 216/2021 vp sisältyvän ehdotuksen valtion talousarvioksi vuodelle 2022 mietinnön mukaisena. Eduskunta hyväksyi mietintöön sisältyvät lausumaehdotukset. Eduskunta hyväksyi talousarvioaloitteen TAA 266/2021 vp. Eduskunta yhtyi valiokunnan ehdotukseen talousarvioaloitteiden TAA 1—265 ja 267—429/2021 vp hylkäämisestä. Eduskunta yhtyi valiokunnan ehdotukseen toimenpidealoitteen TPA 73/2021 vp hylkäämisestä. Eduskunta hyväksyi valiokunnan ehdotuksen talousarvion soveltamisesta.

**Puhemies Anu Vehviläinen:** Lopuksi päätetään epäluottamuslause-ehdotuksista.

Talousarvioehdotuksen käsittelyssä on tehty seuraavat ehdotukset epäluottamuslauseen antamisesta valtioneuvostolle:

Vilhelm Junnila ps Jari Koskelan ps kannattamana: ”Hallituksen talouspolitiikka kasvattaa vastuuttomasti valtion menoja ja vastuita tavalla, joka ei edistä suomalaisten kestäväää hyvinvointia. Tulevaisuuden työllisyyttä ja osaamista vahvistavat uudistukset ovat jääneet tekemättä. Talouskasvua pitkällä aikavälillä kohentavia toimia ei ole esitetty. Pieni- ja keskituloisten ostovoiman kohentamiseksi ei ole tehty toimenpiteitä. Ilmastotoimien vaikutus on kasvattanut ja tulee edelleen kasvattamaan asumisen ja autoilun kustannuksia. Metsäpolitiikkamme on lipumassa kansallisista käsistä, ja keskeinen vientiteollisuutemme tukijalka on uhattuna. Eduskunta katsoo, että hallitus on epäonnistunut kansallisten etujen puolustamisessa sekä taloudenhoidossa eikä nauti eduskunnan luottamusta.”

Sari Sarkomaa kok Sinuhe Wallinheimon kok kannattamana: ”Eduskunta toteaa, että hallituksen velkaantumista kiihdyttävä linja sekä työllisyyspäätösten tekemättä jättäminen uhkaavat murentaa hyvinvointiyhteiskunnan rahoituspohjan pysyvästi. Me olemme huolissamme lupauksesta lopettaa tulevien sukupolvien kustannuksella eläminen. Jatkuvaan velkaan perustuva politiikka vaarantaa Suomen kyvyn vastata ilmastonmuutoksen asettamaan uhkaan. Hallitus ei ole kyennyt kantamaan vastuuta ja tekemään arvovalintoja kestävän tulevaisuuden puolesta. Eduskunta toteaa, että hallituksen jatkuvaan velkaantumiseen perustuva hyvinvointipalvelut vaarantava politiikka on epäonnistunut eikä hallitus nauti eduskunnan luottamusta.”

## Pöytäkirja PTK 155/2021 vp

Sari Essayah kd Päivi Räsänen kd kannattamana: ”Eduskunta toteaa, että hallituksen sosiaali- ja terveys- sekä talous- ja työllisyyspolitiikka eivät ole kestäväällä pohjalla. Terveystalouden kestävyys tulisi kiinnittää huomiota etupainotteisesti purkamalla hoitojonoja ja pitämällä huolta terveydenhuollon henkilökunnan jaksamisesta. Koronan aiheuttaman taloudellisen kriisin vuoksi hallituksen olisi pitänyt päivittää ohjelmansa ja perua sellaiset uudistukset, jotka lisäävät julkisen talouden alijäämää pitkällä aikavälillä. Pysyvien menojen lisääminen ilman työllisyyttä vahvistavia toimia vaarantaa hyvinvointivaltion kestävyys. Hallituksen päätökset kiristävät yritysten sekä asumisen ja liikkumisen kustannuksia sekä lisäävät yhteiskunnallista eriarvoisuutta heikentäen erityisesti maaseudun väestön asemaa. Tämän johdosta eduskunta toteaa, että hallitus on epäonnistunut eikä nauti eduskunnan luottamusta.”

Selonteko hyväksyttiin.

**Puhemies Anu Vehviläinen:** Ensin äänestetään Sari Essayahin ehdotuksesta Sari Sarkomaan ehdotusta vastaan, jonka jälkeen voittaneesta Vilhelm Junnilan ehdotusta vastaan. Lopuksi äänestetään siitä, nauttiiko valtioneuvosto eduskunnan luottamusta.

Äänestysjärjestys hyväksyttiin.

1) Sari Sarkomaan ehdotus ”jaa”, Sari Essayahin ehdotus ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 116, ei 32; poissa 51 (äänestys 169). Eduskunta hyväksyi tässä äänestyksessä Sari Sarkomaan ehdotuksen.

2) Vilhelm Junnilan ehdotus ”jaa”, Sari Sarkomaan ehdotus ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 122, ei 26; poissa 51 (äänestys 170). Eduskunta hyväksyi tässä äänestyksessä Vilhelm Junnilan ehdotuksen.

3) Luottamuslause valtioneuvostolle ”jaa”, Vilhelm Junnilan ehdotus ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 93, ei 56; poissa 50 (äänestys 171).

Eduskunta päätti, että valtioneuvosto nauttii eduskunnan luottamusta. Asian käsittely päättyi.

### 5.1. Pääluokka 24 Ulkoministeriön hallinnonala

**Puhemies Anu Vehviläinen:** Yleiskeskustelu päättyi 17.12.2021 pidetyssä täysistunnossa. Ryhdytään pääluokan 24 yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Tehtiin seuraavat pääluokkaa koskevat, hyväksytyn menettelytavan mukaisesti keskustelun kirjallisina jätetyt, edustajille monistettuina ja numeroituina jaetut ehdotukset:

## **Pöytäkirja PTK 155/2021 vp**

1. Sami Savio ps Jari Koskelan ps kannattamana 24.01.01: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus siirtää taloudellisia ja henkilöresursseja kaikissa ulkomaisissa edustustoissa vientimme edistämiseen ja Suomeen matkailun kasvattamiseen." (Vastalause 1)
2. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 24.30.66: Vähennetään 100 000 000 euroa kehitysyhteistyön määrärahoista. (Vastalause 2)
3. Sami Savio ps Jari Koskelan ps kannattamana 24.30.66: Vähennetään 520 000 000 euroa varsinaisesta kehitysyhteistyöstä. (Vastalause 1, TAA 358)
4. Sami Savio ps Jari Koskelan ps kannattamana 24.30.66: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus painottaa kehitysavun tarkoituksena konfliktien ehkäisemistä ja ratkaisemista sekä toimintamalleja, joissa kohdemaita autetaan tulemaan toimeen omillaan." (Vastalause 1)
5. Sami Savio ps Jari Koskelan ps kannattamana ps 24.30.66: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus vähentää kehitysyhteistyön maakohtaisia tukia ja painottaa finanssisijoituksia kehitysyhteistyön muotona." (Vastalause 1)
6. Sami Savio ps Jari Koskelan ps kannattamana 24.30.66: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus keskeyttää välittömästi kaikenlaisen kehitysyhteistyön sellaisten maiden kanssa, jotka eivät suostu ottamaan vastaan Suomessa tai muussa EU-maassa kielteisen turvapaikkapäätöksen saaneita kansalaisiaan." (Vastalause 1)
7. Sami Savio ps Jari Koskelan ps kannattamana 24.30.66: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus kohdistaa kehitysavun ruohonjuuritasolle erityisesti lasten koulutukseen ja tyttöjen oikeuksien ja tasa-arvoisuuden edistämiseen." (Vastalause 1)
8. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 24.30.66: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus selvittää Suomen mahdollisuuksia tukea kansalaisjärjestöjen kansainvälisen rahoituksen hankintaa osallistumalla vaadittujen omarahoitusosuuksien kattamiseen." (Vastalause 2)
9. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 24.30.89: Lisätään 150 000 000 euroa sijoitusmuotoiseen kehitysyhteistyöhön. (Vastalause 2)
10. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 24.90.50: Lisätään 1 641 000 euroa ulko- ja turvallisuuspolitiikan saralla toimivien kansalaisjärjestöjen toiminnan vahvistamiseksi. (TAA 339)
11. Sami Savio ps Jari Koskelan ps kannattamana 24.90.66: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus tarkentaa pohjoismaisen yhteistyön osalta tavoitteitaan ja pyrkii vähentämään Suomen maksutaakkaa esittämällä ministerineuvoston toiminnan parempaa kohdentamista." (Vastalause 1)

## Pöytäkirja PTK 155/2021 vp

Mietintö ”jaa”, Sami Savion ehdotus 1 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 108, ei 34; poissa 57 (äänestys 1). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

**Puhemies Anu Vehviläinen:** Timo Heinosen ehdotus 2 ja Sami Savion ehdotus 3 koskevat samaa määrärahaa. Ensin äänestetään Sami Savion ehdotuksesta Timo Heinosen ehdotusta vastaan ja sitten voittaneesta mietintöä vastaan.

Äänestysjärjestys hyväksyttiin.

1) Timo Heinosen ehdotus 2 ”jaa”, Sami Savion ehdotus 3 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 114, ei 33, tyhjiä 1; poissa 51 (äänestys 2). Eduskunta hyväksyi tässä äänestyksessä Timo Heinosen ehdotuksen.

2) Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 2 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 96, ei 49; poissa 54 (äänestys 3). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Sami Savion ehdotus 4 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 102, ei 44, tyhjiä 1; poissa 52 (äänestys 4). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Sami Savion ehdotus 5 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 104, ei 45, tyhjiä 1; poissa 49 (äänestys 5). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Sami Savion ehdotus 6 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 102, ei 48, tyhjiä 2; poissa 47 (äänestys 6). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Sami Savion ehdotus 7 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 106, ei 43; poissa 50 (äänestys 7). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 8 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 98, ei 56; poissa 45 (äänestys 8). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 9 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 128, ei 22, tyhjiä 1; poissa 48 (äänestys 9). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 10 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 132, ei 18, tyhjiä 2; poissa 47 (äänestys 10). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Sami Savion ehdotus 11 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 113, ei 29; poissa 57 (äänestys 11). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Eduskunta hyväksyi pääluokan 24 mietinnön mukaisena.

### 5.2. Pääluokka 29 Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala

**Puhemies Anu Vehviläinen:** Yleiskeskustelu päättyi perjantaina 17.12.2021 pidetyssä täysistunnossa. Nyt ryhdytään pääluokan 29 yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

## Pöytäkirja PTK 155/2021 vp

Tehtiin seuraavat pääluokkaa koskevat, hyväksytyn menettelytavan mukaisesti keskuskansliaan kirjallisina jätetyt, edustajille monistettuina ja numeroituina jaetut ehdotukset:

1. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 29.01.04: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus tuo esityksen jatkuvan oppimisen viraston perustamisen perumiseksi ja kohdistaa aidosti vaikuttavia toimia jatkuvan oppimisen edistämiseksi." (Vastalause 2)
2. Jari Koskela ps Sami Savion ps kannattamana 29.10.20: Lisätään 2 000 000 euroa yrittäjyyspainotteisen lukio-opetuksen kehittämiseen ja siihen liittyviin kokeiluhankkeisiin. (TAA 322)
3. Jari Koskela ps Sami Savion ps kannattamana 29.10.20: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus selvittää ja käynnistää pilotoinnin koulurauha-asiamiesten käytönotosta perusopetuksen piirissä." (Vastalause 1)
4. Jari Koskela ps Sami Savion ps kannattamana 29.10.20: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus säätää perusopetuslakiin oppilaan oikeuden luokanvalvojan ryhmänohjaukseen eduskunnalle tehdyn edustaja Ari Koposen lakialoitteen (LA 31/2021 vp) mukaisesti." (Vastalause 1)
5. Jari Koskela ps Sami Savion ps kannattamana 29.10.20: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy lainsäädäntömuutoksiin, jotta rehtori voi turvaamistoimena evätä osallistumisen opetukseen kolmen päivän ajaksi, jonka aikana oppilaan tukea edistettäisiin oppilashuollon toimesta, ja jotta oppilaan määräaikaaisesta erottamisesta voisi päättää rehtori enintään kahden viikon määräajaksi." (Vastalause 1)
6. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 29.10.20: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus priorisoi menoja, jotta varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen laatu- ja tasa-arvo-ohjelman toteuttamiseen varattu määräraha voidaan muuttaa pysyväksi." (Vastalause 2)
7. Jari Koskela ps Sami Savion ps kannattamana 29.10.51: Lisätään 25 000 euroa Vapaa Kielivalinta ry:lle monipuolisen ja vapaaehtoisuuteen perustuvan kielitarjonnan edistämiseen. (TAA 119)
8. Jari Koskela ps Sami Savion ps kannattamana 29.10.51: Lisätään 100 000 euroa Mannerheimin Lastensuojeluliiton Outokummun yhdistyksen toiminnan kehittämiseen ja tukemiseen. (TAA 14)
9. Jari Koskela ps Sami Savion ps kannattamana 29.10.51: Lisätään 100 000 euroa Marttaliiton lapsiperheille suunnatun toiminnan tukemiseen. (TAA 15)
10. Antero Laukkanen kd Sari Tanuksen kd kannattamana 29.10.51: Lisätään 120 000 euroa kristillisten koulujen ja päiväkotien toiminnan kehittämiseen. (TAA 225)

## **Pöytäkirja PTK 155/2021 vp**

11. Jari Koskela ps Sami Savion ps kannattamana 29.10: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin, joilla varmistetaan opiskelijoille ja opetushenkilökunnalle terveellinen ja sisäilmaongelmista vapaa toimintaympäristö koulutusasteesta riippumatta." (Vastalause 1)
12. Jari Koskela ps Sami Savion ps kannattamana 29.20.21: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin erityisesti it-, rakennus- ja sote-alojen aloituspaikkojen lisäämiseksi ammatillisessa koulutuksessa, jotta työvoiman lisääntyvään kysyntään näillä aloilla voitaisiin vastata." (Vastalause 1)
13. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 29.20.30: Lisätään 300 000 euroa Kelloseppäkoulun toimintaan. (TAA 66)
14. Antero Laukkanen kd Sari Tanuksen kd kannattamana 29.20.30: Lisätään 10 000 000 euroa valtionavustuksena oppisopimuskoulutukseen. (Vastalause 3)
15. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 29.20.30: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus priorisoi menoja, jotta ammatillisen koulutuksen opettajien ja ohjaajien palkkaamiseen varattu määräraha voidaan muuttaa pysyväksi." (Vastalause 2)
16. Antero Laukkanen kd Sari Tanuksen kd kannattamana 29.20.30: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin oppisopimuskoulutuksen käytön laajentamiseksi ja kehittämiseksi." (Vastalause 3)
17. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 29.20.35: Lisätään 50 000 000 euroa lukiokoulutuksen rahoituspohjan vahvistamiseksi. (Vastalause 2)
18. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 29.40.01: Lisätään 35 000 000 euroa Suomen Akatemian pysyvän rahoituksen vahvistamiseksi. (Vastalause 2)
19. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 29.40.50: Lisätään 15 000 000 euroa varhaiskasvatuksen opettajien koulutusmäärien pysyvään nostamiseen. (Vastalause 2)
20. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 29.70.55: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus tuo eduskunnalle esityksen opintotuen tuloarajojen korottamiseksi pysyvästi 50 prosentilla." (Vastalause 2)
21. Antero Laukkanen kd Sari Tanuksen kd kannattamana 29.70.55: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus tuo eduskunnalle esityksen opintotuen tuloarajojen pysyvistä 50 prosentin tasokorotuksesta." (Vastalause 3)
22. Jari Koskela ps Sami Savion ps kannattamana 29.80.04: Lisätään 500 000 euroa Museoviraston toiminnan parantamiseen. (TAA 239)

## Pöytäkirja PTK 155/2021 vp

23. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 29.80.16: Lisätään 1 000 000 euroa taiteilijaeläkkeiden määrän nostamiseen sataan eläkkeeseen. (TAA 171)
24. Jari Koskela ps Sami Savion ps kannattamana 29.80.31: Lisätään 20 000 euroa Lepikon torpan päärakennuksen katon uusimiseen. (TAA 276)
25. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 29.80.31: Lisätään 100 000 euroa maatalousmuseo Sarkan koneellistamisen näyttelyn uudistamiseen. (TAA 146)
26. Jari Koskela ps Sami Savion ps kannattamana 29.80.31: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus lisää tukea kotiseutumuseoille ympäri maata paikallishistorian tutkimuksen lisäämiseksi." (Vastalause 1)
27. Jari Koskela ps Sami Savion ps kannattamana 29.80.31: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus lisää rahoitusta kansallisesti tärkeiden museoiden toimintaan." (Vastalause 1)
28. Jari Koskela ps Sami Savion ps kannattamana 29.80.50: Lisätään 20 000 euroa Suomi—Armenia-yhdistys ry:n toiminnan tukemiseen. (TAA 120)
29. Jari Koskela ps Sami Savion ps kannattamana 29.80.50: Lisätään 32 000 euroa Suomi—Unkari Seura - Finn—Magyar Tarsasag ry:n toiminnan tukemiseen. (TAA 121)
30. Jari Koskela ps Sami Savion ps kannattamana 29.80.50: Lisätään 40 000 euroa ja lisätään momentin perusteluihin maininta, että määrärahaa saa käyttää Loimaa-Seura ry:n toiminnan tukemiseen. (TAA 122)
31. Jari Koskela ps Sami Savion ps kannattamana 29.80.50: Lisätään 45 000 euroa ja lisätään momentin perusteluihin maininta, että määrärahaa saa käyttää Veljesapu-Perinneyhdistys ry:lle tasapuolisen historiantutkimuksen edistämiseen. (TAA 123)
32. Antero Laukkanen kd Sari Tanuksen kd kannattamana 29.80.50: Lisätään 60 000 euroa Arkkitehtuuri- ja ympäristökoulu Lastun nuorten osallisuus- ja luovuushankkeeseen ja nuorten yhteisöllisyyden vahvistamiseen taidekasvatuksen keinoin. (TAA 50)
33. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 29.80.51: Lisätään 5 500 000 euroa taiteilija-allianssin kolmivuotisen kokeilun käynnistämiseen. (TAA 172)
34. Antero Laukkanen kd Sari Tanuksen kd kannattamana 29.80.55: Lisätään 10 000 euroa digilaitteiston ja -ohjelmiston hankintaan Suomen Asutuseumun kokoelmien digitoimiseksi. (TAA 51)
35. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 29.90.50: Lisätään 120 000 euroa Pohjois-Savon liikunnan ja kuntien hankkeeseen Nuoret iloiten liikkeelle. (TAA 173)

## Pöytäkirja PTK 155/2021 vp

36. Jari Koskela ps Sami Savion ps kannattamana 29.90.50: Lisätään 500 000 euroa Lahden Kisapuisto -hankkeen suunnitteluun ja projektin aloitukseen. (TAA 229)
37. Antero Laukkanen kd Sari Tanuksen kd kannattamana 29.90.50: Lisätään 6 300 000 euroa liikuntapaikkarakentamiseen. (TAA 52)
38. Jari Koskela ps Sami Savion ps kannattamana 29.91.50: Lisätään 50 000 euroa ja lisätään perusteluihin maininta, että määrärahaa saa käyttää Lounais-Suomen Partiopiiri ry:lle paikallisten partiolippukuntien toiminnan tukemiseen Lounais-Suomessa. (TAA 124)
39. Jari Koskela ps Sami Savion ps kannattamana 29.91.50: Lisätään 2 000 000 euroa Loisto settlementti ry:n Poikien Talo -toiminnan kehittämiseen valtakunnalliseksi. (TAA 17)
40. Jari Koskela ps Sami Savion ps kannattamana 29.91.50: Vähennetään 5 000 000 euroa poliittisten ja sellaisiksi tulkittavien nuorisojärjestöjen tukemiseen osoitetusta määrärahasta. (Vastalause 1/TAA 372)
41. Antero Laukkanen kd Sari Tanuksen kd kannattamana 29.91.51: Lisätään 5 000 000 euroa nuorten työpajatoiminnan ja etsivän nuorisotyön tukemiseen. (Vastalause 3)
42. Jari Koskela ps Sami Savion ps kannattamana 29: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus vahvistaa resursseja koko maassa eri koulutusmuodoille ja kaikilla asteilla varhaiskasvatuksesta korkeakoulutukseen, vapaan sivistystyön oppilaitoksissa annettavaan koulutukseen ja täydennyskoulutukseen sekä laaja-alaiseen tutkimukseen ja innovaatiotoimintaan." (Vastalause 1)
43. Jari Koskela ps Sami Savion ps kannattamana 29: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin lukutaidon parantamiseksi erityisesti poikien osalta, toisen kotimaisen kielen säätämiseksi valinnaiseksi ja tärkeiden maailmankielten opetuksen lisäämiseksi kouluissa." (Vastalause 1)
44. Jari Koskela ps Sami Savion ps kannattamana 29: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus turvaa kylä- ja lähikoulujen sekä päiväkotien toimintaedellytykset ja oppilaiden kohtuulliset päivittäiset koulumatka-ajat." (Vastalause 1)
45. Jari Koskela ps Sami Savion ps kannattamana 29: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus kehittää ammatillista koulutusta lyhentämällä opintoaikoja ja nostamalla tasoa ottaen nykyistä paremmin huomioon erilaisten yritysten tarpeet." (Vastalause 1)
46. Jari Koskela ps Sami Savion ps kannattamana 29: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus kehittää oppisopimuskoulutusta ja laajentaa sitä useammalle ammatialalle ja edelleen parantaa sen ehtoja." (Vastalause 1)
47. Jari Koskela ps Sami Savion ps kannattamana 29: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus mahdollistaa epätyypilliset koulutuspolut ja moduulipohjaiset opinnot.

## Pöytäkirja PTK 155/2021 vp

Tämä tarkoittaa siirtymistä oppilaitos- ja tutkintokeskeisyydestä kohti taito- ja osakokonaisuuskeskeisyyttä, mikä asettaa haasteita muun muassa oppilaitosten rahoitukselle ja niiden sääntelylle." (Vastalause 1)

48. Jari Koskela ps Sami Savion ps kannattamana 29: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus lisää koko työiän aikaista täydennys- ja uudelleen koulutusta sekä huolehtii opettajien täydennyskoulutuksen vastaamisesta yritysmaailman tarpeisiin." (Vastalause 1)

49. Jari Koskela ps Sami Savion ps kannattamana 29: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus keskittyy perusopetuksessa lopputuloksen tasoon siten, että valmistuvilla oppilailla olisi mahdollisimman korkea osaamistaso omiin henkilökohtaisiin edellytyksiinsä nähden. Samalla on pyrittävä varmistamaan, että kaikilla peruskoulusta valmistuneilla olisi osa-aluekohtainen minimiosaamistaso mm. lukemisen, kirjoittamisen ja laskemisen kaltaisissa perusasioissa." (Vastalause 1)

50. Jari Koskela ps Sami Savion ps kannattamana 29: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus ratkaisee sekä työvoimapulan että miesopettajien vähyyden varhaiskasvatuksen toimialalla." (Vastalause 1)

51. Jari Koskela ps Sami Savion ps kannattamana 29: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin opintotukilain muuttamiseksi siten, että ammatillisten opintojen ohella tehdyt oppisopimusjaksot tulevat opintotuen piiriin." (Vastalause 1)

Mietintö "jaa", Timo Heinosen ehdotus 1 "ei". Äänestyksen tulos: jaa 93, ei 55; poissa 51 (äänestys 12). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö "jaa", Jari Koskelan ehdotus 2 "ei". Äänestyksen tulos: jaa 117, ei 34; poissa 48 (äänestys 13). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö "jaa", Jari Koskelan ehdotus 3 "ei". Äänestyksen tulos: jaa 118, ei 35; poissa 46 (äänestys 14). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö "jaa", Jari Koskelan ehdotus 4 "ei". Äänestyksen tulos: jaa 114, ei 36; poissa 49 (äänestys 15). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö "jaa", Jari Koskelan ehdotus 5 "ei". Äänestyksen tulos: jaa 112, ei 40; poissa 47 (äänestys 16). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö "jaa", Timo Heinosen ehdotus 6 "ei". Äänestyksen tulos: jaa 119, ei 31, tyhjiä 1; poissa 48 (äänestys 17). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö "jaa", Jari Koskelan ehdotus 7 "ei". Äänestyksen tulos: jaa 123, ei 29; poissa 47 (äänestys 18). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

## Pöytäkirja PTK 155/2021 vp

Mietintö ”jaa”, Jari Koskelan ehdotus 8 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 123, ei 30; poissa 46 (äänestys 19). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Jari Koskelan ehdotus 9 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 116, ei 35; poissa 48 (äänestys 20). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Antero Laukkasen ehdotus 10 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 114, ei 36, tyhjiä 1; poissa 48 (äänestys 21). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Jari Koskelan ehdotus 11 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 96, ei 59; poissa 44 (äänestys 22). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Jari Koskelan ehdotus 12 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 94, ei 56; poissa 49 (äänestys 23). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 13 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 102, ei 41, tyhjiä 2; poissa 54 (äänestys 24). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Antero Laukkasen ehdotus 14 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 115, ei 35; poissa 49 (äänestys 25). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 15 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 96, ei 57; poissa 46 (äänestys 26). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

**Puhemies Anu Vehviläinen:** Antero Laukkasen ehdotus 16 ja Jari Koskelan ehdotus 46 ovat samansisältöiset, joten niistä äänestetään yhdessä mietintöä vastaan.

Äänestysjärjestys hyväksyttiin.

Mietintö ”jaa”, Antero Laukkasen ehdotus 16 ja Jari Koskelan ehdotus 46 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 97, ei 56, tyhjiä 1; poissa 45 (äänestys 27). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 17 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 95, ei 57; poissa 47 (äänestys 28). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 18 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 119, ei 34; poissa 46 (äänestys 29). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 19 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 96, ei 58; poissa 45 (äänestys 30). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

**Puhemies Anu Vehviläinen:** Timo Heinosen ehdotus 20 ja Antero Laukkasen ehdotus 21 ovat samansisältöiset, joten niistä äänestetään yhdessä mietintöä vastaan.

Äänestysjärjestys hyväksyttiin.

## Pöytäkirja PTK 155/2021 vp

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 20 ja Antero Laukkasen ehdotus 21 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 98, ei 56, tyhjiä 1; poissa 44 (äänestys 31). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Jari Koskelan ehdotus 22 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 115, ei 33; poissa 51 (äänestys 32). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 23 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 125, ei 15, tyhjiä 2; poissa 57 (äänestys 33). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Jari Koskelan ehdotus 24 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 122, ei 31; poissa 46 (äänestys 34). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 25 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 122, ei 18, tyhjiä 1; poissa 58 (äänestys 35). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Jari Koskelan ehdotus 26 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 121, ei 32; poissa 46 (äänestys 36). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Jari Koskelan ehdotus 27 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 119, ei 33; poissa 47 (äänestys 37). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Jari Koskelan ehdotus 28 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 116, ei 28; poissa 55 (äänestys 38). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Jari Koskelan ehdotus 29 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 120, ei 33; poissa 46 (äänestys 39). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Jari Koskelan ehdotus 30 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 120, ei 31; poissa 48 (äänestys 40). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Jari Koskelan ehdotus 31 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 116, ei 38; poissa 45 (äänestys 41). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Antero Laukkasen ehdotus 32 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 128, ei 20, tyhjiä 2; poissa 49 (äänestys 42). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 33 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 133, ei 10, tyhjiä 2; poissa 54 (äänestys 43). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Antero Laukkasen ehdotus 34 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 116, ei 33; poissa 50 (äänestys 44). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 35 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 119, ei 30, tyhjiä 1; poissa 49 (äänestys 45). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

## **Pöytäkirja PTK 155/2021 vp**

Mietintö ”jaa”, Jari Koskelan ehdotus 36 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 116, ei 37; poissa 46 (äänestys 46). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Antero Laukkasen ehdotus 37 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 116, ei 34; poissa 49 (äänestys 47). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Jari Koskelan ehdotus 38 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 119, ei 32; poissa 48 (äänestys 48). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Jari Koskelan ehdotus 39 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 116, ei 35; poissa 48 (äänestys 49). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Jari Koskelan ehdotus 40 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 120, ei 32; poissa 47 (äänestys 50). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Antero Laukkasen ehdotus 41 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 116, ei 33; poissa 50 (äänestys 51). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Jari Koskelan ehdotus 42 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 93, ei 56; poissa 50 (äänestys 52). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Jari Koskelan ehdotus 43 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 118, ei 34; poissa 47 (äänestys 53). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Jari Koskelan ehdotus 44 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 110, ei 33; poissa 56 (äänestys 54). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Jari Koskelan ehdotus 45 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 115, ei 35; poissa 49 (äänestys 55). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Jari Koskelan ehdotus 47 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 90, ei 58; poissa 51 (äänestys 56). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Jari Koskelan ehdotus 48 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 94, ei 58; poissa 47 (äänestys 57). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Jari Koskelan ehdotus 49 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 93, ei 59; poissa 47 (äänestys 58). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Jari Koskelan ehdotus 50 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 114, ei 34; poissa 51 (äänestys 59). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Jari Koskelan ehdotus 51 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 112, ei 33; poissa 54 (äänestys 60). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Eduskunta hyväksyi pääluokan 29 mietinnön mukaisena.

**Puhemies Anu Vehviläinen:** Siirrytään tulojen käsittelyyn. Menettelytavan mukaisesti keskustelua ei sallita.

### 5.3. Osasto 11 Verot ja veronluonteiset tulot

**Puhemies Anu Vehviläinen:** Esitellään veroja ja veronluonteisia tuloja koskeva osasto 11. Nyt ryhdytään osaston yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Tehtiin seuraavat osastoa koskevat, hyväksytyn menettelytavan mukaisesti keskuskansliaan kirjallisina jätetyt, edustajille monistettuina ja numeroituina jaetut muutosehdotukset:

1. Sami Savio ps Toimi Kankaanniemen ps kannattamana 11.01.01: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus peruuttaa turpeen verotuksen kiristämisen alan yrittäjien konkurssien estämiseksi ja kotimaisen energiahuollon turvaamiseksi." (Vastalause 1)
2. Sami Savio ps Toimi Kankaanniemen ps kannattamana 11.01.01: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy viipymättä toimenpiteisiin pieni- ja keskituloisten lapsiperheiden verotuksen kohtuullistamiseksi." (Vastalause 1)
3. Sami Savio ps Toimi Kankaanniemen ps kannattamana 11.01.01: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin työ- ja eläketuloverovähennyksen korottamiseksi." (Vastalause 1)
4. Sami Savio ps Toimi Kankaanniemen ps kannattamana 11.01.01: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin lapsivähennyksen palauttamiseksi." (Vastalause 1)
5. Sami Savio ps Toimi Kankaanniemen ps kannattamana 11.01.01: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus valmistelee suursäätiöiden ja suurten yhdistysten pääomatulojen saattamista veronalaisiksi." (Vastalause 1)
6. Sami Savio ps Toimi Kankaanniemen ps kannattamana 11.01.01: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy viipymättä toimenpiteisiin pieni- ja keskituloisten verotuksen kohtuullistamiseksi." (Vastalause 1)
7. Sami Savio ps Toimi Kankaanniemen ps kannattamana 11.01.01: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että palkansaajan ja eläketulon saajan verotus säädetään siten, että samansuuruisesta tulosta peritään vero yhdenvertaisin perustein." (Vastalause 1)
8. Sami Savio ps Toimi Kankaanniemen ps kannattamana 11.01.01: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus tuo eduskunnalle esityksen osakesäästötilin ylärajan korottamiseksi reilusti esimerkiksi 100 000 euroon ja mahdollistaa tilin sisällä myös sijoitusrahasto-osuuksiin tehtävät sijoitukset." (Vastalause 1)

## Pöytäkirja PTK 155/2021 vp

9. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 11.01.01: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus tuo eduskunnalle esitykset tuloverolain muuttamisesta siten, että työtulovähennystä korottamalla sekä asteikkoa muuttamalla palkka- ja eläketuloa saavien verotus kevenee yhteensä 800 miljoonaa." (Vastalause 2)
10. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 11.01.01: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus poistaa asuntolainan korkovähennyksen kokonaan." (Vastalause 2)
11. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 11.01.01: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus lopettaa maakuntaveron valmistelun." (Vastalause 2)
12. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 11.01.01: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin, joilla päivitetään lainsäädäntö yleishyödyllisyyden määritelmän osalta siten, että työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksujen sekä työmarkkinajärjestöjen sijoitustuottojen verovapaus päättyvät." (Vastalause 2)
13. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 11.01.01: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus lopettaa Suomelle vahingollisen maastapoistumisveron valmistelun." (Vastalause 2)
14. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 11.01.01: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus tuo esitykset, joilla osakesäästötilin käyttöalaa laajennetaan." (Vastalause 2)
15. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 11.01.01: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus tuo esitykset osakesäästötilin keinotekoisien ylärajan poistamisesta sekä muun ylimääräisen byrokratian purkamiseksi, jotta jokaisen suomalaisen mahdollisuudet vaurastua paranevat." (Vastalause 2)
16. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 11.01.01: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus tuo tarpeelliset esitykset, joilla voidaan toteuttaa vastasyntyneiden osakesäästötili." (Vastalause 2)
17. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 11.01.01: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus tuo eduskunnalle esityksen tuloverolain 127 a §:ssä tarkoitetun kotitalousvähennyksen uudistamisesta siten, että vähennyksen enimmäismäärä on 5 000 euroa, työkorvauksen verovähennysoikeus nostetaan 60 prosenttiin ja palkkakorvauksen 40 prosenttiin." (Vastalause 2)
18. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 11.01.01: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus antaa eduskunnalle esityksen tuloverolain 127 a §:ssä tarkoitetun kotitalousvähennyksen 100 euron omavastuuosuuden poistamisesta." (Vastalause 2)

## Pöytäkirja PTK 155/2021 vp

19. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 11.01.01: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus tuo eduskunnalle esityksen tuloverolain 127 a §:ssä tarkoitetun kotitalousvähennyksen uudistamisesta siten, että vähennykseen oikeuttavan palvelun ostaja voi saada vähennyksen hyödyn jo palvelun laskussa, sekä rakentaa tähän tarpeelliset sähköiset palvelukanavat, jotta yrityksiin kohdistuva byrokratia ei kasva." (Vastalause 2)

20. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 11.01.01: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus antaa eduskunnalle esityksen tuloverolain 127 a §:ssä tarkoitetun kotitalousvähennyksen uudistamisesta yli 75-vuotiaiden osalta siten, että kotitalouspalvelutyön verovähennysoikeutta kasvatettaisiin 70 prosenttiin, 100 euron omavastuu poistuisi sekä palvelujen ostoon annettaisiin enintään 1 200 euroa vuodessa tukea niille, joiden verot eivät riitä vähennyksen tekemiseen." (Vastalause 2)

21. Päivi Räsänen kd Sari Essayahin kd kannattamana 11.01.01: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus tuo eduskunnalle esityksen tuloverolain muuttamisesta siten, että omaishoidon tuesta annetun lain nojalla omaishoitajalle maksettava hoitopalkkio ei olisi jatkossa veronalaista tuloa." (Vastalause 3)

22. Päivi Räsänen kd Sari Essayahin kd kannattamana 11.01.01: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus tuo eduskunnalle esityksen tuloverolain muuttamisesta siten, että verovelvollinen voisi vähentää palkkatuloistaan 50 % työmarkkinajärjestön jäsenmaksustaan tulonhankkimisvähennyksenä nykyisen täyden jäsenmaksun sijaan" (Vastalause 3)

23. Sami Savio ps Toimi Kankaanniemen ps kannattamana 11.01.02: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin yritysten aggressiivisen verosuunnittelun saattamiseksi kuriin muun muassa karsimalla valtiontukia yrityksiltä, joilla on veroparatiisikytköksiä." (Vastalause 1)

24. Sami Savio ps Toimi Kankaanniemen ps kannattamana 11.01.02: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy selvittämään edellytyksiä, joilla aloittaville yrityksille voitaisiin tarjota investointien vapaat poistot verotuksessa esimerkiksi yrityksen kolmen ensimmäisen toimintavuoden aikana." (Vastalause 1)

25. Sami Savio ps Toimi Kankaanniemen ps kannattamana 11.01.02: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus valmistelee Viron yritysveromallia vastaavan, Suomeen soveltuvan yritysverojärjestelmän." (Vastalause 1)

26. Sami Savio ps Toimi Kankaanniemen ps kannattamana 11.01.02: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus alkaa valmistella yhteisöverokannan madaltamista lähitulevaisuudessa." (Vastalause 1)

27. Sami Savio ps Toimi Kankaanniemen ps kannattamana 11.01.04: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin perintöverotuksen epäkohtien poistamiseksi ja ottaa käyttöön periaatteen, jonka mukaan omaisuutta verotetaan vasta silloin, kun omaisuus siirtyy perinnön saajan vapaaseen hallintaan." (Vastalause 1)

## Pöytäkirja PTK 155/2021 vp

28. Sami Savio ps Toimi Kankaanniemen ps kannattamana 11.04.01: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin ravintoedun arvon nostamiseksi sekä ruuan kotiinkuljetuksen arvonlisäverokannan alentamiseksi." (Vastalause 1)
29. Sami Savio ps Toimi Kankaanniemen ps kannattamana 11.04.01: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin kaikki liikuntapalvelut kattavan yhtenäisen arvonlisäverokannan luomiseksi." (Vastalause 1)
30. Päivi Räsänen kd Sari Essayahin kd kannattamana 11.04.01: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin arvonlisäveroa koskevan verovelvollisuuden alarajan korottamiseksi 20 000 euroon." (Vastalause 3)
31. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 11.08.01: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus tuo esitykset tupakkaverotuksen kiristämiseksi 300 miljoonalla eurolla." (Vastalause 2)
32. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 11.08.04: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin, joilla viinien myynti sallitaan päivittäistavara-kaupoissa ja kioskeissa." (Vastalause 2)
33. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 11.08.04: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus lupautensa mukaan tuo eduskunnalle lakiesityksen, jolla sallitaan etämyynti myös suomalaisille pienpanimoille, jotta pienpanimotuotteita voi tilata etämyynnin kautta. Etämyynti on nykyään mahdollista vain ulkomaisista panimoista." (Vastalause 2)
34. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 11.08.05: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus selvittää virvoitusjuomaveron veropohjan laajentamista." (Vastalause 2)
35. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 11.08.05: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus käynnistää valmistelun ja tuo eduskunnalle esityksen uudesta terveysperusteisesta haittaverosta." (Vastalause 2)
36. Sami Savio ps Toimi Kankaanniemen ps kannattamana 11.08.07: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus selvittää pikaisesti ammattibiodieselin käyttöönoton edellytykset ja varaa verotukseen 110 miljoonaa euroa." (Vastalause 1)
37. Sami Savio ps Toimi Kankaanniemen ps kannattamana 11.08.07: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus keventää polttoaineveroa 254 miljoonalla eurolla." (Vastalause 1)
38. Sami Savio ps Toimi Kankaanniemen ps kannattamana 11.08.07: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus keventää lämmityspolttoaineveroa 100 miljoonalla eurolla." (Vastalause 1)

## Pöytäkirja PTK 155/2021 vp

39. Sami Savio ps Toimi Kankaanniemen ps kannattamana 11.08.07: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus korottaa parafiinisen dieselin verotukea 65 miljoonalla eurolla." (Vastalause 1)
40. Sami Savio ps Toimi Kankaanniemen ps kannattamana 11.08.07: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus säilyttää päätösvalan polttoaineverotaulukoista kansallisessa päätösvalassa eikä luovuta sitä EU:lle." (Vastalause 1)
41. Sami Savio ps Toimi Kankaanniemen ps kannattamana 11.08.07: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus viipymättä huoventaa kotimaisten marja- ja hedelmämeijujen juomapakkausten valmisteveroa." (Vastalause 1)
42. Päivi Räsänen kd Sari Essayahin kd kannattamana 11.08.07: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin liikenne- ja lämmityspolttoaineiden verotuksen keventämiseksi." (Vastalause 3)
43. Päivi Räsänen kd Sari Essayahin kd kannattamana 11.08: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin terveysperusteisen veron käyttöönottamiseksi." (Vastalause 3)
44. Sami Savio ps Toimi Kankaanniemen ps kannattamana 11.10.05: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy selvittämään varainsiirtoveron huoventamista työn perässä muuttavien henkilöiden osalta." (Vastalause 1)
45. Sami Savio ps Toimi Kankaanniemen ps kannattamana 11.10: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus ei kasvata liikenteen vero- ja maksurasitetta." (Vastalause 1)
46. Sami Savio ps Toimi Kankaanniemen ps kannattamana 11.10: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy pikaisiin toimenpiteisiin maatalouden tuotantorakennusten kiinteistöveron poistamiseksi viljelijöiden kustannuskriisin helpottamiseksi sekä kansallisen omavaraisuuden ja huoltovarmuuden vahvistamiseksi." (Vastalause 1)
47. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 11.11.03: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus tuo eduskunnalle esityksen autoverosta luopumiseksi asteittain tällä vuosikymmenellä siten, että ajoneuvoveroa korotetaan tämän vastineeksi, kuitenkin siten, että staattisesti laskettuna autoilun nettoverorasitus pienenee yhteensä 50 miljoonaa euroa vuonna 2022." (Vastalause 2)
48. Sami Savio ps Toimi Kankaanniemen ps kannattamana 11.19.05: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus valmistelee viipymättä ulkomaista raskasta liikennettä koskevan tienkäyttömaksun säätämisen eli niin sanotun vinjetin." (Vastalause 1)
49. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 11.19.06: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus tuo eduskunnalle esityksen väylämaksulain kumoamiseksi." (Vastalause 2)

## **Pöytäkirja PTK 155/2021 vp**

Mietintö ”jaa”, Sami Savion ehdotus 1 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 107, ei 38; poissa 54 (äänestys 61). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Sami Savion ehdotus 2 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 95, ei 57; poissa 47 (äänestys 62). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Sami Savion ehdotus 3 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 95, ei 57; poissa 47 (äänestys 63). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Sami Savion ehdotus 4 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 111, ei 39; poissa 49 (äänestys 64). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Sami Savion ehdotus 5 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 99, ei 53; poissa 47 (äänestys 65). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Sami Savion ehdotus 6 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 94, ei 57; poissa 48 (äänestys 66). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Sami Savion ehdotus 7 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 94, ei 59; poissa 46 (äänestys 67). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Sami Savion ehdotus 8 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 92, ei 56; poissa 51 (äänestys 68). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 9 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 95, ei 55; poissa 49 (äänestys 69). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 10 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 126, ei 25; poissa 48 (äänestys 70). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 11 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 95, ei 59; poissa 45 (äänestys 71). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 12 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 117, ei 31, tyhjiä 1; poissa 50 (äänestys 72). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 13 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 94, ei 59; poissa 46 (äänestys 73). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 14 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 95, ei 58; poissa 46 (äänestys 74). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 15 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 93, ei 58; poissa 48 (äänestys 75). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

## **Pöytäkirja PTK 155/2021 vp**

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 16 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 93, ei 57; poissa 49 (äänestys 76). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 17 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 95, ei 59; poissa 45 (äänestys 77). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 18 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 94, ei 58; poissa 47 (äänestys 78). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 19 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 95, ei 58; poissa 46 (äänestys 79). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 20 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 91, ei 57; poissa 51 (äänestys 80). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Päivi Räsäsen ehdotus 21 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 107, ei 41; poissa 51 (äänestys 81). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Päivi Räsäsen ehdotus 22 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 121, ei 30; poissa 48 (äänestys 82). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Sami Savion ehdotus 23 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 113, ei 36; poissa 50 (äänestys 83). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Sami Savion ehdotus 24 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 114, ei 33; poissa 52 (äänestys 84). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Sami Savion ehdotus 25 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 102, ei 34; poissa 63 (äänestys 85). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Sami Savion ehdotus 26 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 114, ei 38; poissa 47 (äänestys 86). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Sami Savion ehdotus 27 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 114, ei 38; poissa 47 (äänestys 87). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Sami Savion ehdotus 28 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 118, ei 34; poissa 47 (äänestys 88). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Sami Savion ehdotus 29 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 93, ei 57; poissa 49 (äänestys 89). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Päivi Räsäsen ehdotus 30 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 110, ei 38; poissa 51 (äänestys 90). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

## Pöytäkirja PTK 155/2021 vp

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 31 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 113, ei 32, tyhjiä 1; poissa 53 (äänestys 91). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 32 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 100, ei 47; poissa 52 (äänestys 92). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 33 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 93, ei 55; poissa 51 (äänestys 93). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 34 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 117, ei 30; poissa 52 (äänestys 94). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

**Puhemies Anu Vehviläinen:** Timo Heinosen ehdotus 35 ja Päivi Räsäsen ehdotus 43 ovat saman sisältöisiä, joten niistä äänestetään yhdessä mietintöä vastaan.

Äänestysjärjestys hyväksyttiin.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 35 ja Päivi Räsäsen ehdotus 43 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 122, ei 29; poissa 48 (äänestys 95). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Sami Savion ehdotus 36 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 110, ei 36; poissa 53 (äänestys 96). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Sami Savion ehdotus 37 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 116, ei 35; poissa 48 (äänestys 97). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Sami Savion ehdotus 38 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 115, ei 36; poissa 48 (äänestys 98). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Sami Savion ehdotus 39 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 112, ei 36; poissa 51 (äänestys 99). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Sami Savion ehdotus 40 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 112, ei 37; poissa 50 (äänestys 100). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Sami Savion ehdotus 41 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 111, ei 36; poissa 52 (äänestys 101). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Päivi Räsäsen ehdotus 42 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 111, ei 37; poissa 51 (äänestys 102). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Sami Savion ehdotus 44 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 92, ei 57; poissa 50 (äänestys 103). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Sami Savion ehdotus 45 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 93, ei 57; poissa 49 (äänestys 104). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

## Pöytäkirja PTK 155/2021 vp

Mietintö ”jaa”, Sami Savion ehdotus 46 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 112, ei 35; poissa 52 (äänestys 105). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 47 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 123, ei 25; poissa 51 (äänestys 106). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Sami Savion ehdotus 48 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 95, ei 58; poissa 46 (äänestys 107). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 49 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 94, ei 58; poissa 47 (äänestys 108). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

---

Pöytäkirjaan merkittiin seuraavat ilmoitukset: Kohdassa 10 Mauri Peltokangas /ps tarkoitti äänestää ”jaa”. Kohdassa 22 Mari Rantanen /ps tarkoitti äänestää ”ei”. Kohdassa 34 Juha Mäenpää /ps tarkoitti äänestää ”jaa”. Kohdissa 4 ja 46 Sari Multala /kok tarkoitti äänestää ”jaa”.

---

Eduskunta hyväksyi osaston 11 mietinnön mukaisena.

### 5.4. Osasto 12 Sekalaiset tulot

Eduskunta hyväksyi osaston 12 mietinnön mukaisena.

### 5.5. Osasto 13 Korkotulot, osakkeiden myyntitulot ja voiton tuloutukset

**Puhemies Anu Vehviläinen:** Esitellään korkotuloja, osakkeiden myyntituloja ja voiton tuloutuksia koskeva osasto 13. Nyt ryhdytään osaston yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Tehtiin seuraava osastoa koskeva, hyväksytyn menettelytavan mukaisesti keskuskansliaan kirjallisena jätetty, edustajille monistettuna ja numeroituna jaettu ehdotus:

1. Sari Tanus kd Antero Laukkasen kd kannattamana 13.03.01: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin Ilmastorahasto Oy:n lakkauttamiseksi ja sen pääomien palauttamiseksi valtiolle." (Vastalause 3)

Mietintö ”jaa”, Sari Tanuksen ehdotus 1 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 113, ei 31; poissa 55 (äänestys 109). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Eduskunta hyväksyi osaston 13 mietinnön mukaisena.

## 5.6. Osasto 15 Lainat

**Puhemies Anu Vehviläinen:** Esitellään lainoja koskeva osasto 15. Nyt ryhdytään osaston yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Tehtiin seuraava osastoa koskeva, hyväksytyn menettelytavan mukaisesti keskuskansliaan kirjallisena jätetty, edustajille monistettuna ja numeroituna jaettu ehdotus:

1. Toimi Kankaanniemi ps Sami Savion ps kannattamana 15.03.01: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin valtion ja muiden julkisyhteisöjen lainakannan keskimaturiteetin nostamiseksi esimerkiksi myymällä tavanomaista pitempiä velkakirjoja eli yli kymmenen vuoden juoksuajan velkakirjoja." (Vastalause 1)

Mietintö ”jaa”, Toimi Kankaanniemen ehdotus 1 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 113, ei 28; poissa 58 (äänestys 110). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Eduskunta hyväksyi osaston 15 mietinnön mukaisena.

## 5.7. Yleisperustelut

**Puhemies Anu Vehviläinen:** Esitellään yleisperustelut. Menettelytavan mukaisesti yleiskeskustelua ei sallita. Ryhdytään yleisperustelujen yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Tehtiin seuraavat yleisperusteluja koskevat, hyväksytyn menettelytavan mukaisesti keskuskansliaan kirjallisina jätetyt, edustajille monistettuina ja numeroituina jaetut ehdotukset:

1. Toimi Kankaanniemi ps Sami Savion ps kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus luopuu liian kunnianhimoisesta kansallisesta ilmastostrategiasta välttääkseen maan hintakilpailukyvyn heikkenemisen, kotitalouksien köyhtymisen ja päästöjen globaalin kasvun hiilivuodon myötä." (Vastalause 1)

2. Toimi Kankaanniemi ps Sami Savion ps kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että julkisen talouden kestävyyttä vaarantava sekä turvallisuus- ja syrjäytymisongelmia aiheuttava maahanmuutto minimoidaan luomalla maahanmuuttopolitiikkaan selkeät ja tavoitteelliset kriteerit Suomeen muuttamisen ja sosiaaliturvan piiriin kuulumisen edellytyksille." (Vastalause 1)

3. Toimi Kankaanniemi ps Sami Savion ps kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus seuraa huolella valtion velka- ja takausvastuiden kehitystä ja toimii veronmaksajien riskien pienentämiseksi." (Vastalause 1)

4. Toimi Kankaanniemi ps Sami Savion ps kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus toteuttaa kansalaisten valinnanvapautta ja ostovoimaa toteuttavan merkittävän pysyvän vähennyksen Ylen budjetista ja vähentää vastaavan summan suomalaisten maksamasta Yle-verosta." (Vastalause 1)

## Pöytäkirja PTK 155/2021 vp

5. Toimi Kankaanniemi ps Sami Savion ps kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus purkaa byrokratiaa ja tavoittelee korkeampaa tuotavuutta jokaisella hallinnonalalla muun muassa digitalisaation ja jatkuvan parantamisen avulla. Lisäksi hallinnonalojen ja yksiköiden tulostavasta on vahvistettava aidosti." (Vastalause 1)
6. Toimi Kankaanniemi ps Sami Savion ps kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus turvaa pieni- ja keskituloisten kotitalouksien ostovoiman energiahintojen nousun huomioiden." (Vastalause 1)
7. Toimi Kankaanniemi ps Sami Savion ps kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin kuntatalouden pahenevan kriisin ratkaisemiseksi ensisijaisesti karsimalla kunnille määrättyjä tehtäviä." (Vastalause 1)
8. Toimi Kankaanniemi ps Sami Savion ps kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus ei enää kasvata Suomen EU-tason tai euromaiden välisiä taloudellisia vastuita sekä pyrkii systemaattisesti pienentämään jo syntyneitä mittavia vastuita ja niistä aiheutuvia riskejä." (Vastalause 1)
9. Toimi Kankaanniemi ps Sami Savion ps kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus kunnioittaa eduskunnan tahtoa kuten se on mietintöön VaVM 4/2021 vp kirjattu eikä sitoudu toimiin, jotka muokkaavat Euroopan unionia epäsymmetrisen tulonsiirtounionin suuntaan, eikä hyväksy sellaisia uusia omien varojen järjestelmiä, jotka nostaisivat Suomen kokonaisverorasitetta." (Vastalause 1)
10. Toimi Kankaanniemi ps Sami Savion ps kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus neuvotellessaan EU-komission esittämästä Fit for 55 -ilmastopakettia asettaa tavoitteiksi suomalaisen elinkeinoelämän kilpailukyvyyn, kotitalouksien ostovoiman säilyttämisen ja metsä- ja budjettisuvereniteetin." (Vastalause 1)
11. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hyvinvointipalveluiden pelastamiseksi ja ilmastonmuutoksen vastaisen työn vahvistamiseksi palataan tavoittelemaan kestävyysvajeen umpeen kuromista." (Vastalause 2)
12. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että talouskasvun ja yritysten toimintaedellytysten parantamiseksi talouspolitiikan tavoitteeksi asetetaan työnantaja- ja pk-yritysten määrän kasvu." (Vastalause 2)
13. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että työllisyysastetavoitteeksi asetetaan 80 prosenttia vuosikymmenen loppuun mennessä, sillä jokaisella on oltava oikeus ja mahdollisuus tulla toimeen omalla työllään." (Vastalause 2)

## Pöytäkirja PTK 155/2021 vp

14. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että talouspolitiikan tavoitteeksi asetetaan jokaisen ihmisen mahdollisuudet vaurastua ja se, että kotitalouksien nettovarallisuus kasvaa 50 prosenttia vuosikymmenen loppuun mennessä." (Vastalause 2)

15. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että talouspolitiikan tavoitteena on haitallisten ulkoisvaikutusten hillitseminen ja vahva talous, jotta Suomella on kykyä vastata ilmastonmuutoksen asettamaan haasteeseen." (Vastalause 2)

16. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että talouspolitiikan sääntöjä uudistetaan julkisen talouden vahvistamiseksi siten, että menokehyskiä määritteli tulevaisuudessa velkasuhteen tavoitetaso, ja että julkisessa taloudessa tavoitellaan kestävyysvajeen turvaavaa ylijäämää." (Vastalause 2)

17. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että talouspolitiikan sääntöjen parlamentaarista käsittelyä lisätään ja säännöt vahvistetaan vähintään lain tasoisesti." (Vastalause 2)

18. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus tuo pikaisesti esityksen varhaiskasvatusmaksujen alentamiseksi 30 miljoonalla eurolla." (Vastalause 2)

19. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus toteuttaa kokoomuksen mallin mukaisen, aidosti tasa-arvoa ja perheiden mahdollisuuksia laajentavan perhevapaa uudistuksen." (Vastalause 2)

20. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus ottaa työllisyyspolitiikan pohjaksi valtiovarainministeriön valmisteleman ehdotuksen keinoista työllisyyden nostamiseksi lukuun ottamatta opintoetuuksien kokonaisuutta. Yhteensä ehdotusten toteuttaminen vahvistaisi työllisyyttä noin 55 000 ihmisellä." (Vastalause 2)

21. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus tuo viipymättä eduskunnalle lakiesityksen reilun paikallisen sopimisen mahdollistamiseksi kaikissa yrityksissä." (Vastalause 2)

22. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus antaa eduskunnalle esityksen ansiosidonnaisen työttömyysturvan porrastamisesta siten, että työttömyysturva olisi työttömyyden alussa nykyistä parempi ja laskisi portaattain työttömyysjakson pitkeytyessä." (Vastalause 2)

23. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin oppisopimuskoulutuksen tuen

## Pöytäkirja PTK 155/2021 vp

parantamiseksi ja oppisopimuskoulutuksen mallin parantamisesta, jotta nuorisotyöttömyyttä voidaan vähentää merkittävästi." (Vastalause 2)

24. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus käynnistää laajemman uudistuksen yleisen asumistuen kustannusten hillitsemiseksi sekä kannustinloukkujen purkamiseksi." (Vastalause 2)

25. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus hillitsee työttömyysturvamenojen kasvua ja vahvistaa työllisyyden palauttamalla työttömyysturvan sekä yleisen asumistuen vuoden 2019 tasolle." (Vastalause 2)

26. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus antaa eduskunnalle esityksen, jolla työttömyysputkesta luovutaan nopeutetusti." (Vastalause 2)

27. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus antaa eduskunnalle esityksen toimeentulotuen asumiskustannusten maltillisen omavastuun palauttamisesta." (Vastalause 2)

28. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus tuo eduskunnalle esityksen ulosoton suojaosan korottamisesta 900 euroon." (Vastalause 2)

29. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus vauhdittaa sosiaaliturvan kokonaisuudistusta, joka tekee työnteosta nykyistä kannattavampaa." (Vastalause 2)

30. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy vaikuttaviin toimenpiteisiin, jotka sujuvoittavat ja helpottavat työperäistä maahanmuuttoa Suomeen." (Vastalause 2)

31. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus huolehtii yritysten toimintaedellytyksistä jatkamalla norminpurkutyötä ja turvaamalla yrittäjille vakaan toimintaympäristön." (Vastalause 2)

32. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin, joilla lopetettaisiin eläkkeen kertyminen ansiosidonnaisesta työttömyysturvasta." (Vastalause 2)

33. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus tuo esityksen ansiosidonnaisen työssäolo- ja paluuehdon nostamisesta työn kannustimien vahvistamiseksi." (Vastalause 2)

34. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus tuo työllisyysasteen nostamiseksi ja työn vastaanotta-

## Pöytäkirja PTK 155/2021 vp

misen kannustimien parantamiseksi esityksen ansiosidonnaisen työttömyysturvan keston lyhentämisestä." (Vastalause 2)

35. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus käynnistää selvityksen keinoista korvata varainsiirtovero tavalla, joka on vähemmän haitallinen työvoiman liikkuvuudelle." (Vastalause 2)

36. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus tuo pikaisesti ehdotuksen yritysten laajasta ja pysyvästä TKI-verovähennysoikeudesta, jossa huomioidaan myös alkuvaiheen kasvavat ja vielä tappiolliset yhtiöt." (Vastalause 2)

37. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus priorisoi julkisen talouden menoja siten, että julkisia TKI-panoksia voidaan nostaa hallituksen alkuperäisen kehystason puitteissa 200 miljonnalla eurolla." (Vastalause 2)

38. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus käynnistää hallinnon tehokkuusohjelman, jolla palautetaan hallinnon toimintamenot lähelle vuoden 2019 tasoa lukuun ottamatta maanpuolustuksen, rajaturvallisuuden, sisäisen turvallisuuden, oikeuslaitoksen sekä tutkimuksen ja koulutuksen toimintamenoja." (Vastalause 2)

39. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus hyödyntää valtion omaisuutta kasvuinvestoinneissa ja pääomittaa nopeiden ratayhteyksien hankeyhtiöitä kahdella miljardilla eurolla." (Vastalause 2)

40. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus asiantuntijasuosituksen mukaisesti hyödyntää asuntorahaston likvidiä pääomaa nopeiden ratahankkeiden pääomittamiseen sekä muun asumisen kehittämiseksi ja asuntotuotannon vauhdittamiseksi." (Vastalause 2)

41. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus tuo ehdotuksen ansiosidonnaisen laajentamiseksi myös työttömyyskassaan kuulumattomille." (Vastalause 2)

42. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus tuo tarpeelliset esitykset yleisen ansiosidonnaisen työttömyysturvan toteuttamiseksi, jotta jokainen työttömyysturvamenojen maksaja voi saada oikeudenmukaisesti tukea." (Vastalause 2)

43. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus vakiinnuttaa kaksivuotisen esiopetuksen kokeilun pysyväksi toimintamalliksi." (Vastalause 2)

## Pöytäkirja PTK 155/2021 vp

44. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin, joilla uudistetaan perusopetuksen kolmiportaista tukea siten, että se takaa kaikille riittävän ja yksilöllisen tuen." (Vastalause 2)
45. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus käynnistää lukiokoulutuksen rahoitusjärjestelmän uudistuksen, jotta rahoitusjärjestelmä vastaisi paremmin todellisia kustannuksia." (Vastalause 2)
46. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus arvioi oppilas- ja opiskelijahuollon hyvinvointialueille siirron vaikutukset ja tarvittaessa tuo lainsäädäntömuutokset, joilla siirto perutaan." (Vastalause 2)
47. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että korkeakouluja pääomitetaan valtion omaisuutta hyödyntäen miljardilla eurolla." (Vastalause 2)
48. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus peruu esityksensä oppivelvollisuusiän korottamisesta ja ohjaa oppimateriaaleihin ja koulukyyteihin tarkoitettut resurssit aidosti koulupudokkuutta ehkäiseviin toimenpiteisiin." (Vastalause 2)
49. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus peruu pysyvään tieteen rahoitukseen suunnittelemansa yli sadan miljoonan euron leikkaukset." (Vastalause 2)
50. Sari Essayah kd Päivi Räsänen kd kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että talouden pitkän aikavälin ongelmien ratkaisemiseksi etsitään kestäviä ratkaisuja ja harjoitetaan hyvinvointivaltion turvaavaa vastuullista talouspolitiikkaa." (Vastalause 3)
51. Sari Essayah kd Päivi Räsänen kd kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin työllisyyden parantamiseksi ja antaa eduskunnalle kattavan selvityksen siitä, miten se aikoo saavuttaa työllisyystavoitteen." (Vastalause 3)
52. Sari Essayah kd Päivi Räsänen kd kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin kehittääkseen verotusta niin, että verotuksen painopistettä siirretään ihmisille haitallisten tuotteiden verotukseen, ja kevennäköön työntekoon, perhe-elämään, liikkumiseen ja yrittäjyyteen kohdistuvaa verotusta." (Vastalause 3)
53. Sari Essayah kd Päivi Räsänen kd kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin lisätäkseen yritysvetoiseen tut-

## Pöytäkirja PTK 155/2021 vp

kimukseen ja kehitykseen kohdennettuja määrärahoja niin, että se tukee talouskasvua, työllisyyttä ja kestävä kehitystä." (Vastalause 3)

54. Sari Essayah kd Päivi Räsänen kd kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus toteutetaan realistisella aikataululla sekä sellaisella tavalla, että siinä toteutuvat alueellinen oikeudenmukaisuus sekä uudistuksen alkuperäiset tavoitteet palveluiden integraation ja saatavuuden suhteen samoin kuin kustannusten kasvun taittaminen." (Vastalause 3)

55. Sari Essayah kd Päivi Räsänen kd kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus valmistelee sosiaaliturvan kokonaisuudistuksen, joka kannustaa työntekoon ja yksinkertaistaa pirstaleista sosiaaliturvajärjestelmää." (Vastalause 3)

56. Sari Essayah kd Päivi Räsänen kd kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy päämäärätietoisesti toimiin lapsiperheiden aseman parantamiseksi ja syntyvyyden kasvun tukemiseksi." (Vastalause 3)

57. Sari Essayah kd Päivi Räsänen kd kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin Sitran pääoman pienentämiseksi 100 miljoonalla eurolla ja käyttää vapautuvat varat mm. panostuksina kestävä kehitystä tukeviin kehityshankkeisiin, jotka toteutetaan yhteistyössä elinkeinoelämän kanssa." (Vastalause 3)

58. Sari Essayah kd Päivi Räsänen kd kannattamana yleisperustelut: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin ansiosidonnaisen työttömyysturvan porrastamiseksi ja sen saattamiseksi kaikkien työntekijöiden yhtäläiseksi oikeudeksi." (Vastalause 3)

Mietintö "jaa", Toimi Kankaanniemen ehdotus 1 "ei". Äänestyksen tulos: jaa 105, ei 33; poissa 61 (äänestys 111). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö "jaa", Toimi Kankaanniemen ehdotus 2 "ei". Äänestyksen tulos: jaa 113, ei 32; poissa 54 (äänestys 112). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö "jaa", Toimi Kankaanniemen ehdotus 3 "ei". Äänestyksen tulos: jaa 92, ei 54; poissa 53 (äänestys 113). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö "jaa", Toimi Kankaanniemen ehdotus 4 "ei". Äänestyksen tulos: jaa 116, ei 27, tyhjiä 1; poissa 55 (äänestys 114). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö "jaa", Toimi Kankaanniemen ehdotus 5 "ei". Äänestyksen tulos: jaa 95, ei 53; poissa 51 (äänestys 115). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö "jaa", Toimi Kankaanniemen ehdotus 6 "ei". Äänestyksen tulos: jaa 93, ei 54; poissa 52 (äänestys 116). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

## **Pöytäkirja PTK 155/2021 vp**

Mietintö ”jaa”, Toimi Kankaanniemen ehdotus 7 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 94, ei 53; poissa 52 (äänestys 117). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Toimi Kankaanniemen ehdotus 8 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 90, ei 53; poissa 56 (äänestys 118). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Toimi Kankaanniemen ehdotus 9 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 91, ei 54; poissa 54 (äänestys 119). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Toimi Kankaanniemen ehdotus 10 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 108, ei 38; poissa 53 (äänestys 120). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 11 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 93, ei 54; poissa 52 (äänestys 121). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 12 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 92, ei 54; poissa 53 (äänestys 122). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 13 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 93, ei 54; poissa 52 (äänestys 123). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 14 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 93, ei 55; poissa 51 (äänestys 124). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 15 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 92, ei 55; poissa 52 (äänestys 125). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 16 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 93, ei 52; poissa 54 (äänestys 126). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 17 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 95, ei 54; poissa 50 (äänestys 127). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 18 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 96, ei 50; poissa 53 (äänestys 128). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 19 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 123, ei 20; poissa 56 (äänestys 129). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 20 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 93, ei 54; poissa 52 (äänestys 130). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 21 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 94, ei 53; poissa 52 (äänestys 131). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

## **Pöytäkirja PTK 155/2021 vp**

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 22 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 94, ei 48; poissa 57 (äänestys 132). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 23 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 94, ei 54; poissa 51 (äänestys 133). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 24 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 93, ei 55; poissa 51 (äänestys 134). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 25 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 94, ei 51; poissa 54 (äänestys 135). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 26 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 118, ei 25; poissa 56 (äänestys 136). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 27 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 119, ei 27; poissa 53 (äänestys 137). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 28 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 94, ei 54; poissa 51 (äänestys 138). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 29 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 92, ei 53; poissa 54 (äänestys 139). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 30 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 120, ei 25, tyhjiä 1; poissa 53 (äänestys 140). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 31 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 93, ei 51; poissa 55 (äänestys 141). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 32 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 125, ei 22; poissa 52 (äänestys 142). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 33 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 125, ei 23; poissa 51 (äänestys 143). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 34 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 124, ei 23, tyhjiä 1; poissa 51 (äänestys 144). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 35 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 94, ei 54; poissa 51 (äänestys 145). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 36 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 93, ei 55; poissa 51 (äänestys 146). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

## **Pöytäkirja PTK 155/2021 vp**

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 37 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 94, ei 53; poissa 52 (äänestys 147). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 38 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 96, ei 52; poissa 51 (äänestys 148). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 39 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 95, ei 50; poissa 54 (äänestys 149). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 40 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 95, ei 47; poissa 57 (äänestys 150). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 41 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 94, ei 54; poissa 51 (äänestys 151). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 42 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 94, ei 54; poissa 51 (äänestys 152). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 43 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 120, ei 24; poissa 55 (äänestys 153). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 44 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 93, ei 52; poissa 54 (äänestys 154). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 45 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 93, ei 54; poissa 52 (äänestys 155). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 46 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 92, ei 55; poissa 52 (äänestys 156). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 47 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 119, ei 27; poissa 53 (äänestys 157). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 48 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 92, ei 53; poissa 54 (äänestys 158). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 49 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 92, ei 53; poissa 54 (äänestys 159). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Sari Essayahin ehdotus 50 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 92, ei 54; poissa 53 (äänestys 160). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Sari Essayahin ehdotus 51 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 93, ei 55; poissa 51 (äänestys 161). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

## Pöytäkirja PTK 155/2021 vp

Mietintö ”jaa”, Sari Essayahin ehdotus 52 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 92, ei 55; poissa 52 (äänestys 162). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Sari Essayahin ehdotus 53 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 92, ei 54; poissa 53 (äänestys 163). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Sari Essayahin ehdotus 54 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 93, ei 51; poissa 55 (äänestys 164). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Sari Essayahin ehdotus 55 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 92, ei 54; poissa 53 (äänestys 165). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Sari Essayahin ehdotus 56 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 92, ei 53; poissa 54 (äänestys 166). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Sari Essayahin ehdotus 57 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 108, ei 36, tyhjiä 2; poissa 53 (äänestys 167). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Sari Essayahin ehdotus 58 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 92, ei 50; poissa 57 (äänestys 168). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

---

Pöytäkirjaan merkittiin seuraavat ilmoitukset: Kohdassa 47 Jani Mäkelä /ps ja Riikka Purra /ps tarkoittivat äänestää ”jaa”. Kohdassa 38 Arto Satonen /kok tarkoitti äänestää ”ei”. Kohdissa 25 ja 26 Antero Laukkanen /kd tarkoitti äänestää ”jaa”. Kohdassa 43 Sari Tanus /kd tarkoitti äänestää ”ei”.

---

Eduskunta hyväksyi yleisperustelut mietinnön mukaisina.

### 5.8. Yksityiskohtaiset perustelut, Yleiset määräykset

Eduskunta hyväksyi yksityiskohtaisten perustelujen yleiset määräykset mietinnön mukaisina.

### 6. Valtiontalouden tarkastusviraston pääjohtajan vaali

Vaali VAA 89/2021 vp

*Vaaleja*

**Puhemies Anu Vehviläinen:** Päiväjärjestyksen 8. asiana on Valtiontalouden tarkastusviraston pääjohtajan vaali. Pääjohtaja valitaan kuusivuotiskaudeksi 1.1.2022—31.12.2027.

Edustajille on jaettu ote tarkastusvaliokunnan pöytäkirjasta, joka sisältää pääjohtajan virkaa hakeneiden henkilöiden nimet sekä tarkastusvaliokunnan arvioinnin hakijoista. Vir-

## Pöytäkirja PTK 155/2021 vp

kaa hakeneiden hakemukset ovat olleet nähtävinä keskuskansliassa lainsäädäntöjohtajan huoneessa.

Vaali toimitetaan kuten puhemiehen vaali, siis umpilipuin. Äänestyslipussa saa olla vain valittavan nimi niin selvästi ilmaistuna, ettei epäselvyyttä tarkoitettusta henkilöstä synny. Muunlainen äänestyslippu hylätään. Vaali toimitetaan yhtä urnaa käyttäen. Edustajat tuovat äänestyslippunsa urnaan nimenhuudon mukaisessa järjestyksessä ja niin taitettuina, ettei lipun sisältö ole näkyvissä.

Vaalitoimituksessa avustamaan pyydän seuraavat edustajat: Kim Berg, Ritva Elomaa, Jukka Kopra ja Mikko Kinnunen.

Hyvät edustajat! Pyydän myös olemaan aika rauhallisesti täällä salissa, eli ei käydä keskusteluita vieressä olevien kanssa puhumattakaan, että kävellään ja käydään muiden luona juttusilla.

Vaalitoimitus alkoi.

**Puhemies Anu Vehviläinen:** Äänestyksen tulos julistetaan.

Sihteeri luki:

Äänestyksessä ääniä sai Sami Yläoutinen, 134 ääntä. Tämän lisäksi on annettu 2 tyhjää äänestyslippua sekä 3 äänestyslippua, jotka on hylätty sen johdosta, että niissä on ollut puutteellinen tai väärä nimi tai vaalisäännön 5 §:n kanssa ristiriitainen merkintä.

**Puhemies Anu Vehviläinen:** Kun kauppatieteiden tohtori Sami Yläoutinen on saanut äänestyksessä enemmän kuin puolet annetuista äänistä, on hänet valittu Valtiontalouden tarkastusviraston pääjohtajan virkaan toimikaudeksi, joka alkaa 1.1.2022 ja päättyy 31.12.2027.

Eduskunta valitsi kuusivuotiskaudeksi 1.1.2022—31.12.2027 Valtiontalouden tarkastusviraston pääjohtajaksi kauppatieteiden tohtori Sami Yläoutisen.

### **7. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi tartuntatautilain väliaikaisesta muuttamisesta ja liikenteen palveluista annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta**

Hallituksen esitys HE 226/2021 vp

Valiokunnan mietintö StVM 36/2021 vp

*Toinen käsittely*

**Puhemies Anu Vehviläinen:** Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 7. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotukset, joiden sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä. — Keskustelu, edustaja Rantanen, Mari.

*Keskustelu*

15.51 **Mari Rantanen ps:** Arvoisa puhemies! Perussuomalaiset kannattavat koronakriisin hoidossa asiantuntijatietoon perustuvaa päätöksentekoa. Asiantuntijataho, jota Suo-

## Pöytäkirja PTK 155/2021 vp

messä kannattaa tässä asiassa kuunnella, on THL. THL:n pääjohtaja Markku Tervahauta otti lauantaina Ykkösaamussa esiin koronapassin laittamisen hyllylle, ja itse asiassa tämän istunnon aikana myös HUS on vaatinut koronapassin hyllyttämistä. Syynä on omikronvirusmuunnos, joka leviää tehokkaasti myös koronarokotettujen keskuudessa. Osa rokottamattomista käy tapahtumissa ja ravintoloissa negatiivisen testituloksen avulla. Nyt pelkona on se, että rokottamattomat saavat tartunnan rokotetuilta taudinkantajilta.

Perussuomalaiset suhtautuvat vakavasti taudin leviämiseen liittyviin riskeihin. Tästä syystä katsomme, että asiantuntijoiden viisaita sanoja on syytä kuunnella. Koronapassia ei pidä käyttää, koska se luo vääränlaista turvallisuudentunnetta ja voi itse asiassa johtaa tartuntojen leviämiseen, mikäli ihmiset käyvät ravintoloissa ja tapahtumissa kuvitellen, että he eivät voi koronapassin ansiosta saada tartuntaa. Rokotehan tutkitusti estää kyllä vakavaa tautimuotoa, ja sitä kannustamme kansalaisia ottamaan.

Perussuomalaisten kanta on se, että tässä tautitilanteessa on tärkeää lisätä testausta, jotta oireettomat tartunnat havaitaan, ja kannatamme pikatestauksen käyttöönottoa koronapassin tilalle.

Arvoisa puhemies! Esitän, että käsittelyssä oleva hallituksen esitys hylätään.

**Puhemies Anu Vehviläinen:** Edustaja Ranne.

**15.53 Lulu Ranne ps:** Arvoisa puhemies! Edustaja Rantasen mainitsemien THL:n ja HUSin asiantuntijoiden ehdotukset koronapassin hyllyttämisestä kertovat siitä, että passi ei ratkaise koronan aiheuttamia ongelmia. Se vuotaa, kuten perussuomalaiset varoittivat jo aikaisemmin syksyllä. Se antaa kansalaisille väärän turvallisuudentunteen, ja siitä huolimatta tauti leviää.

Me perussuomalaiset haluamme estää koronan leviämistä ja siihen sairastumista. Haluamme minimoida koronan tuhot. Me kannustamme kansalaisia vapaaehtoisesti rokottautumaan ja esitämme pikatestien laajaa käyttöä. Kannatan edustaja Rantasen tekemää hylkiesitystä.

**Puhemies Anu Vehviläinen:** Edustaja Turtiainen.

**15.54 Ano Turtiainen vkk:** Kiitos, arvoisa puhemies! Hyvä hallitus, te olette tällä esityksellä edelleen jatkamassa niitä mielettömiä toimia, joilla kuritetaan ja eriarvoistetaan kansalaisia. Näille toimille ei ole mitään järkeviä perusteita. Esimerkiksi Tilastokeskuksen mukaan tauteihin ja alkoholimyrkytyksiin kuoli viime vuonna yhteensä yli 52 000 ihmistä ja koronaan kuoli vain 558, joiden keski-ikä oli 84 vuotta.

Toinen esimerkki: WHO:n mukaan omikronvariantti on huomattavasti vaarattomampi kuin aikaisempi covid-19-infektio eli korona. Siis edelleen mitään perusteita tällaiselle toiminnalle ei ole. Ja nyt on ihan oikeasti aika lopettaa ihmisten vedättäminen näillä kaiken maailman ”hubbabubbavarianteilla”.

Arvoisa puhemies! En allekirjoita perussuomalaisten kiemurtelevia puheita tästä hallituksen esityksestä, mutta koska he tekivät hylkäysesityksen, en itse esitä hylkäystä vaan kannatan perussuomalaisten hylkäysesitystä. — Kiitos.

**Puhemies Anu Vehviläinen:** Edustaja Niikko.

## Pöytäkirja PTK 155/2021 vp

**15.55 Mika Niikko ps:** Arvoisa rouva puhemies! Koronapassin käyttöä ollaan jatkamassa kesäkuun loppuun saakka, vaikka viime aikoina useat asiantuntijat, mukaan lukien THL:n pääjohtaja Tervahauta ja tänään HUS, ovat nostaneet esiin sen, ettei koronapassi ole enää ratkaisu. Perustuslakivaliokunta on koko ajan lausunut, että rajoitusten on oltava välttämättömiä ja niistä on luovuttava heti, kun ne eivät sitä enää ole. Esityksen ajallinen kesto on ulotettu siihen saakka, että THL:n arvion mukaan suomalaiset olisi saatu rokotettua täydellä rokotussarjalla. THL itse piti voimassaolon jatkamista välttämättömänä vain huhtikuun loppuun, mutta hallitus päätti silti jatkaa sitä pidemmäksi. Lisäksi toisessa THL:n lausunnossa arvioidaan, että rokote kattavuus ei enää vuoden 2022 aikana tule juurikaan nousemaan. Onko rokote kattavuutta siis ajateltu nostettavan ensi kevään aikana tiukemmillä keinolla eli koko kansan pakkorokotuksilla?

Se meillä onkin jo tiedossa, että hallitus on seuraavaksi tuomassa eduskuntaan esityksen koronapassin käytön laajentamisesta. Koronapassia tulisi saada vaatia missä tahansa voimassa olevista rajoituksista riippumatta. Tämä esitys siis tulee eduskuntaan ymmärtääkseni tammikuussa. Miten tällainen esitys voisi täyttää välttämättömyyden ja oikeasuhtaisuuden vaatimukset? Vaikka tautia ei juuri esiintyisi joillain alueilla, niin terveiden ihmisten vapautta voitaisiin rajoittaa varalta. Se on täysin mielivaltaista ja eriarvoistavaa jos mikä.

Arvoisa puhemies! Koronapassin käytöstä tulisi luopua ja panostaa sen sijaan pikatestien käyttöön ja terveydenhoidon kantokyvyn parantamiseen. Ministeri Kiuru jo viime vuoden maaliskuussa puhui tehohoitopaikkojen määrän nostamisesta jopa tuhanteen paikkaan. Olisiko kuluneen puolentoista vuoden aikana kannattanut edes osa tästä toteuttaa? Tässä vaiheessa on pakko kysyä, onko tehohoitomme kantokyky tosiaan romahtamassa 50 tai 60 koronapotilaaseen. Miten terveydenhuoltomme on tähän saakka pärjännyt esimerkiksi silloin, kun jopa 500 henkilöä vuodessa on menehtynyt kausi-influenssaan? Kenties kantokyky jäi nostamatta, kun hallitus lupaili jo rokotuksesta pelastajaa, jota siitä ei kuitenkaan tullut.

Nykyinenkään passi ei toimi niin kuin sen kuuluisi toimia. Esimerkiksi lain mukaan 16–17-vuotiaiden tulisi saada ilmainen testitodistus koronapassia varten. Nämä henkilöt tarvitsevat sitä esimerkiksi harrastukseen pääsemiseksi. Kuitenkaan HUSin Koronabotista ei pysty varaamaan näytteenottoaikaa tämän oikeuden perusteella. Tästä oikeudesta ei ole myöskään tiedotettu kouluissa, ei sen enempää vanhemmille kuin oppilaalle itselleen. Passiin liittyviä lasten hyvinvointiin vaikuttavia ongelmia ei haluta nähdä eikä niitä haluta korjata. Vaikka alle 16-vuotiaat on rajattu passin ulkopuolelle, se vaikuttaa nuorempiinkin välillisesti. Hallitus haluaa jostain syystä välttämättä jatkaa koronapassin voimassaoloaikaa omikronvariantista, rokotteiden tehon hiipumisesta ja passin valuvioista välittämättä, vieläpä THL:n näkemyksiä pidemmäksi ajaksi.

Hyvät arvoisat hallituksen jäsenet, ministerit, ja edustajat, olette varmasti tietoisia siitä, että monissa muissa maissa yrittäjät ovat voineet ottaa käyttöön pikatestauksen. Sen avulla on pystytty pitämään auki esimerkiksi ravintoloita ja kylpylöitä. Lisäksi tänään on käsitelty myös toinen hallituksen esitys tämän käsittelyn jälkeen. Se koskee hoitajien niin kutsuttuja pakkorokotuksia. Oletteko tosiaan sitä mieltä, että päätös ei vaarantaisi hoidon laatua ja saatavuutta? Moni miettii jo nyt alanvaihtoa sen vuoksi, että rokotukselle ei anneta vaihtoehtoksi testausmahdollisuutta. Vain testeillä voidaan määrittää, onko joku sairas vai ei. Koronapassi ei todista yhtään mitään, ja ketään ei tulisi eriarvoistaa pelkästään oletuksen perusteella.

## Pöytäkirja PTK 155/2021 vp

Arvoisa puhemies! Näissä hallituksen koronatoimissa ei ole enää logiikkaa eikä kohtuutta, ja näitä esityksiä ei tule hyväksyä.

**Toinen varapuhemies Juho Eerola:** Edustaja Mäenpää.

**16.01 Juha Mäenpää ps:** Arvoisa puhemies! Meillä on käsittelyssä hallituksen esitys 226, ja huomenna käsittelemme hallituksen esitystä 230. Meillä nyt ajankohtaisena puheenaiheena on tämä koronapassin laajentaminen ja huomenna hoitajien pakkorokottaminen.

Arvoisa puhemies! Minä uskon vahvasti, että tänään käytettävät puheenvuorot ovat aika luettuja tulevaisuudessa. Näitä puheenvuoroja luetaan vielä historiankirjoista tulevaisuudessa, ja niitä luetaan semmoisen osion alta, jonka otsikkona on ”yhteiskuntarauha”. Siellä voi olla väliotsikkona esimerkiksi semmoinen, että ”kun kansa jaettiin”. Tämä koronapassi on jakanut kansaa. Se on luonut jopa perheiden sisälle ja ystävyys-suhteisiin paljon ongelmia. Median aiheuttaman pelonlietsonnan johdosta siellä on hyvin vastakkaisia mielipiteitä, ja kaveruussuhteita on katkennut tämän johdosta.

Arvoisa puhemies! Tämä koronapassi — mistä siinä on kyse? On selvää, että myös koronarokotetut levittävät koronaa. Tutkimustieto, julki tulleet tapaukset ja data vahvistavat sen, että myös rokotetut voivat levittää koronaa. Myös rokotetut sairastuvat koronaan — siitä on ihan samanlainen tutkimustieto olemassa — riippumatta rokotteiden määrästä, on niitä yksi, kaksi tai kolme. Tämä uusi variantti on mennyt myös kolmannen rokotteen läpi. Tämä on myös rokotettujen pandemia siltä osin. Tilastojen mukaan Suomessa koronan takia sairaalahoitoa tarvitsevien joukossa rokotettujen osuus on suurempi kuin rokottamattomien. Toki siinä ymmärrän sen, että Suomessa ovat rokottamattomat hiukan ylliedustettuina, mutta jos tämä olisi normaali rokote, joka toimisi, niin siellähän ei olisi ollenkaan rokotettuja joukossa. [Aki Lindén: Ei se niin yksinkertaista ole!]

Arvoisa puhemies! Myös koronarokotehaittoja on tullut erittäin paljon. Rokotehaittarekisterissä on historian korkeimmat luvut koronarokotteista, ja vakavia koronarokotehaittoja on Fimean rekisterissä jo yli 4 400, ja näistä 11—17-vuotiailla on yli sata kappaletta. Myöskään rokotteiden pitkäaikaisvaikutuksia ei vielä tunneta, eli missään tapauksessa ei saisi lapsiin ulottaa tätä rokottamista suuressa mittakaavassa.

Arvoisa puhemies! Koronapassilla ei saada pandemiaa hallintaan. Koronapassilta puuttuvat lääketieteelliset perustelut, ja näyttää siltä, että koronapassista ollaan tekemässä pysyvää ja siitä ollaan tekemässä koronatilanteesta riippumatonta. Ministeri Kiuru on lausunut tiedotustilaisuudessa 17.12.2021 seuraavasti: ”Tämä linjaus rokotepassista tai koronapassivalmistelusta on tehty jo todella paljon aikaisemmin, ja tätä kautta koronapassin käytön laajentaminen on linjattu tehtäväksi jo paljon aikaisemmin. Ja se ei liity vain ja ainoastaan tähän tautitilanteeseen eikä synny tarpeesta vain tätä tautitilannetta tasapainottamaan, vaan yleisemminkin meidän lainsäädännössä pitäisi olla välineitä koronapassin käytölle silloinkin, kun rajoituksia ei ole voimassa, joten tätä ei tehdä vain tähän tilanteeseen. Tärkeätä on myös sitten se, että me saamme rokotuksiin vauhtia.”

Nämä olivat Krista Kiurun sanoja. Rokotusstatuksesta ollaan tekemässä hallinnan välineitä, ja tämä meidän edustajien pitää estää. Tämä ei ole millään tavoin perustuslain mukaista, että lähdetään rakentamaan tällaista passia, joka hallitsee meitä. Joskus nuorempa on ollen ollut Venäjällä töissä. Siellä piti kantaa sellaista punaista pientä vihkoa, mikä oli propuska, ja tämä minun mielestäni vaikuttaa aivan samanlaiselle kuin se Neuvostoliitossa

## Pöytäkirja PTK 155/2021 vp

ja Venäjällä kannettu propuska. Tämä median rooli tässä asiassa, sensuuri, on aivan älytöntä. On piilotettu kaikki vastakkaiset näkemykset, rokotehaitoista ei puhuta, ja virkamiesten pelottelevat uutisotsikot ovat mielestäni vain pahentaneet tätä vastakkainasettelua, mikä kansamme keskuudessa on syntymässä.

Arvoisa puhemies! Olen itse jättänyt näistä rokotehaitoista, joista minulle on kerrottu ja joita minä en tietenkään voi todistaa, kysymyksiä eduskunnan tietopalvelulle, joka on ohjannut ne THL:lle yli kaksi viikkoa sitten, ja minä en ole saanut vastauksia. Me ollaan nyt käsittelemässä täällä semmoisia lakialoitteita, joissa minun ehdottomasti pitäisi saada tietää nuo tiedot, mitä olen kysynyt.

Arvoisa puhemies! Kannatan perussuomalaisten edustajien tekemiä esityksiä. — Kiitoksia.

**Toinen varapuhemies Juho Eerola:** Kiitoksia. — Ja edustaja Räsänen.

**16.08 Päivi Räsänen kd:** Arvoisa herra puhemies! Viime päivien satojen sähköpostiviestien määrä kertoo siitä syvästä epäluulosta, jota pieni osa väestöstä kokee näitä koronatoimia, erityisesti rokotustoimia ja koronapassia, kohtaan. Ajattelen, että nyt olisikin todella tärkeää, että kaikkiin kysymyksiin, niihin tyhmänkin kuuloiseen kysymyksiin, joita esitetään, vastattaisiin avoimesti ja että koronatoimet todellakin perustuisivat selkeästi tutkituun ja perusteltuun tietoon.

Kannatan korkeaa rokotekattavuutta [Mika Niikon välihuuto] ja kannatan sitä edelleenkin vapaaehtoisuuden pohjalta. Itse äänestin koronapassia vastaan silloin, kun tästä viimeksi äänestettiin.

Se on totta, että rokotetut voivat sairastua tai levittää koronatauti, mutta riski sekä sairastavuuteen että tartuttavuuteen on kyllä rokottamattomilla huomattavasti suurempi kuin rokotetuilla. [Mika Niikko: Entäs lasten osalta?] Aivan erityisesti jos ajatellaan tätä tehohoitoa ja tehohoidon tarvetta, niin kyllä siinä nimenomaan rokottamattomilla on suuri riski, ja jos haluamme turvata terveydenhuollon kapasiteetin ja erityisesti vaativan erikoissairaanhoidon kapasiteetin, niin on tärkeää pyrkiä korkeaan rokotuskattavuuteen.

Tässä suhteessa täytyisi myös nämä kolmannet rokotteet nyt saada sujuvasti toimimaan. Esimerkiksi itse olin hakemassa tämän kolmannen piikin, ja siitä olen erittäin kiitollinen, mutta puolitoista tuntia siellä walk in -rokotuksessa jonotettiin. Minulle siinä ei ollut ongelmaa, mutta siellä oli hyvin vanhoja ihmisiä kävelykepin kanssa pitkissä rokotusjonoissa, ja ajattelin, että tämä täytyisi todellakin saada sujuvammaksi.

No, rokotehaittoja, joista täällä puhuttiin, kyllä esiintyy, mutta kyllä niiden määrää ja niiden vaikeusastetta on liioiteltu. Kyllähän muihinkin rokotteisiin liittyy, kaikkiin rokotteisiin liittyy, haittoja ja myös näitä läpäisyinfektioita, eli siinä mielessä mielestäni ei ole mistään poikkeuksellisesta tilanteesta kysymys.

Arvoisa puhemies! Tässä perussuomalaisten vastalauseessa on kyllä monia hyviä asioita, mutta itse kyllä edelleenkin kannatan näitä matkustamiseen liittyviä testauksia, esimerkiksi tätä toisen testin vaatimusta, jota perussuomalaiset vastustavat.

Sitten ehdotan hyväksyttäväksi seuraavan lausuman: ”Eduskunta edellyttää, että EU:n digitaalisen koronastodistuksen käytön rinnalle kehitetään vaihtoehtoisia järjestelyjä, joissa henkilö voi osoittaa kuluttajakäyttöön tarkoitettulla antigeenipikatestillä, ettei hänellä ole koronavirustartuntaa.”

**Toinen varapuhemies Juho Eerola:** Edustaja Essayah.

**16.11 Sari Essayah kd:** Arvoisa puhemies! Aivan aluksi haluan kannattaa edustaja Räsäsen tekemää lausumaesitystä. Kristillisdemokraatit näkevät tärkeänä, että tässä vaiheessa on saatava nopeasti käyttöön nämä kuluttajakäyttöön tarkoitetut antigeenipikatestit, joilla voisimme paremmin varmistaa sen, että henkilöllä ei ole sillä hetkellä virustartuntaa. Tämä antigeenitesti olisi nyt se tapa, jolla voitaisiin todellakin olla suhtkoht varmoja siitä, että tilaan tulevalle henkilöllä ei ole tartuntaa. Tällä hetkellä käytössä oleva koronapassi ei vastaavantyyppistä varmuutta pysty antamaan.

On harmillista, että meillä monissa Euroopan maissa ovat käytössä nämä antigeenitestit olleet jo todella pitkän aikaa, ja kuluttajakäytössä nimenomaisesti, mutta meillä ne ovat sitten nyt tässä vaiheessa vasta tulossa käyttöön. Tietysti olen tyytyväinen, että tuolla valtiovarainvaliokunnassa on jo esikäsitelty esitys, joka tänään on täällä salissa, eli se, että näitten antigeenitestien arvonlisäverokanta saataisiin nolllaan, mikä tarkoittaa sitä, että kun kauppa ja apteekit sitoutuvat siihen, että tämä alennus viedään suoraan hintoihin, niin nämä testit ovat sitten taloudellisesti kaikkien saatavilla.

Arvoisa puhemies! Tässä tilanteessa on tosi tärkeää myöskin, että tästä talosta lähtee sellaisia viestejä, jotka eivät omalta osaltaan ole lietsomassa erilaista vastakkainasettelua ja pelkoa. On ollut todella hämmentävää, että sähköposteja on tullut, joissa kerrotaan, että meillä ollaan nyt asettamassa Suomeen ulkonaliikkumiskielto rokottamattomille tai että meillä ollaan sulkemassa Uusimaa tai joku muu alue, ja — ja tästä minulla on kirjallista todistetta — täältä talosta eräältä kansanedustajalta on lähtenyt viesti, jossa kerrotaan, että nyt aiotaan sitten aloittaa pakkorokottaminen, eli siis että otetaan käyttöön tartuntatautilain 47 §. Siis hyvän aika, meillä edustajilla täällä on todellakin nyt vastuu siitä, että ei lietsota vastakkainasettelua ja ei lisätä kansalaisten pelkoja. Meillä on yhteinen haaste tässä edessämme. Me yhdessä yritämme nyt voittaa tätä pandemiaa, ja meillä Suomessa on nyt kaikki mahdollisuudet siihen: kun me saamme rokotekattavuutta parantumaan, niin meillä on paremmat mahdollisuudet selvittää tästä tilanteesta. Todellakin toivon, että me täällä itse kukin viestimme sillä tavoin, että emme ole lietsomassa lisää pelkoja.

Tosiaankin kristillisdemokraatit ajavat tätä antigeenitestiä nyt nopeasti käyttöön. Meidän pitää hyllyttää koronapassi, koska koronapassi ei tällä hetkellä pysty antamaan tässä tilanteessa sitä varmuutta, etteikö henkilö olisi viruksen kantaja.

Tämä hallituksen esitys ja tämä mietintö ovat siinä mielessä ongelmallisia, että toisaalta tässä ollaan ihan selkeästi sillä kannalla, että maahantulorajoitusten tulee olla tiukempia, [Puhemies koputtaa] ja kannatan kyllä niitä tiukempia maahantulorajoituksia, myöskin sitä toisen testin vaatimusta. — Kiitos. [Aki Lindén: Hieno puheenvuoro, kuten myös Räsäsen!]

**Toinen varapuhemies Juho Eerola:** Näin, kiitos. — Edustaja Tanus poissa. — Edustaja Juuso.

**16.15 Kaisa Juuso ps:** Arvoisa puhemies! Perussuomalaiset ovat johdonmukaisesti koko ajan vastustaneet koronapassia sillä perusteella, että se antaa valheellisen turvallisuudentunteen. Koronapassi ei estä tartuntojen leviämistä, ja myöskin rokotettu ihminen voi sairastua koronaan. On ilahduttavaa, että olemme saaneet tukea tälle näkemykselle viimeksi

## Pöytäkirja PTK 155/2021 vp

tänään HUSin taholta, ja aikaisemmin myöskin THL on esittänyt, että koronapasseista pitäisi luopua ainakin väliaikaisesti, koska omikronvirustartunta läpäisee nämä rokotteet.

Perussuomalaiset esittävät kolme lausumaa. Lausumia esitetään siinä tapauksessa, että meidän esittämämme hylkäysehdotus ei saa tarpeeksi kannatusta.

Lausuma 1: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin, joilla mahdollistetaan antigeenipikatestien laajamittainen saatavuus ja käyttö akuuttien ja oireettomien koronavirustartuntojen toteamiseksi.”

Lausuma 2: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus valmistelee Suomen eri alueille soveltuvan, yhtenäisen ja matkustajille velvoittavan ennakkollisen sähköisen maahantuloilmoituksen lisäämään tehokkuutta ja vaikuttavuutta rajojen terveysturvallisuudessa ja viimeistään velvoittavan ennakkollisen sähköisen maahantuloilmoituksen käyttöönoton yhteydessä ryhtyy viipymättä toimenpiteisiin toista testiä koskevan 16 d §:n kumoamiseksi.”

Lausuma 3: ”Eduskunta edellyttää, että lain vaikutuksia kansalaisten yhdenvertaisuuden toteutumiseen seurataan tarkasti.”

Lisään tähän vielä, että perussuomalaiset ovat tuoneet antigeenipikatestin vaihtoehtona koronarokotuksille. Meidän täytyy kaikkien ymmärtää se, että muutama kuukausi sitten otettu rokote ei kerro sitä, erittääkö henkilö virusta tänään vaiko ei. Sitä vastoin samana päivänä otettu antigeenipikatesti hyvin suurella todennäköisyydellä kertoo sen, erittääkö henkilö virusta vaiko ei. Pidämme sitä paljon, paljon luotettavampana kuin koronapassia.

**Toinen varapuhemies Juho Eerola:** Edustaja Juuso, tarkennan vielä: teittehän varmasti nuo lausumaehdotukset, jotka luitte?

Arvoisa puhemies! Kyllä ymmärsin tekeväni, mutta jos en tehnyt, niin teen ne lausumaesitykset nyt.

**Toinen varapuhemies Juho Eerola:** Hyvä hyvä. Nyt asia on ymmärretty täälläkin päässä. Kiitoksia! — No niin, edustaja Meri.

**16.17 Leena Meri ps:** Kiitos, arvoisa puhemies! Ensinnäkin kannatan edustaja Juuson tekeviä lausumia.

Se on hyvä, että me keskustellaan tästä rauhassa, ja toivoisinkin siksi, että esimerkiksi sieltä vasemmalta puolelta, erityisesti edustaja Aki Lindén lukisi esimerkiksi sosiaalietikan professori Hallamaan näkemyksiä siitä, kuinka syyllistäminen ja ehkä kärsimättömyys luovat vastakkainasettelua ja ihmisten välinen luottamus kärsii, mikäli me puhumme pakosta. Hän sanoo, että pakko kuulostaa helpolta keinolta, mutta se on raju keino ja se voi nimenomaan aiheuttaa päinvastaisia reaktioita. Hän toteaa edelleen, että koronaepidemia ”on muuttunut salakavalasti poikkeustilasta normaalioloksi ilman, että olisimme suostuneet siihen. Nyt pitää löytää kestävämpiä toimintakeinoja, sillä emme voi olla ikuisesti kriisimoodissa”. Tämä on minusta erittäin hyvä havainto, koska me olemme valtavalla kiireellä koko ajan tehneet erilaita lainsäädäntöä, kuten perustuslakivaliokunta tästäkin antamassaan lausunnossa toteaa, että nämä tulevat kovin kiireellä. Meidän täytyy antaa tilaa erilaisille näkemyksille, koska, niin kuin tiedätte, nyt ei ole varmuutta, miten tämä uusi virus käyttäytyy ja miten kauan tämä virus on keskuudessamme. Sen takia pitää keskustella asioista rauhassa ja ymmärtää, että siellä on paljon ihmisiä, joilla on hätää ja pelkoa. Se, että ehkä naureskellaan heille — ehkä nyt se moodi on vähän muuttunut, enää ei nyt sen-

## Pöytäkirja PTK 155/2021 vp

tään ihmisiä foliohatuiksi kutsuta. Se on hyvä asia, koska tieteilijätkin ovat tässä ymmärlään, että miten tämä rokotus nyt suojaa meitä vakavalta taudilta.

Perussuomalaiset ovat sitä mieltä — kuten tieteilijät ovat meille kertoneet, joudumme uskomaan tieteeseen — että rokotus on nyt paras suoja vakavalta taudilta, mutta se ei estä levittämästä tautia, ja tästä syystä koronapassi ei ole se ratkaisu siihen, jos me haluamme estää taudin leviämistä. Riippuu nyt, mitä halutaan. Pikatestit olisivat silloin hyvä keino, ja me olemme esittäneet sitä myös pykälämuutoksissa, ja toivottavasti kristillisdemokraatit ovat sitä tukeneet nyt, kun tuette tätä pikatestausta. — En tiedä, toivottavasti äänestitte sen mukana niin valiokunnassa kuin täällä, silloin kun tätä asiaa käsiteltiin. Toivottavasti voitte tarkentaa.

Toivoisin tosiaan, että kunnioitetaan kaikkien mielipiteitä tässä asiassa

Ja mitä tulee rajaturvallisuuteen, niin hallitus ratkaisee sen, miten esitykset tuodaan. Nämä ovat periaatteellisesti kaksi niin eri asiaa, että nämä olisi ensinnäkin pitänyt tuoda aivan eri esityksinä, ja kuten perustuslakivaliokunta huomauttaa — jälleen kerran — meillä oli liian vähän aikaa. — Kiitos.

**Toinen varapuhemies Juho Eerola:** Kiitos. — Ja edustaja Lindén.

**16.20 Aki Lindén sd:** Arvoisa herra puhemies! Tulin tänne eteen, koska oletan, että nyt ehkä 3 minuuttia ei ihan riitä. — En aio syyllistää ketään tässä puheenvuorossa, mutta tämä on kuitenkin poliittinen foorumi, ja olemme nyt tekemässä hyvin tärkeitä ratkaisuja, ja täytyy sanoa nyt ihan suoraan, että olen aika järkyttynyt siitä, että perussuomalaisten eduskuntaryhmä esittää tämän lain hylkäämistä. Jos tämä hylätään, kaikki rajakontrollit, kaikki ne rajoitukset eli 58 a—k §, joissa on yksilöidysti ne rajoitukset, eivät ole voimassa enää ensi vuoden alussa, koska ne ovat nyt voimassa vasta tämän vuoden loppuun ja tällä annetaan niille jatko. Eli perussuomalaisten hylkäysehdotus tekee meidät täysin aseettomaksi koronan vastaisessa taistelussa, [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä] ei voida mitään rajoituksia ottaa käyttöön. Tämä on asian ydin tässä.

Totta kai voimme keskustella näistä eri yksityiskohdista, siitä, mikä on paras, mikä on toiseksi paras ja niin edelleen keino taistella koronaa vastaan. Itse olen puhunut tässä salissa — se on pöytäkirjoista tarkastettavissa — jo puolitoista vuotta sitten, kesäkuussa 20, pikatestien laajemman käytön puolesta. Se on aivan järkevää, ja tiedän, että esimerkiksi sairaanhoitopiirien välillä on ollut eroja tässä suhteessa. Pohjois-Suomessa niitä on käytetty laajemmin kuin täällä eteläisessä Suomessa.

Todellisuudessa me tarvitsemme kaikki nämä keinot. Me tarvitaan nämä, voisiko sanoa, lääketieteelliset testit, me tarvitaan pikatestit, me tarvitaan rokotukset, me tarvitaan rajakontrolli, me tarvitaan rajoituksia, ja myös koronapassilla on ollut ihan merkityksensä, joka... Nyt tulen siihen tärkeään asiaan: Väitän suoraan, että te vääristelette täällä THL:n ja HUSin kantaa. Molemmat asiantuntijaorganisaatiot tukivat tätä lainsäädäntöä. Eivät he ole sanoneet, että koronapassi on sellainen asia, että sitä ei pitäisi käyttää, ja että kaikista rajoituksista tulisi luopua. Kysymys on nyt siitä, että tällä hetkellä on varmasti tilanteita, että kaikilla niillä, joilla on koronapassi, ei ole itsellään riittävää kahden rokotteen antamaa suojaa, koska on kulunut esimerkiksi jo viisi tai kuusi kuukautta siitä kakkosrokotuksesta eivätkä he ole kolmatta vielä saaneet, ja siinä tilanteessa he ovat ehkä altistuneet.

Tämähän on ihan selvä asia, että meillä on erittäin suuri ero — sen teidän puheenvuorossanne muun muassa Mäenpää myönsi, että on erittäin suuri ero — siinä, onko henkilö

## Pöytäkirja PTK 155/2021 vp

rokottamaton vai saanut kaksi ja tulevaisuudessa kolmekin rokotetta. 4,3 miljoonaa suomalaista on tällä hetkellä saanut kaksi rokotetta, ja sitten meillä on noin 700 000 ihmistä, siis yli 12-vuotiaista, jotka eivät ole saaneet kahta rokotetta. Ja kun me katsomme sairaalakuormitusta, niin vaikka tilanne olisi nyt noussut siihen määrään, että puolet sairaaloissa olevista potilaista, joita meille tänä aamuna tulleen THL:n informaation mukaan on yhteensä 269 ja joista teholla on 50 — tosin kuulin, että tämän päivän vielä tuoreempi tieto on, että teho-osastolla olisi yli 60 potilasta — olisi saanut kaksi rokotetta, niin onhan tässä suhteessa siihen perusjoukkoon, siihen 4,3 miljoonaan tai 700 000 ihmiseen, niin merkittävä ero, että jos meillä ei olisi väestöä rokotettu — sitä rokotekriittisyyttä on täälläkin taas teidän taholtanne kuullut — [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä] niin silloin tilanne olisi kymmenkertainen sairaaloissa. Siellä sairaaloissa olisi 3 000 ihmistä, ja teholla olisi 500 ihmistä, jos meillä ei olisi väestöä sillä tavalla laajasti rokotettu.

Eli toistan vielä: olette esittämässä sellaisen esityksen hylkäämistä, joka sisältää käytännössä kaikki ne keinot, joilla tällä hetkellä realistisesti voidaan tätä koronan vastaista taistelua käydä. [Vastauspuheenvuoropyyntöjä]

**Toinen varapuhemies Juho Eerola:** Näin. — Ja kun edustaja Lindénin puheenvuoro herätti halukkuutta kommentoida sitä, niin avaan lyhyen debatin. — Edustaja Rantanen.

**16.25 Mari Rantanen ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Lindén tässä kyllä nyt vääristelee. Jos kuuntelitte puheenvuoroni, niin siinä ihan ensimmäisessäkin puheenvuorossa totesin, että kehotamme ihmisiä hakemaan sen rokotteen, koska se auttaa taistelussa vakavaa tautimuotoa vastaan. Mutta ongelma on nyt se, että meillä tulee niitä läpäisyinfektioita. Te tiedätte sen lääkärinä erinomaisen hyvin — niitä tulee kahdesti rokotetuille, mutta kun niitä tulee jopa kolmesti rokotetuille tämän omikronin kanssa, jolloin tämä koronapassi ei toimi. Emmehän me voi ajatella, että joku ihminen menee koronapassin kanssa turvallisuudentunteellansa johonkin tapahtumaan ja sitten hän tapaa seuraavana päivänä vanhan monisairaana äitinsä ja me hyväksymme tämän. Eli kyllä tämä koronapassi nyt vaan on otettava pois käytöstä, kuten THL:n Tervahauta ja HUS esittävät.

**Toinen varapuhemies Juho Eerola:** Edustaja Räsänen.

**16.26 Päivi Räsänen kd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! [Puhuja aloittaa puheenvuoron mikrofonin ollessa suljettuna]

**Toinen varapuhemies Juho Eerola:** Mikrofon, kiitos.

Arvoisa herra puhemies! Täällä on käyty keskustelua näistä läpäisyinfektioista. Ja se on todellakin totta, että rokotetut, jopa kolmesti rokotetut, voivat varsinkin tämän uuden omikronvariantin saada ja sitä jopa tartuttaa, mutta kyllä se riski edelleenkin on huomattavasti pienempi. Ja se, minkä takia mielestäni kaikkien tulisi vastuullisesti tätä rokotuskattavuutta pyrkiä edistämään, on juuri tämä meidän terveydenhuollon kapasiteettimme, että se riittäisi, koska täälläkin hetkellä tehohoidon kanssa mennään aika rajoilla. Jo nyt joudutaan monia leikkauksia ja toimenpiteitä perumaan juuri sen vuoksi, että ei voida leikkauksen jälkeen turvata henkilöille tehohoitoa sen takia, että siellä on niin paljon näitä koro-

## Pöytäkirja PTK 155/2021 vp

nainfektiota sairastavia potilaita, ja tästä ei ole varaa tätä [Puhemies koputtaa] tehohoidon kapasiteettia edelleen laajentaa.

**Toinen varapuhemies Juho Eerola:** Edustaja Lindén.

16.27 **Aki Lindén sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! En minä ollut puhumassa ensisijaisesti koronapassista, minä olin puhumassa siitä, että hylkäämällä tämä ehdotus meillä luovuttaisiin samalla kaikista niistä rajoituksista, joilla me itse asiassa kaikkein tehokkaimmalla tavalla — rokotusten ohella — käymme tätä taistelua koronaa vastaan. Kun me katsomme niitä käyriä, jotka kertovat koronan esiintymisestä ensin keväällä 2020, sitten loppusyksyllä 2020, sitten keväällä 2021 ja nyt, kun neljäs aalto on meneillään, niin aina me olemme saaneet sen käyrän alaspäin kohdennetuilla rajoituksilla siinä tilanteessa. No, nyt meillä on rajoitusten lisäksi ollut viime keväästä lähtien rokotteet käytössä, ja jos meillä ei olisi rokotteita käytössä, niin meillä olisi moninkertainen se sairaala-kuormitus tällä hetkellä. Minä puhun siitä, että meidän täytyy pitää ne pykälät voimassa, joissa on mahdollisuus näihin rajoituksiin.

**Toinen varapuhemies Juho Eerola:** Edustaja Peltokangas.

16.28 **Mauri Peltokangas ps** (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa puhemies! Edustaja Lindén väitti, että... Minua alkoi hymyilyttämään, arvoisa edustaja Lindén. THL:n pääjohtaja Markku Tervahauta: ”Pian voi olla tarve laittaa koronapassi hyllylle.” Kyllä sieltä vain tällaista viestiä tulee. Ja kun kuuntelette koko Ylen aamun, niin kyllähän sieltä se henki nimenomaan tulee.

No, mitä tulee tähän teidän muuhun puheeseen, niin korostan sitä, että toivoisin, että tulevaisuudessa hallitus tuo esityksen kerrallaan eikä ymppää yhtä—viittä päätöstä samaan napinpainallukseen. Se on vastuutonta. Tärkeitä asioita yksi kerrallaan saliin päätettäväksi — niin saadaan järkevää politiikkaa aikaan. Ei näin — ei näin, arvoisa hallitus.

**Toinen varapuhemies Juho Eerola:** Otetaan vielä edustaja Lindén, kun nyt nimi siinä mainittiin.

16.29 **Aki Lindén sd** (vastauspuheenvuoro): Herra puheenjohtaja! Olen itse aivan samaa mieltä siitä, että kun tilanne menee tarpeeksi vaikeaksi, niin kuin se nyt näyttää menevän, silloin on rajoitusten aika, ja rajoitukset tarkoittavat sitä, että silloin ei tiettyihin toimintoihin mennä koronapassillakaan. Se ei tarkoita sitä, että koronapassi on keinona ollut huono, käyttökelvoton, sitä se ei tarkoita, mutta tarpeeksi huonossa tilanteessa joudutaan käyttämään rajoituksia, eikä koronapassillakaan päästetä ihmisiä tilaisuuksiin, koska — niin kuin täällä tiedetään — tietty prosentti saaduista rokotteistakin vuotaa läpi ja se aiheuttaa sitä kuormaa.

Minä olen puhunut rajoituksista, jotka olette hylkäämässä tässä samalla, kun olette hylkäämässä tämän lakiesityksen.

**Toinen varapuhemies Juho Eerola:** Edustaja Tynkkynen.

## Pöytäkirja PTK 155/2021 vp

**16.30 Sebastian Tynkkynen ps** (vastauspuheenvuoro): Kiitoksia, arvoisa puhemies! Edustaja Lindén, kunnioittakaa tätä instituutiota älkääkää antako väärää tietoa, väärää todistusta lähimmäisestänne. Muut hallituspuolueitten edustajat tajuavat olla välittämättä tällaista väärää tietoa, millä te yksin nyt taistelette.

Me perussuomalaiset nimenomaan kannatamme rajakontrollia ja vastustamme koronapassia. Teidän ongelmanne on se, että te olette lähteneet pelaamaan ja tuomaan nämä kaksi esitystä yhteen. Jos me olisimme perussuomalaisina hallituksessa ja sanoisimme vaikka, että haluamme nostaa pakolaiskiintiötä 2 000:een mutta lopettaa kokonaan humanitäärisen maahanmuuton, ja toisimme nämä esitykset yhdessä, niin se on varma asia, että te äänestäisitte kaikki kumoon, koska te haluatte humanitääristä maahanmuuttoa. Tässä on se logiikka, miksi emme voi kannattaa tätä esitystä. — Kiitos.

**Toinen varapuhemies Juho Eerola:** Edustaja Holopainen.

**16.31 Mari Holopainen vihr** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! On erittäin huolestuttavaa, että osa etenkin perussuomalaisten kansanedustajista kyseenalaistaa tutkitun tiedon merkityksen täällä. Kun puhutaan siitä, kuka tästä kärsii, niin tässä on todella vakava tilanne, jossa ihmisiä on jouduttu jo kääntämään leikkauksista, sydänleikkauksista, muista tärkeistä leikkauksista, syöpäleikkauksista. Oletteko te sitä mieltä, että on parempi, että monet yrittäjät, pienyrittäjät menettävät toimeentulonsa, koska tämä epidemia jatkuu myös sen takia, että osa ihmisistä ei valitettavasti ota rokotteita? Tälle on muuten laskettu ihan hintojakin, kuinka paljon tämä yhteiskunnalle maksaa, ja lisäksi se maksaa meille mahdollisesti menetettyjä sukupolvia myös lasten ja nuorten oppimisen osalta, jos tämä epidemia vain jatkuu. Ettekö ajattele sitä, että tässä on kyse ihmisten vapaudesta, myös niiden ihmisten vapaudesta, jotka toimivat vastuullisesti ja ovat ottaneet nämä rokotukset [Puhemies koputtaa] suojaamaan itseään?

**Toinen varapuhemies Juho Eerola:** Ja edustaja Meri.

**16.32 Leena Meri ps** (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa puhemies! No ensinnäkin, me luotamme tutkittuun tietoon [Mari Holopainen: Mäenpää ei ainakaan!] ja koronapassi ei estä tämän taudin leviämistä. Toiseksi, me emme ole rokotekriittisiä, kuten te sieltä yritätte koko ajan leimata meitä. Me olemme kymmeniä kertoja puolueen johdosta, eduskuntaryhmästä kertoneet, että rokotus estää parhaiten vakavan taudin sairastamista, ja me toivomme, että ihmiset ottavat rokotteen, mutta me emme halua pakottaa ihmisiä, siitähän on nyt kysymys. Te vääristelette koko ajan meidän sanomiamme.

Ja me emme ole sanoneet, että me haluamme yhteiskunnan kiinni ja yritykset konkurssiin, koska me olemme ehdottaneet pikatestejä, jotka luotettavasti kertovat, onko henkilö sairastunut. Nyt on sitten kysymys siitä, mitä te haluatte. Haluatteko te estää tämän taudin leviämisen vai ettekö halua? Koronapassi jatkaa sitä käytäntöä, että tämä tauti leviää. Se on nyt ihan teidän esityksistänne kiinni.

Ja älkää kytkekö kaikkia esityksiä samaan esitykseen. Se on teidän pelitaktiikkaanne, kuten edustaja Tynkkynen sanoi.

**Toinen varapuhemies Juho Eerola:** Edustaja Kyllönen.

## Pöytäkirja PTK 155/2021 vp

16.33 **Merja Kyllönen vas** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Heikomman oikeus vai vahvemman oikeus: kumpaa me katsomme tarkemmalla silmällä, ja kumpaan me turvaudumme silloin, kun lainsäädäntöä ja sen tehokkuutta, toimivuutta arvioidaan? Pikatestitkään eivät ole mitään autuaaksi tekeviä, ellei sitä testijärjestelmää pystytä rakentamaan niin, että niistä aidosti pystytään saamaan ihmisille myös todennetut tiedot, ei niin, että jokainen voi omantuntonsa mukaan tehdä niitä testejä, osasipa niitä käyttää eli ei. [Perussuomalaisten ryhmästä: Ettekö luota ihmisiin?] — Ei ole kysymys luottamuksesta, vaan on kysymys siitä, toimiiko joku yksittäinen asia, juostaanko jonkun yksittäisen testin tai yksittäisen kokonaisuuden perässä vai katsotaanko sitä laajaa kuvaa ja lähdetäänkö siitä, että meidän tarkoituksena on turvata tehohoidon kapasiteetti tässä maassa niihin asioihin, mihin se on aidosti tarkoitettu: [Puhemies koputtaa] haastaviin leikkauksiin ja ihmisten jälkihoitoon, että he selviytyvät.

**Toinen varapuhemies Juho Eerola:** Edustaja Essayah.

16.35 **Sari Essayah kd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tällä hetkellä todellakin näyttää siltä, että nyt on rajoitusten aika. Minun mielestäni meidän on näitä terveydenhuollon johtavia viranomaisia siinä mielessä toteltava ja ymmärrettävä, että kun sieltä sanotaan, että nyt koronapassi on syytä hyllyttää, niin varmasti näin on silloin viisainta tehdä. Kristillisdemokraatit ovat siksi halunneet tuoda tähän antigeenitestin rinnalle, koska me katsomme, että sitä käyttämällä meillä olisi mahdollisuus varmistaa, että johonkin tilaan tuleva henkilö ei ole viruksen kantaja.

Siinä mielessä, edustaja Kyllönen, ihmettelen sitä, kun totesitte, että tästä ei olisi apua nyt tässä tilanteessa, koska toinen vaihtoehtohan on sitten totaalisulku, että minnekään ei kukaan pääse, ja meidän mielestämme nämä antigeenitestit kuitenkin mahdollistavat sen, että ollaan terveysturvallisesti silloin, kun on pakko ja välttämätöntä, että samassa tilassa on useampia ihmisiä, joitten tautitilanteesta emme tiedä. Tämä antigeenitesti olisi se ratkaisu, jota me esitämme tässä.

**Toinen varapuhemies Juho Eerola:** Edustaja Berg.

16.36 **Kim Berg sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Vaikka rokotteen antama suoja ei ole sataprosenttinen, olemme varmaan samaa mieltä kuitenkin siitä, että se suoja on parempi kuin ei-rokotetuilla. [Perussuomalaisten ryhmästä: Kyllä!] Haluaisin kuulla ehkä perussuomalaisilta hieman vastauksia siihen, että jos lähdetään luopumaan nyt kokonaan koronapassista, niin onko teidän esityksenne se, että laitetaan tapahtumat kiinni, ravintolat kiinni, [Perussuomalaisten ryhmästä: Ei!] harrastustoiminta suljetaan, vai onko ratkaisu se, että ne korvataan täysimääräisesti [Välihuutoja] — kuunnelkaa — näillä pikatesteillä, antigeenitesteillä.

Tästä valiokunnassakin puhuttiin paljon, ja ymmärsin, että meillä valiokunnassa monella on samanlainen lähtökohta siinä, että pikatestit ovat hyviä. Niiden käytännön toteutus monessa tilanteessa vain on vaikeaa, ja siihen pitää löytää ratkaisuja. Esimerkiksi isoissa tapahtumissa, vaikka meillä olisi useita satoja testajia, [Puhemies koputtaa] siihen menisi useita tunteja ennen kuin ihmiset olisi testattu.

## Pöytäkirja PTK 155/2021 vp

**Toinen varapuhemies Juho Eerola:** Näin. — Ja nyt arvoisat edustajat, näen kyllä, ketkä ovat pyytäneet puheenvuoroa sinä aikana, kun se V-painike on ollut aktivoituna, että sitä on voinut painaa, ja tulen myöntämään kaikille niille henkilöille yhden puheenvuoron. Edustaja Lindén ehti saada jo kaksi puheenvuoroa, mutta muut saavat vähintään sen yhden, ja sitten mennään takaisin puhujalistaan. — Ja nyt edustaja Mäkelä.

**16.37 Jani Mäkelä ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Olisi tosiaan suotavaa, ettei hallituksen edustajien taholta tahallaan vääristeltäisi perussuomalaisten esittämiä puheita ja leikittäisi yksinkertaisempaa kuin te olettekaan. Kyllä te olette kuulleet ja ymmärtäneet, mitä täältä sanotaan, mutta te vain esitätte jotain aivan muuta.

Nyt kun hallituksella tuntuu olevan ongelmia tässä lainsäädäntöprosessissa, niin voin neuvoa, kuinka eriytätte tämän rajalainsäädännön ja koronapassin toisistaan. Se menee näin: Huomenna te äänestätte tämän esityksenne nurin perussuomalaisten hylkäsesityksen mukaan. Sen jälkeen hallituksella on 10 päivää, hallituksella ja eduskunnalla on 10 päivää aikaa tämän vuoden puolella käsitellä uusi esityksenne, jonka tuotte eduskuntaan, josta on ruksittu ylitse nämä koronapassipykälät. Voitte ottaa mallia perussuomalaisten tämän koronapassin alkuperäisessä käsittelyssä tekemästä pykälävastalauseesta, jossa ne koronapassipykälät oli rastittu ylitse, mutta nämä rajapykälät olivat mukana. Tuliko tämä nyt teille selväksi? [Aki Lindénin välihuuto]

**Toinen varapuhemies Juho Eerola:** Edustaja Juuso.

**16.38 Kaisa Juuso ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puheenjohtaja! Kun kuuntelee edustaja Lindéniä, niin tulee välttämättä mieleen sananlasku, että se koira älähtää, johon kalikka kalahtaa: niin suuttuneena Lindén täällä puolustaa hallituksen esitystä, vaikka varmasti ymmärtää, että perussuomalaiset ovat oikeassa tässä asiassa. [Jukka Gustafsson: En minä ole nähnyt koskaan Lindéniä suuttuneena!] — Anteeksi, edustaja, saanko puhua loppuun?

**Toinen varapuhemies Juho Eerola:** Kyllä saatte.

Me perussuomalaiset emme missään vaiheessa ole esittäneet, että kaikista rajoituksista pitäisi luopua, kuten edustaja Lindén tässä väitti. Me olemme pitäneet koko ajan kiinni siitä, että edelleenkin käytetään maskeja, pidetään huolta käsihygieniasta ja mahdollisuuksien mukaan etäisyyksiä ja sitten otetaan käyttöön nämä pikatestit.

Näitä pikatestejä on maailmalla käytetty monissa maissa. Jos haluatte katsoa, hallituspuolueet, miten muissa maissa käytetään, niin var så goda — Folkhälsomyndigheten i Sverige, ni kan gå dit och titta — tai sitten voitte katsoa Ison-Britannian esityksen, miten heillä testataan. Kaikissa näissä maissa kotitestaus on ollut mahdollinen koko ajan muiden testivaihtoehtojen rinnalla. Pyörää ei tosiaankaan tarvitse keksiä uudestaan [Puhemies koputtaa] Suomessa, koska se on muualla jo keksitty.

**Toinen varapuhemies Juho Eerola:** Näin. — Ja nyt sanottiin niin monta kertaa edustaja Lindénin nimi äskeisen puheenvuoron aikana, että annetaan kolmas puheenvuoro edustaja Lindénille.

## Pöytäkirja PTK 155/2021 vp

16.40 **Aki Lindén sd** (vastauspuheenvuoro): Kiitoksia, arvoisa puhemies! Onkohan perussuomalaisilta jäänyt huomaamatta nyt käsittelyssä olevan lain 58 i §:n 5 momentti, joka kuuluu seuraavasti: ”Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää ajanjaksosta, jonka aikana 3 momentissa säädetystä poiketen 58 ja 58 d §:ssä tarkoitetuissa viranomaispäätöksissä määrättyt sekä 58 a §:n 2 ja 3 momentin nojalla annetuissa asetuksissa säädettyt velvoitteet ja rajoitukset koskevat kyseisiä yleisötilaisuuksia, tiloja ja toimintaa riippumatta siitä, edellyttääkö toiminnanharjoittaja 1 momentissa tarkoitettua todistuksen esittämistä”? Tämä oli monimutkaista lakitekstiä. Se tarkoittaa suomeksi sitä, että vaikka huomenna valtioneuvosto voisi asetuksella säätää, että väliaikaisesti koronapassilla ei voi päästä tilaisuuksiin, joihin on aluehallintoviranomainen tai kunta asettanut rajoitukset. Tämä on tässä laissa, jota te nyt ette halua jatkaa.

**Toinen varapuhemies Juho Eerola:** Näin. — Nyt myönnän vielä puheenvuorot edustajille Niikko, Tanus ja Mäenpää. — Edustaja Niikko.

16.41 **Mika Niikko ps** (vastauspuheenvuoro): Kiitos, puhemies! Edustaja Lindén, tämän asian voi nähdä myös niin, että eikö ole hiukan vastuutonta koronapassin turvin päästä tilaisuuksiin, ahtautua yhteen suurin joukoin, tietäen, että tämä nykyinen variantti läpäisee tämän rokotteen. Eikö se ole vastuutonta? [Aki Lindén: Olen samaa mieltä!] Ja toisekseen, eikö se ole vastuutonta, että koronapassia taikasanana käyttäen voidaan mennä katsomaan niitä hauraita henkilöitä esimerkiksi vaikka kuolinvuoteelle tai sairaalaan tehohoitoon tai minne tahansa, ja uskotaan, että tämä suojaa ihmisen siltä, ettei se tartu, tartuta, kun me tiedämme, että se tartuttaa?

Tässä koronapassivaatimuksessa on menty liian pitkälle. Tämä on ruvennut eristämään kansalaisia toisistaan, perheenjäsenet riitelevät keskenään, seurakunnissa riidellään siitä, kun osa seurakuntalaisista pääsee tilaisuuteen, osa ei pääse. Osa ei pääse viemään edes lapsia pyhäkouluun — niin kuin tässä pyhien aikana monelle vanhemmalle on käynyt — sen tähden, koska heidän oletetaan olevan spitaalisia, näiden, joilla ei ole tätä passia. Tämä on kohtuutonta. Tämä ei ole oikeasuhtaista. Tämä ei ole oikeudenmukaista niitä ihmisiä kohtaan, jotka ovat terveitä ja jotka pystyvät osoittamaan terveytensä ja kulkemaan tässä yhteiskunnassa [Puhemies koputtaa] yhdenvertaisesti kaikkien kanssa.

**Toinen varapuhemies Juho Eerola:** Ja edustaja Tanus.

16.42 **Sari Tanus kd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Kun alun perin käsitelimme tätä lakiesitystä ensimmäistä kertaa valiokunnassa, siis sekä rajaturvallisuutta että koronapassia, silloin esitin nimenomaan, että nämä olisi pitänyt erottaa toisistaan. Kiireellinen rajaturvallisuus olisi tullut viedä eteenpäin, ja koronapassi, johon silloin jo jäi paljon epäkohtia, olisi pitänyt käsitellä asianmukaisemmin. Ja mitä sitten tapahtui? Minkä takia meillä nyt on niin paljon tartuntoja, vaikka omikron ei esimerkiksi Pirkanmaalla ole vielä levinnyt? Kun on koronapassiin luotettu, niin on unohdettu perusterveysturvalliset käyttäytymissäännöt. Maskin käyttö on ollut erittäin huonoa. On todella pakkauduttu pieniin tiloihin, ja testaaminen on ollut sitä, mitä on ollut. Eli jo kevästä 20 olemme puhuneet sen puolesta, että maskia pitää käyttää, järkevästi toimia ja myös niitä pikatestejä tehdä etukäteen silloin, kun jäljitetään, jotta saataisiin tartuntaketjuja kiinni ennen kuin ne pääsevät leviämään. Ja sen vuoksi ajattelempa, että pitäisi palata perusasioihin, peruskäyttäyty-

## Pöytäkirja PTK 155/2021 vp

miseen, maskien käyttöön, pikatesteihin eikä luottaa yltiöpäisesti siihen koronapassiin, joka ei ole tuonut sitä, ja varsinkin omikronin tilanteessa tällä hetkellä se on valitettavan heikko keino.

**Toinen varapuhemies Juho Eerola:** Näin. — Ja vielä edustaja Mäenpää, ja sen jälkeen puhujalistaan.

**16.43 Juha Mäenpää ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Lindén sanoi tuolta pöntöstä äsken, että perussuomalaiset haluavat pitää rajat auki — tai rajaturvallisuudesta ja tästä koronapassista, että me haluamme hylätä ne kaikki.

Arvoisa puhemies! Käsittelimme tätä ensimmäistä koronapassiasiaa täällä 15.10. Käytän oman puheenvuoroni, minkä olen silloinkin käyttänyt.

”Arvoisa” — no, nyt täällä on rouva puhemies, mutta [Puhemies: Silloin, nyt ei!] sitaateissa voin sanoa näin — ”Arvoisa rouva puhemies! Tämä lakiesitys on huono siltä osin, että siihen on kaksi tärkeää asiaa sekoitettu: siellä on maahantulon jälkeinen testaaminen ja koronapassi. Nämä olisi pitänyt jakaa kahteen eri lakiesitykseen.” Te olette tiennyt tämän koko ajan. Te hallituksessa olette halunneet tehdä politiikkaa tällaisella härskillä tavalla — hävetkää.

**Toinen varapuhemies Juho Eerola:** Ja nyt puhujalistaan. — Edustaja Gustafsson.

**16.44 Jukka Gustafsson sd:** Arvoisa puhemies! Oli pieni tuska, kun ei voinut äskeiseen keskusteluun osallistua. Siinä vaiheessa vähän ajattelin, että debatti olisi ollut lyhyempi, mutta ihan hyvä näin.

Minulle tuli joulun alla hyvä mieli, kun kuuntelin kristillisdemokraattisten johtavien kansanedustajien puheenvuoroja. Olen kaivannut kristillisdemokraateilta tämäntyyppistä vastuullisuutta ja kokonaisnäkemystä aiemminkin, ja nyt se sieltä tuli. [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä] Tämä oli tällainen symbolinen joulun aasinsilta myöskin tähän perusasiaan, jonka te toitte esille ja jota me sosiaalidemokraatit olemme korostaneet, ja uskon, että se on myöskin hallituksen näkemys. Nyt olemme semmoisessa tilanteessa Suomessa, että kaikki pitää tehdä, jotta tällainen niin sanottu vastakkainasettelu ei enää syvene [Mika Niikon välihuuto] puhumattakaan, että se lisääntyisi.

Tämä asia ylipäättänsä ei ole niin mustavalkoinen kuin te, arvon perussuomalaiset, haluatte kuitenkin omilla kannanotoillanne välittää. Esimerkiksi tämä koronapassi: Minä kävin viikko sitten elokuvissa, [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä — Puhemies: Shh!] viime viikon perjantaina Tampere-talossa Filharmonian konsertissa. Siellä oli toistatuhatta ihmistä, kaikilla maski, kaikki tulivat koronapassilla sisään. [Perussuomalaisten ryhmästä: Montako tartuntaa?] — Tämä on nyt tätä perussuomalaista, että montako tartuntaa. Vastaatte itse siihen. — Tämä tarkoittaa siis sitä, että tuhannet ja tuhannet taiteilijat ja kulttuurityöntekijät ovat saaneet työtä ja toimeentuloa. Sadattuhannet suomalaiset ovat voineet osallistua erilaisiin kulttuuritapahtumiin koronapassin avulla. Minä väittäisin, kuulkaa, hyvät ystävät, sillä tavalla, että suurin osa Suomen kansasta suhtautuu koronapassiin asiallisesti ja ymmärtävästi ja on nähnyt sen, että se on tie avata tätä yhteiskuntaa kohti normaalia. [Mika Niikon välihuuto] Ja aivan niin kuin, oliko se, edustaja Räsänen sanoi, nyt on olemassa suhteellisen pieni vähemmistö, joka sitten eri syistä kritisoi myöskin tätä koronapassia tekemällä tavallaan siitä semmoisen totempaalun, jonka ympärillä nyt sitten

## Pöytäkirja PTK 155/2021 vp

pyöritään sitä omaa tanssia. [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä — Puhemies koputtaa]

Minä luulen, että minä olen poikennut monista kansanedustajista siinä, että minä olen yllättävän monelle kriittiselle kirjoittajalle vastannut, useimmilta saanut kiitoksen, että kiitos, edustaja Gustafsson, että näin nopeasti vastasitte. Osalta olen saanut vastakaikua, suurimmalta osalta toki en, koska ne argumentit ja näkemykset ovat niin syvällä joidenkin ihmisten omassa elämäntarinassa ja kokemuksissa ja niin edelleen. Tiedätte tämän tilanteen hyvin, kun pääosin ne samat kirjeet ovat tulleet meille kaikille.

No, puhemies, se, miten tästä eteenpäin, on vakava paikka yhteiskunnassa, ja minusta on nyt erittäin tärkeää, että nimenomaan tätä vastakkainasettelua ei nyt lisätä, ja tältä osin erityinen vastuu on meillä kansanedustajilla. Sen takia nyt erityisesti toistamiseen arvostan myöskin kristillisdemokraatteja, jotka ovat oppositiossa mutta eivät ole lähteneet tämmöisen halvan populismin tielle niin kuin eräs toinen puolue.

Minä näen tämän koronapassin kuitenkin myönteisenä voimavarana tämän yhteiskunnan avautumisessa. [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä] Perustuslakivaliokunnan jäsenenä haluan myöskin todeta sen, että myöskin osallisuus, osallistuminen kulttuuriin ja sivistykseen, on kansalaisen perusoikeus, ja sen takia se tie, jonka hallitus on tämän koronapassin kohdalta valinnut, että nyt tätä jopa jatketaan kesäkuuhun asti, on ehdottomasti ihan oikea tie. Jos nyt tämä hetkellinen tilanne johtaa — tai hetkellinen ja hetkellinen — toisenlaisiin johtopäätöksiin, niin sitten se vain pitää hyväksyä, mutta lähtökohtaisesti tuen voimakkaasti koronapassin olemassaoloa ja sen käyttöä. — Kiitoksia.

**Toinen varapuhemies Juho Eerola:** Kiitoksia. — Ja edustaja Tynkkynen.

**16.50 Sebastian Tynkkynen ps:** Arvoisa herra puhemies! On hyvin ikävää, että täällä eduskunnassa puhevihreät puolueet yhdessä VKK:n kanssa levittävät vääriä tietoja perussuomalaisista ja meidän kannoistamme. On varmasti kivaa keskenään puolelta ja toiselta tökkiä meitä, mutta meillä on ollut hyvin selkeä linja läpi linjan. Niistä asioista, mistä täällä on väärää tietoa levitetty, lyhyesti kertaan niin kansanedustajana kuin myöskin puolueeni varapuheenjohtajana, mitä me perussuomalaiset oikeasti olemme mieltä.

Me aikaisemmin jo, kun käsitelimme koronapassia, mikä tänäänkin on käsittelyssä, vaadimme sen hylkäämistä, ja silloin me annoimme myös sen kritiikin, että rajakontrollia ja koronapassia, niitten käsittelyä, ei saisi yhdistää, ja nyt te olette tehneet uudelleen tämän saman asian. Ne pitäisi eriyttää.

Me kannatamme terveysturvallisuutta. Me kannatamme näitä pikatestejä, mitä voitaisiin ottaa käyttöön, mihin ei olla valitettavasti kiinnitetty tarpeeksi huomiota hallituksen osalta. Koronapassi ei valitettavasti kerro sitä, onko ihminen saanut sen tartunnan, onko se itämässä, voiko hän levittää. Se, että ollaan rokotettuja, tietenkin sitä vakavinta tautimuotoa ehkäisee, mikä on ihan mahtava asia, mutta me emme voi tietää, kun tilassa on paljon koronapassillisia ihmisiä, onko heillä sitä tautia. Sen sijaan silloin, kun on testattu, me voimme olla varmoja.

Mielestäni on aivan käsittämätöntä, että te, hallitus, ette sovelleta niitä samoja periaatteita, joita me täällä itse eduskunnassa noudatamme. Meille jokaiselle kansanedustajalle on meidän työhuoneisiimme jaettu näitä pikatestejä, ja täällä me itse toimimme niin kuin me näemme, että on terveysturvallista. Me itse teemme aamuisin niitä pikatestejä, jotta me emme tartuttaisi toisiamme. Mutta miten on niin, että sen politiikan tasolla, minkälaisista lin-

## Pöytäkirja PTK 155/2021 vp

jaa me muun kansan osalta ajamme, yhtäkkiä ne pikatestit ovat aivan... Täällä me puhumme pelkästään koronapasseista. Tämän ja todellisuuden välillä on hirveän iso ristiriita, ja minä pyydän, että te kuuntelisitte. Täällä oppositiossa meidän tehtävänä on esittää kritiikkiä ja haastaa teitä, että voisitte tehdä parempia päätöksiä. Olemme yrittäneet paukuttaa tätä pikatestiasiaa, ja toivottavasti te voitte sitä edistää.

Myöskin lakialoite tuli tehtyä, että saataisiin nämä verovähennykset, jos ostat näitä pikatestejä. Tällä hetkellä, kun kansalaisten itse niitä pitää ostaa, se tulee todella kalliiksi kukkarolle, kun ne ovat 5–6 euroa per testi, mikä pitäisi tehdä ja useamman kerran kuukaudessa.

Ottakaa näistä koppia.

Edustaja Gustafsson, te kovasti puhuitte siitä, että ei saisi vastakkainasetella, mutta teidän puheenvuoronne kun kuuntelin, se oli alusta loppuun täyttä vastakkainasettelua. Sen lisäksi te kovasti yritti kehua KD:tä, mutta minä havaitsin kyllä teidän alkupuheenvuorostanne, että te lähditte kyllä sillä poljennolla, että vihdoinkin kuultiin KD:ltä vastuullista puhetta, vaikka se oli koko ajan puhunut ihan samanlaisia asioita. Se oli suorastaan kettuilla [Puhemies koputtaa] KD:n suuntaan. — Kiitos.

**Toinen varapuhemies Juho Eerola:** Edustaja Räsänen.

**16.54 Päivi Räsänen kd:** Arvoisa herra puhemies! Täällä on käyty paljon keskustelua koronapassista, ja nyt todellakin asiantuntijat ovat nostaneet esiin, että tämän vaikeutuneen koronatilanteen vuoksi ja tehohoidon kapasiteetin vaikeutuneen tilanteen vuoksi koronapassi olisi tarpeellista laittaa hyllylle, jolloin erilaisia kokoontumisia ei koronapassin avulla saisi järjestää. Sen sijaan todellakin tässä tilanteessa antigeenipikatestien käyttö on varmempi keino varmistua siitä, että henkilö ei levitä koronavirusta.

Pidän kyllä ongelmallisena sitä, että tähän koronapassin vastustamiseen yhdistyy samanaikaisesti rokotteiden vastustaminen, niin kuin rokotekielteisyys. [Jukka Gustafsson: Juuri näin! — Toimi Kankaanniemi: Ei!] En nyt viittaa keneenkään yksittäiseen edustajaan täällä vaan viittaan siihen valtavaan määrään sähköposteja, joka itselleni on tullut. Kyllä siellä yhdistyy nimenomaan tähän koronapassin vastustukseen myös tämä rokotteiden vastustus ja syvä epäluulo näitä rokotteita kohtaan, ja sen takia ajattelen, että nyt sekä THL:n, STM:n, median että eduskunnan taholta tarvittaisiin avoimesti vastauksia niihin kysymyksiin, joita nämä epäluuloiset kansalaiset esittävät, niihinkin kysymyksiin, jotka saattavat vaikuttaa aivan niin kuin salaliitto- tai foliohattukysymyksiltä. Kyllä kaikkiin on vastattava, koska niillä on sitten vaikutuksensa kansalaisten käyttäytymiseen.

Tänään tehohoidon lääkärit ovat ilmaisseet huolensa siitä, että tehohoidossa on nyt jo 63 koronapotilasta ja tehohoidon kantokyky ei pian enää kestä. Tässä on joulutulos, ihmiset sairastuvat myös muihin sairauksiin, esimerkiksi vakaviin sydänsairauksiin tai aivoverenkierron sairauksiin, ja saattavat tarvita tehohoitoa, ja on kyllä aika järkyttävä tilanne, jos siinä tilanteessa, kun sitä tehohoitoa vaikka joku läheinen tarvitsee, siellä ovat paikat täynnä. Sen takia todellakin tämä tilanne on otettava vakavasti, ja on tarpeen ottaa käyttöön kaikki keinot, joilla pystytään tätä koronaepidemiaa nyt hillitsemään.

Sen takia vielä totean, että vaikka tässä perussuomalaisen vastalauseessa on monia hyviä kohtia, kuten tämä pikatestikohta, niin olen kyllä sitä mieltä, että myös ulkomailta tulevia tartuntoja tulee ehkäistä tämän toisen testaamisen avulla, ja sen takia en voi kannattaa sitä hylkyesitystä.

**Toinen varapuhemies Juho Eerola:** Edustaja Mäkelä.

16.57 **Jani Mäkelä ps:** Arvoisa puhemies! Tästä koronapassista on sanottu, että se takaa taudin vapaan leviävyyden, ja niin se vaikuttaisi olevan. Sellainen käytännön tapaus tästä vähän aikaa sitten, mediasta tuttu: Eräs ministeri oli käynyt tuplarokotettuna koronapassilla isossa, isossa yleisötapahtumassa areenalla, heilunut siellä ilman maskia koronapositiivisena. Tällainen on mahdollista koronapassin voimalla. Sitten tämän kyseisen ministerin tavannut pääministeri altistui hänen kauttaan koronatartunnalle ja vietti koronapassin voimalla baari-iltaa valomerkkiin saakka, vaikka hänen olisi pitänyt tietää altistuneensa koronalle. Eli tällaista koronan levittämistä tai sen leviämisen riskeeraamista tämä koronapassi mahdollistaa jopa hallitukselle, joten tavallaan ymmärrän, että teillä on intoa jatkaa sen käyttämistä ja antaa sille jatkoaikaa. Ehkä tämä kävisi jonkinlaisena kevennyksenä tässä, jollei se olisi totta, mutta kun se valitettavasti on totta joka sana.

Toinen käytännön esimerkki koronapassin järjettömyydestä. Kävin itse pyörähtämässä eräässä ravitsemusliikkeessä vähän aikaa sitten, olin käytännössä ainoa asiakas seurueineeni kyseisessä ravitsemusliikkeessä. Koronapassia piti käyttää päästäkseen sinne sisälle, vaikkei siellä ollut käytännössä ketään muita. Samaan aikaan, aiemmin samana päivänä, viereisessä lähikaupassa oli käynyt satoja, ellei tuhansia ihmisiä, joillakin maski, toisilla ei. Keneltäkään ei siihen lähikauppaan menemiseen ole koskaan vaadittu koronapassia — eikä pidäkään vaatia — mutta miksi sinne ravintolaan menevältä ainoalta asiakkaalta nyt se koronapassi sitten pitää vaatia, kun siinä lähikaupassa on koko ajan, koko epidemian ja kaikkien rajoitusten — etäkoulujen, Uudenmaan sulkujen — ajan voinut käydä, maskisuosituksella kenties, kenties ei? Alkuunhan meillä ei maskeja ollut. Silloin THL pistettiin johtamaan harhaan, että maskeista ei ole mitään hyötyä, kun niitä maskeja ei ollut saatavilla hallituksen toimesta. Kun alkuun siellä kaupoissa ei ollut edes maskia niillä ihmisillä, niin miten siellä kaupoissa on nyt voitu käydä tämän koko koronaepidemian ajan ilman mitään koronapasseja ja maskeja, mutta nämä ravintolat, kulttuuritapahtumat ynnä muut ovat niin pahoja koronalinkoja, että nyt sitä passia täytyy sinne jatkaa?

Ei näissä asioissa ole kerta kaikkiaan mitään järkeä. Maailmalla näistä käytännöistä ollaan siirtymässä pois tähän pikatestaamiseen. Ja nyt viimeistään tämä omikronin tulo, kun se tekee läpi-infektion kahdesta ja kolmestakin rokotteesta, tekee tästä koronapassista viimeisen kerran täysin toimimattoman. Te tulette vielä pakittamaan tämän kevään aikana, väitän näin. Tartunnat tulevat leviämään niin paljon näistä passeista huolimatta, että se passi otetaan käytöstä, rajoitukset otetaan käyttöön, hallitus tulee tämän asian kanssa häntä koipien välissä takaisin. [Aki Lindén: Se voi tapahtua jo huomenna, että siitä luovutaan!]

**Toinen varapuhemies Juho Eerola:** Edustaja Essayah.

16.59 **Sari Essayah kd:** Arvoisa puhemies! Täällä edustaja Lindén huusi välihuudon, jota ajattelin tässä suoranaisesti kannattaa. Eliikkä nythän olisi äärimmäisen tärkeää — ja tällä tavallahan me tästä, voisiko sanoa, pattitilanteesta pääsisimme — että näitä rajaturvallisuustoimenpiteitä jatketaan. Ne ovat välttämättömiä tässä tilanteessa, ja tämä hallituksen esitys on niiltä osin hyvä. Sen sijaan siellä perussuomalaisten vastalauseessa oli tällä kohdalla heikennys siihen rajaturvallisuuteen, ja sitä on sen tähden vaikea kannattaa.

Mutta se, mikä olisi nyt tärkeää, on se, että hallitukselta tulisi selkeä viesti, että koronapassi laitetaan hyllylle. Se estäisi sen, että meidän tarvitsisi lähteä vielä suurempia muutok-

## Pöytäkirja PTK 155/2021 vp

sia tekemään. Ja olisi tärkeää saada nämä antigeenitestit. Uskon, että täällä kun vuorollaan pääsee valtiovarainministeri esittelemään tämän nollaverokannan, jota jo tuolla valtiovarainvaliokunnassa olemme etukäteen käsitelleet, ja saamme nopeasti senkin läpi tästä talosta, niin me pystymme varmistamaan sen, että joulun aikana, kun ihmiset menevät — toivon mukaan eivät niin kovin sankoin joukoin, mutta liikkuvat kuitenkin — tapaamaan sukulaisia ja tuttavien, meillä olisi sellainen tilanne, että ihmiset menisivät ainoastaan silloin, kun heillä on tiedossa, että he eivät kannu virusta. Ja tämän asiantilan saattaminen voimaan Suomessa olisi nyt äärimmäisen tärkeää, plus ne kaikki muut koronaturvallisuuksiin liittyvät toimet. Täällä on erittäin hyvin tuotu esille myös perussuomalaisien, erityisesti terveysalan ihmisten, suulla, että tämä antigeenitesti on yksi tapa. Tarvitaan ehdottomasti muitakin: tarvitaan maski, tarvitaan välimatka, tarvitaan hygieniat, kaikki se, mitä on tässä matkan varrella opeteltu tekemään. Ja meidän pitää jatkaa sillä tiellä, että me ymmärrämme, että tämä kontaktien määrä ja se, mitä siellä kontakteissa välittyy, on lähtökohtaisesti se, millä me pystymme nyt torjumaan tätä epidemian kiihtymistä.

Ja todellakin, niin kuin täällä on tuotu monissakin puheenvuoroissa esille se, meidän pitää nyt rakentavasti pystyä Suomessa tässä tilanteessa kansalaisille viestimään, että ei ole kenenkään etu, että meillä Suomessa kaiken maailman salaliittoteoriat alkavat vellomaan. On todella tärkeää, että me ymmärretään, että tätä ei lähdetä poliittisesti jollakin tavalla hyödyntämään, koska kyse on kansakunnan terveydestä. Minusta se on niin tärkeä asia, että ei sellaiseen halpahintaiseen salaliittoteorioitten levittämiseen pidä kenenkään sortua. Kun todellakin tuolla nyt vellovat huhut ulkonaliikkumiskielloista ja Uudenmaan eristyksestä ja pakkorokotuksista ja ties mistä, niin meidän pitää tässä talossa jokaisen kertoa ulospäin, että tällaisia ei olla tekemässä.

Kristillisdemokraatit ovat aina tuoneet esille sen, että rokotuksissa me olemme aina olleet sillä kannalla, että se on jokaisen ihmisen oma asia. Emme ole pakkorokotuksia olleet kannattamassa, mutta olemme vahvasti näitten terveysturvallisuuksiin liittyvien toimenpiteiden takana.

**Toinen varapuhemies Juho Eerola:** Edustaja Tanus.

**17.03 Sari Tanus kd:** Arvoisa herra puhemies! Täällä on käytetty monia hyviä puheenvuoroja ja toistettu myös sitä, että on tiedossa, että rokotteet, joita todellakin lämpimästi suosittelimme — ja samanaikaisesti sanomme, että pakkorokotuksia emme kannata, mutta olemme vedonneet, että lämpimästi suosittelimme rokotuksia kaikille, jotka voivat vaan ottaa rokotuksia — tietävästi ja tutkimusten mukaan suojaavat vakavalta tautimuodolta, olipa sitten virusvariantti mikä tahansa.

Mutta aivan niin kuin Hanna Nohynek jo heti alkuunsa sanoi, samanaikaisesti ei ole tiedossa, kuinka voimme saada tartunnan ja voimme sitä eteenpäin välittää. Ja nyt viimeistään omikronin tulon myötä — ja jo deltaviruksen aikana — on selvästi ollut tiedossa se, että voimme saada tartunnan ja voimme sitä myös välittää. Ja on ollut erittäin ikävää, että kun koronapassi tuli voimaan, niin siinä vaiheessahan valitettavasti tuli ihan valtiojohtoon taholta viestiä, että nyt voidaan elää vapaasti ja nyt voidaan mennä. Ja valitettavasti — ainakin meillä Pirkanmaalla sairaanhoitopiiriin johtavat lääkäritkin ovat tänä aamuna viimeksi sen todenneet — nämä terveysturvalliset hyvät tavat, terveysturvallinen käyttäytyminen, unohtuivat silloin. Ei ole maskia käytetty, on sullouduttu pieniin, tiiviisiin yökerhoihin tai muihin konsertteihin, ja sieltähän sitä tautia on levinnyt — myös rokotettujen levittämänä. Ja sen suhteen välillä mietin, varsinkin nyt omikronin kanssa, onko tämä korona-

## Pöytäkirja PTK 155/2021 vp

passi ollut missä määrin hyvä — ainakin vastakkainasettelua se on hirveästi tuonut tullessansa — ja onko siitä lopulta ollut mitään tehoja verrattuna siihen, että me olisimme pitäneet auki konsertteja, musiikkia, muita tapahtumia. Niitä todella tänä päivänä tarvitaan. Tämän korona-ajan jälkeen me tarvitsemme kulttuuria ja tapahtumia.

Mutta meillä on tartuntatautilaissa myös pykälä, joissa on alleviivattu niitä terveys- ja turvallisuus-toimia — maskin käyttöä, välimatkoja, henkilömääriä ja niin edelleen. Eli jotenkin kyllä ajattelen, että silloin, kun ei turvauduta pelkkään rokotteeseen tai koronapassiin ja kun viestimme selkeästi, olisi ehkä suuremmatkin mahdollisuudet, että suurempi osa kansasta käyttäytyisi terveysturvallisesti ja vastuullisesti, ja sillä tavalla voisimme paremmin olla välittämättä virusta ja huolehtia paremmin, ettemme itse saa tartuntaa, ja kuitenkin pitää toimintoja auki. Tosin tällä hetkellä tilanne on sellainen — ja naapurimaasta kuuluu 10 000:ta tartuntaa vuorokaudessa ja niin edelleen — että nyt on syytä kyllä huolella arvioida, mikä on tilanne ja mitkä ovat toimet, jotta saisimme katkaistua tämän leviämisprosessin. Ja siihen eivät todellakaan koronapassit ole auttaneet, vaan tarvitaan ihan muita toimia.

Mutta näin joulun alla varsinkin toivoisin, että vaikka olisimme eri mieltä ja meillä olisi eri painotuksia, niin se vastakkainasettelu voisi jotenkin loppua ja voisimme paremmin kunnioittaa toinen toistamme ja toistemme mielipiteitä ja löytää parempia ratkaisuja kuin mitä tähän asti on esitetty.

**Toinen varapuhemies Juho Eerola:** Juuri näin. — Ja edustaja Rantanen.

**17.06 Mari Rantanen ps:** Arvoisa puhemies! Keräsin tässä muutamia asioita, joita tästä keskustelusta on tullut mieleen.

Edustaja Holopainen täällä peräänkuulutti tutkittua tietoa, että emmekö me perussuomalaiset tutkittua tietoa arvosta. Mutta nyt kun tullaan koronapassiin, niin siitä ei ole mitään tutkittua tietoa. Siitä ei ole Suomessa tutkittua tietoa, ja esimerkiksi Euroopan tartuntatautivirasto ei tämän vuoksi sitä suosittele myöskään laajennettavaksi, koska sen tehokkuudesta ei ole mitään näyttöä. Näinpä ollen toteaisin, että tämä esitys ei kyllä perustu tutkituun tietoon, vaan itse ajattelen niin, että maassamme on varmasti tullut hätä sekä yritysten että myös ihan yhtä lailla ravintola- ja matkailualan, tapahtuma-alan ja niin edelleen vuoksi ja on pyritty löytämään keino pitää nämä elinkeinot auki, mikä sinänsä on täysin ymmärrettävä tavoite ja varmasti tavoite, jonka kaikki jaamme. Mutta itse pitäisin jollakin tavalla älyllisestikin rehellisempänä sitä, että sitten emme laita sen elinkeinon ehdoksi sitä, että vain tietyt ihmiset pääsevät sinne. Ajattelisin niin, että olisi todennäköisimmin ihmisillekin helpompaa mieltä se riski, joka liittyy kontakteihin — meidän puhumme ihmiskontakteista silloin, kun me puhumme viruksen leviämisestä — ja silloin kun ihminen tiedostaa sen, niin hän todennäköisimmin pitää helpommin maskia, muistaa etäisyydet ja muistaa sen käsihygienian. On ollut tavallaan ikävääkin seurata sitä, että tämän koronapandemian aikana on tehty aika paljon tutkimusta sisäilmahygienian ja sisäilman puhtauten tutkimusta mutta myöskin nämä tutkimukset on ohitettu hyvin nopeasti, niin että meillä itse asiassa on lähdetty vaan koronapassista, mutta ei ole lähdetty siitä, että ilmahygieniaa voitaisiin parantaa esimerkiksi ravintoloissa. Jotkut ravintoloitsijat ovat tehneet tämän eteen kovasti töitä, mutta yksinpä ovat huudelleet tuuleen.

No, sitten jos ajatellaan tätä vastakkainasettelua, jota täälläkin on tullut, niin ihmiset ovat huolissaan — he ovat harmissaan, he ovat huolissaan — ja kaikki ihmiset eivät pidä

## Pöytäkirja PTK 155/2021 vp

tätä koronapassia hyvänä järjestelmänä, ja minusta tässäkin salissa on syytä nämä äänet kuulla. Tältäkin osin tämä perussuomalaisten tämän lain yhteydessä esittämä pykälämuutos siitä, että olisi pikatestaukset näihin palveluihin ja elinkeinojen käyttöön — sen lisäksi, että se kertoisi senhetkisestä tilanteesta, kantaako henkilö virusta vai ei — olisi yhdenvertaisempi. Se ei silloin erottelisi ketään. Kuten täällä on jo moneen kertaan tänään todettu, niin valitettavasti, siis valitettavasti, eritoten tämä uusi variantti menee näistä rokotteista läpi. Ja se ei varmastikaan ollut kenenkään ajatuksissa silloin, kun nämä rokotteet tulivat, vaan uskoisin, että aika moni meistä uskoi laumasuojaan ja siihen, että me pääsemme pandemiasta ohi. Emme me pääse, emme me pääse kolmannellakaan rokotuksella. Tämä ei lopu siihen, kuten asiantuntijat ovat sanoneet.

Ja mitä sitten tulee tähän, minkä kristillisdemokraatit nostivat puheenvuoroissaan, että perussuomalaiset esittivät omassa vastalauseessaan tämän toisen testin poistoa, niin perustamme sen asiantuntijoiden näkemyksiin. THL muun muassa omassa lausunnossaan toteaa tästä toisesta testistä maahantulon jälkeen, että ensinnäkään ei seurata, otetaanko se, ja toisekseen siinä toisessa testissä ei ole useinkaan enää löytynyt niitä positiivisia. Että tämä on tavallaan turhaa terveydenhuollon käyttöä, ja perustimme tämän näkemyksemme asiantuntijoiden lausuntoihin sosiaali- ja terveysvaliokunnassa.

Nyt täällä sitten nostettiin esiin se, että nyt kun perussuomalaiset vastustavat passia, niin miten käy yrittäjille. No, me tarjoamme tähän vaihtoehdon, sen pikatestin. Niitä on käytössä muissakin maissa, niin että jos ei meillä ole siitä tietoa, niin me voimme mennä yhtä hyvin katsomaan sitä sieltä — niin kuin täällä jo edustaja Juuso totesi, että ei sitä pyörää tarvitse uudelleen täällä keksiä. Ja se on kyllä todettava, että olen itsekin huomannut, että tähän koko koronakeskusteluun on ikävä nykyään edes osallistua, kun täällä on alarmistit ja sitten täällä on denialistit, ja totuus menee varmasti jossain siellä välissä.

Mutta en pidä kyllä hyvänä myöskään sitä, että valtiojohdossa käytetään sanaa ”hätäjärju” ja käytetään sanaa ”hyökyaalto”. Kaikkihan näkevät uutisista, että tämä aivan sama asia on nyt ympäri Eurooppaa: nämä tautitapaukset lisääntyvät. Olennainen kysymys on se, onko tämä omikron nyt sellainen variantti, että se on vaarallinen, vai sellainen, että se ei ole vaarallinen — lisääkö se sairaalahoitoa, lisääkö se vakavia tautitapauksia. Ja tähän on se pointti. Jos minä olen oikein ymmärtänyt erilaisista keskusteluista, joissa keskustelivat jotkut muut kuin poliitikot, niin olen ymmärtänyt, että sehän olisi paras mahdollinen tilanne meille, jos meille tulisi sellainen virusvariantti, joka aiheuttaa lievän taudin. Sillä me pääsisimme siihen laumasuojaan ja pois tästä, jos minä olen nyt oikein ymmärtänyt. Ja tältä osin mielestäni meillä lähdettiin aika nopeasti myöskin laukalle — jos minä olen ymmärtänyt oikein, niin Etelä-Afrikassa alkaa nyt jo tämä epidemia hiipua ja siellä ei ole ollut niin paljon vakavia tauteja, niin että toivotaan, pannaan kaikki kädet ristiin, tai mitä mietitäänkään, että täällä päästäisiin tästä pois.

Mutta olen siitä kahtiajaosta huolissani, ja kyllä toivoisin sitä, että tässä pohdittaisiin nyt kyllä välillä myös sitä kokonaisarviota, jota tämä sosiaalietiikan professori Jaana Hallama viikonloppuna erinomaisesti nosti esiin: mikä on enää se kestävyys, kun me olemme koko ajan taistelumoodissa, maalit siirtyvät koko ajan ja meille tulee todella tämmöisiä kuin tämä koronapassi, jotka ihan oikeasti kuitenkin erottelevat faktisesti ihmisiä. Minusta tämä viesti, minkä professori Hallama haastattelussaan sanoi, olisi syytä kyllä ottaa vakavasti ja muistaa se, että tämä, mitä nyt on, ei missään nimessä ole normaalia — koronapassi ei ole [Puhemies koputtaa] normaali, sitä ei tule laajentaa ikään kuin normaaliksi — vaan tämä on epänormaalia kaikki, kun me olemme täällä maskit päässä ja ihmettelemme virus-

## Pöytäkirja PTK 155/2021 vp

ta. Että toivoisin, että meillä pysyy tiukasti fokus siinä, että kaikki tämä on epänormaalia. Nämä tulee purkaa välittömästi, kun se vain on suinkin mahdollista. — Kiitos.

**Toinen varapuhemies Juho Eerola:** Kiitoksia. — Ja edustaja Holopainen, Mari.

**17.14 Mari Holopainen vihr:** Arvoisa puhemies! Ylen juuri julkaisemien tietojen mukaan näemme nämä tutut tilastot: vielä marraskuussa 50–69-vuotiaiden ikäryhmässä ei rokotussuojaa omaavista henkilöistä noin 40 per 100 000 joutui tehohoitoon, ja sellaisista henkilöistä, joilla oli täysi rokotussuoja tässä ikäryhmässä, vain 1 tai 2 joutui tehohoitoon. Eli on tässä ainakin tämän deltan osalta ollut melkoinen kuorma päällä yhteiskunnassa juurikin sen takia, että meillä valitettavasti kaikki aikuiset eivät ole ottaneet sitä rokotesuojaa, joka on tarjottu. Siitä näkökulmasta pidän vastuuttomana sitä, että osa perussuomalaisten kansanedustajista tuo disinformaatiota tähänkin saliin, eivät kaikki, mutta osa tuo ja pohdiskelee täällä sitten näitä haittavaikutuksia, joista totta kai voi keskustella, mutta ne pitää suhteuttaa siihen, mikä on sitten se vaihtoehto, jos ei ole sitä rokotesuojaa.

Nyt ja totta kai koko tämän epidemian aikana on tärkeitä, että otetaan ensin käyttöön sellaiset tehokkaat vaikuttavat keinot vähentää tämän epidemian etenemistä tai sen vaikutuksia, jotka myös vähiten vaikuttavat ihmisten elämään. Olen tästä aivan samaa mieltä. Maskit ja vieläpä sellaiset maskit, jotka paremmin suojaavat, on hyvä ottaa käyttöön viimeistään nyt, ja olen samaa mieltä näistä testeistä. Kyselin elokuun lopussa, pitäisikö kouluissakin ottaa joku testauskäytäntö käyttöön — avoin kysymys. Se on ollut monessa Euroopan maassa käytössä, ja myöskin hieman nuoremmilla lapsilla on ollut maskeja silloin, kun tämä epidemiatilanne on ollut pahempi.

Kaikesta tästä pitää keskustella, ja minun mielestäni pitää myös luoda kokonaissuunnitelma siitä, mitkä toiminnot ensisijaisesti tässä yhteiskunnassa halutaan pitää auki, jos tällainen pandemia esimerkiksi iskee uudestaan ja jos tämä nyt vielä jatkuu. Tätä tarvitaan tätä suunnitelmaa, jossa terävöitetään se, ovatko meillä ensin teho-osastot auki, sairaalat, sen jälkeen kenties koulut. Mitkä ovat ne toiminnot, jotka ovat ensisijaisia? Sitten me tiedetään paremmin, mihin toimintoihin me joudutaan sitten mahdollisesti rajoituksia osoittamaan, jos tällainen iskee. Ja totta kai myös täytyy huomioida se, että jos epidemia leviää jonkun ikäryhmän keskuudessa, niin sekin täytyy siinä punnita, kaikki tämä kokonaisuus.

Olen ihan samaa mieltä, että täytyy ottaa näitä tehokkaita pieniä keinoja käyttöön. Mutta nyt tällä hetkellä voi olla, että tämä omikron hetkellisesti tai pidemmän aikaa vaikeuttaa tehohoidon kapasiteettia, ja silloin me todellakin, totta kai, joudutaan ottamaan niitä kontakteja vähentäviä rajoituksia käyttöön, [Puhemies koputtaa] ja silloin se passi ei siinä tilanteessa toimi. Se on totta kai selvää.

Ja vielä, arvoisa puhemies, toivoisin, että tämän passin yhteydessä voitaisiin kuitenkin suositella maskin käyttöä. Se ei ole välttämättä fiksuja, että koronapassilla vapautuu maskista esimerkiksi massatapahtumissa.

**Toinen varapuhemies Juho Eerola:** Näin. — Ja edustaja Kyllönen.

**17.17 Merja Kyllönen vas:** Arvoisa herra puhemies! Mikään toimi ei yksinään ole autuaaksi tekevä asia koronan hoidossa ja koronan torjumisessa, vaan sen, mitä nyt tehdään, pitää olla kokonaisuuksien summa. Meillä pitää kyetä vahvistamaan rokotekattavuutta. Meillä pitää jatkaa terveysturvallisia toimintatapoja. Meillä pitää olla käytössä myös koro-

## Pöytäkirja PTK 155/2021 vp

napassi niissä tilanteissa, missä sitä on järkevää käyttää, ja siinä pandemiatilanteessa, missä sitä on järkevää käyttää.

Meidän tulee pystyä hyödyntämään pikatestejä siinä mitassa kuin se katsotaan järkeväksi, mutta tunnistaa myöskin, että eivät pikatestitkään ole yksinään autuaaksi tekevä asia. Pikatestit ovat yleensä fiksua silloin kun asianomaiset ovat oireisia. Silloin se pikatesti on monta kertaa sellainen markkeri, joka näyttää, mihin suuntaan ollaan menossa, ollaanko positiivisia vai negatiivisia, ja kuitenkin se positiivinen testitulostakin pitää testata tarkemmalla laboratoriotestauksella ennen kuin siitä voidaan olla varmoja.

Haluan korostaa tässä, että mikään palikka yksin ei ratkaise tätä kokonaisuutta, vaan koko palapelin pitää olla yhtenäinen, jotta nämä asiat toimivat.

Ehkä olennainen kysymys myöskin johtaja Tervahaudan puheenvuorossa on se, mitä hän tarkoitti sanoessaan, että voi olla pian tarve laittaa koronapassi hyllylle. Kun se asia irrotetaan asiayhteydestä, niin voi ymmärtää, että hän johtajana vastustaisi koronapassin käyttöä missä tahansa tilanteessa, mutta kun hänen haastatteluaan olen opiskellut, niin olen ymmärtänyt niin, että siinä vaiheessa, kun tilanne ikään kuin leviää käsistä, kun tartuntoja on valtavan paljon, niin silloin koronapassi ei ole se työkalu, millä operoidaan. Silloin joudutaan laittamaan tarkempia rajoituksia, tekemään sulkutoimenpiteitä ja määrittämään alueellisia erillISRatkaisuja.

Ehkä olennaisinta koko tässä kokonaisuudessa on se, että mikäli rokote kattavuutta ei pystytä enää nostamaan, niin meillä pyörii jatkuvasti tietty määrä ihmisiä tehohoidon tarpeessa, ja jos me mietitään täällä, mitä varten meidän tehohoitokapasiteetti pääsääntöisesti on olemassa, niin toki vakavia haastavia terveystilanteita varten, mutta tällä hetkellä meillä on leikkausjonoissa vakavissa sairaustilanteissa olevia ihmisiä, jotka eivät pääse operoitavaksi sen takia, että tehohoitopaikat täyttävät hyvin pitkälti rokottamattomat koronapotilaat. Tämä on semmoinen kysymys, missä minun mielestäni meidän pitäisi uskaltaa myöskin käydä vuoropuhelua siitä, millä tavalla tätä kokonaisuutta priorisoidaan. Jäävätkö ne ihmiset kuolemaan leikkausjonoihin, jotka tarvitsisivat kriittisiä toimenpiteitä ja varmuuden siitä, että sen toimenpiteen jälkeen on tehohoitopaikka käytössä, vai jatketaanko me sitä kokonaisuutta, että me mahdollistetaan, osin jopa virheellisten tietojen perusteella, se tilanne, että rokote kattavuus ei enää tässä maassa kasva? Sitä vuoropuhelua pitää uskaltaa käydä rohkeasti, ja niiden ihmisten kanssa, jotka ovat jättäneet rokotteet ottamatta, on keskusteltava niistä peloista, huolista, hädestä ja monta kertaa myöskin ihan perustellusta taustasta, minkä takia niitä rokotteita jätetään ottamatta. Olennainen kysymys on, kyetäänkö me suojaamaan tässä maassa ne kaikkein hauraimmassa ja heikoimmassa asemassa olevat ihmiset ja rakennetaanko me järjestelmää niin, että me vastataan myöskin siihen haasteeseen. En ole hirveän paljon tässä salissa kuullut keskustelua siitä, ollaanko me huolisamme niistä ihmisistä, jotka eivät pääse leikkauksiin sen takia, että tehohoitopaikat on täytetty nyt muilla potilailla. Minusta se on olennainen kysymys. Ne ihmiset eivät voi olla yhtään sen heikompiarvoisia tai vähempiarvoisia kuin koronan takia tehohoitoon päätyvät.

Täällä keskustellaan rokotteista ja niiden tehosta, mutta meillä vuosittain jaetaan myöskin influenssarokotteita, eikä niissäkään ole sataprosenttinen teho. Harva rokote on sellainen, että siinä olisi sataprosenttinen teho, mutta yleensä sen rokotteen tarkoituksena on estää kuolemaan johtava infektio tai kuolemaan johtava sairaus tai se, että ylipäättänsä päädyttäisiin sinne teho-osastolle.

Se, mikä tekee minut erityisen surulliseksi, on se, että näissä asioissa rakennetaan aina vastakkainasettelua, kun on pyritty tuomaan monenlaisia työkaluja, monenlaisia vaihtoeht-

## Pöytäkirja PTK 155/2021 vp

toja ja ratkaisumalleja. Suomessa, demokratiassa, asiat perustuvat siihen, että me rakennetaan yhdenvertaisesti järjestelmää, jossa ihmiset pääsevät osallistumaan, mutta me tulemme jossakin vaiheessa myöskin sen kysymyksen äärelle, että jokaisella on oikeuksien lisäksi myöskin vastuita ja velvollisuuksia, tässäkin asiassa. Siinä vaiheessa voi jokainen meistä miettiä sitä minun oikeuttani, perusoikeuksiani, vastaan niiden heikompien ja todella vaikeassa terveydellisessä asemassa olevien ihmisten perusoikeudet ja mikä se lopulta sitten on ikään kuin voittaja? Väitän, että siinä tilanteessa, jos me asetetaan näitä asioita vastakkain, me olemme kaikki häviäjiä. Siksi toivon, että me voidaan käydä tätä keskustelua asiallisesti, muistaen, että koronan hoitaminen ja torjunta on kokonaisuuksien summa, ei mikään yksittäinen, eroteltu, irroteltu palanen siellä, toinen täällä. Siitä lähtee vastuunkanto tässäkin asiassa. — Kiitos, arvoisa puhemies.

**Toinen varapuhemies Juho Eerola:** Kiitoksia, edustaja Kyllönen. — Edustaja Lindén.

**17.24 Aki Lindén sd:** Arvoisa herra puhemies! Puheenvuoroni lyheni edustaja Kyllösen ja edustaja Holopaisen erinomaisilla puheenvuoroilla tässä äsken, mutta haluaisin sanoa yleisesti, että tämä keskustelu on ollut hyvää, joskin hetkittäin kiivasta, ja kiitän kuitenkin puhemiestä siitä, että sallittiin tässä tuommoinen aika rapsakka debatti. Sanon myös, että kun kuuntelin äsken huolella edustaja Rantasen puhujakorokkeelta käyttämän puheenvuoron, niin siinä oli paljon viisautta. Se, että me kuuntelemme toisiamme täällä ja ymmärrämme toisiamme, on erittäin tärkeä asia.

Siteerasin jokin aika sitten tartuntatautilain 58 i §:n 5 momenttia. En siteeraa sitä uudelleen, mutta minulla on semmoinen olo — ja olen saanut jo tänä aamuna ja aikaisemminkin palautetta eräässä keskustelussa siitä — että se on jäänyt ehkä huomaamatta. Aika viisaasti täällä säädettiin niin, että meillä on annettu siis valtioneuvostolle mahdollisuus antaa asetus, jolla juuri sellaisessa tilanteessa, jossa me nyt olemme, voidaan väliaikaisesti keskeyttää koronapassin käyttö, kun tartuntatautilanne on tullut pahaksi. Ja se jatkuu siitä kohdasta, johon lopetin sitaatin, näin: ”Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen on viipymättä ilmoitettava valtioneuvostolle, jos se katsoo, että mainittu tilanne tai sen perusteltu uhka on olemassa.” No, nyt me olemme televisiossa kuulleet lauantaina THL:n pääjohtajan haastattelun, mutta vaikka tietenkin pääjohtaja haastattelussakin henkilönä edustaa sitä organisaatiota, en ole tietoinen siitä, onko THL nyt ilmoittanut virallisesti valtioneuvostolle — joka ymmärtääkseni huomenna näistä neuvottelee — että meillä on nyt sellainen tilanne, jossa tuo kyseinen asetuksenantovaltuus pitäisi ottaa käyttöön. Henkilökohtainen mielipiteeni — korostan niin — on, että olemme ainakin hyvin lähellä, ellemme ole jo siinä tilanteessa.

Mitä tulee pikatesteihin, näillä nykyisillä välineillä tämä on aika helppoa. Löysin täältä 5. toukokuuta 20 lähettämäni tviitin. Se kuuluu näin: ”Jos olisi luotettava koronavirustesti, joka maksaisi 10 euroa ja jonka jokainen suomalainen voisi tehdä itse kerran kuukaudessa, olisi tämän epidemian juuriminen helppoa, mutta 200 euron hintaisella työvoimaa sitovalla testillä tämä on vaikeaa. Eli realismia odotuksiin.” No, hinta oli tuossa yksi. Nyt se on halvempi, ja jos vielä subventoidaan sitä, niin se on vielä halvempi. Mainitsin tuossa ”kerran kuukaudessa”. Se voisi olla kerran viikossa. Olen ollut siis toukokuussa 20 pikatestien vankkumaton kannattaja ja olen sitä edelleen. Ihan niin kuin täällä ovat monet kollegat sanoneet: nyt tarvitaan kaikkia näitä työvälineitä, jotta me onnistumme jälleen kerran tässä taistelussa epidemiaa vastaan. — Kiitoksia.

**Toinen varapuhemies Juho Eerola:** Edustaja Myllykoski.

**17.27 Jari Myllykoski vas:** Arvoisa herra puhemies! Mielenkiintoista keskustelua, täytyy sanoa. Kun sitä tuolta työhuoneesta seuraa, niin on pakko osallistua siihen.

Ensimmäiseksi, arvoisa puhemies, tämä syyllistäminen vastakkainasettelusta edistää vastakkainasettelua. Eli on leirit sinällään molemmin puolin, ja nyt se on salissa vähän jakautunut, mutta erityisesti kansalaisten keskuudessa. Ja siitä meidän pitäisi luopua ja keskustella asiaperusteisesti eikä syyllistää jotakin toista, joka on toista mieltä samasta asiasta. Minä haluaisin käyttää pakkorokotuksen sijaan turvallisuutta edistävien rokotteiden laajentamista. Haluaisin poistaa sen vastakkainasettelun, että on pakkorokottaminen: on mahdollisuus ottaa turvallisuutta edistävä rokote niin niiden kansalaisten kuin hoitohenkilökunnankin, jotka sitä haluavat. Pehmennettäisiin tätä meidän keskustelumoodia sillä tavoin, että ei osoiteltaisi.

Täällä on sanottu minun mielestäni hyvin, että viestintä rokotussuojasta ei seurannut aivan hetkessä. Me annoimme liian pitkälle sen kuvan, että kahden rokotteen jälkeen me olemme virukselta suojassa, ja me jatkettiin sitä vähän liian pitkään, vaikka meillä oli jo näkemys, että näin ei tule olemaan. Me emme osanneet puuttua viestinnällisesti siihen ja kääntää sitä jo ehkä noin puolitoista kuukautta aiemmin siihen, että suojassa vakavalta taudilta. Ja nyt meillä on taas jo uusi hetki, kun meillä on täällä taas uusi virus, joka sitten tekee siitäkin meidän tavallaan olettamasta haaveesta aivan turhan. Omalta osaltani voin todeta, että minä vielä luotan siihen, että rokotteet voivat riskiryhmäläisen suojata siltä vakavalta taudilta, ja olen käsi pystyssä henkilökohtaisesti kyllä siinä jonossa, että haluan sen rokotteen. Toivon niidenkin 83 vuotta vanhaa äitiäni hoitavien henkilöiden ottavan sen rokotteen oman itsensä takia, mutta myös sen takia, että voidaan antaa suojaa sille omalle rakkaalle vanhukselleni.

Kaiken kaikkiaan toivon tälle keskustelulle kyllä räväkkyyttä, mutta hieman enemmän toisten mielipiteiden ymmärrystä. En minä voi haukkua perussuomalaisia käsittämättömyydestä. Ei, mielipide on mielipide, ja sitä pitää kunnioittaa. Minä voin olla aidosti eri mieltä joistakin asioista teidän kanssanne, mutta en minä sano, että teidän mielipiteenne ovat täysin vääriä, sillä en ainakaan minä maallikkona pysty arvioimaan lääketieteellisesti tai tilastojen pohjalta enkä minkään muunkaan osalta, kuka on oikeassa ja kuka on väärässä.

Toivon kovasti, kuten edustaja Kyllönen tuossa toi esiin, että käydään tämä keskustelu faktapohjalta ja sitä kautta edetään niin, että voitaisiin yhdessä tässä eduskunnassa olla sitä mieltä, että me halutaan selättää tämä tauti. Tämä pandemia on todellinen. Mutta kun me luemme sähköpostejamme, joissa lukee, että tätä on suunniteltu jo vuosia sitten, että tällainen pandemia tulee, ja rokotteet ovat aivan turhia, niin me olisimme kuitenkin yhtä mieltä siitä, että faktojen perusteella keskustellaan. Voimme olla sitten eri mieltä siitä, kuinka sitä hoidetaan.

Todella hyvä olisi, jos testit olisivat sellaisia — joiden kannalla ehdottomasti olen — että niiden luotettavuus olisi sillä tasolla, että todetaan, että ei kannu virusta, mutta että voitaisiin myös olla varmoja siitä, että ei voi olla myöskään tartuttaja, vaikka ei ole vielä oireinen. Ja sitä viisautta minulla ei vielä ole, että jos minä aamulla otan sen pikatestin, etenkö silti voisi olla tartuttaja. Ja tämä on se, mikä tässä on. Puhutaan, niin kuin edustaja Lindén sanoo, että testataan kerran kuukaudessa, nyt kerran viikossa ja niin edelleen, mutta kerran päivässäkään ei välttämättä, vaikka me täällä eduskunnassa nyt olemme siinä etu-

## Pöytäkirja PTK 155/2021 vp

oikeutetussa asemassa, että me voimme aamuisin testata itseämme. Mutta valitettavaa on, että esimerkiksi meidän kanssamme työskentelevät virkamiehet täällä eivät ole saaneet testejä — jolleivät nyt tästä aamusta alkaen ole saaneet — mikä minun mielestäni on täysin käsittämätöntä. Ne virkamiehet, jotka työskentelevät kansanedustajan kanssa samassa yhteisessä pienessä tilassa, testataan, mutta ei esimerkiksi it-tuessa tai jossakin muualla. Lainsäädäntötyötä ei ole turvattu tässä talossa sillä tavoin, että hekin voisivat testata ennen työpäivänsä alkua.

En rupea ruoskimaan tässä enempää eduskunnan omia toimia. Mutta kyllä se nyt taas on niin, että Myllykoski kävi Satakunnassa tautiturvallisesti ottamassa niitä rokotteita, kun niitä ei ollut mahdollisuutta täällä pääkaupunkiseudulla työterveyshuollon kautta saada, mikä minusta on erittäin hämmäntävää. Meillä Helsingissä ilmeisesti on muutama pormestari, jotka ovat entisiä kansanedustajia ja voisivat varmaan ymmärtää, mitä lainsäädäntötyön tärkeys tässä maassa on koronatilanteessa. — Kiitos.

**Toinen varapuhemies Juho Eerola:** Kiitos. — Ja edustaja Mäenpää.

**17.34 Juha Mäenpää ps:** Arvoisa puhemies! Ensin haluan kertoa, että sain itseäni fiksummalta ihmiseltä KD:lle kerrottavaa: kaikki ulkomailta tulevat voidaan määrätä nyt terveystarkastukseen, yhtä kuin testeihin, tartuntatautilain pysyvien pykälien 15 ja 16 perusteella. Elikkä näiltä osin te voisitte mielestäni ihan hyvin kannattaa tuota perussuomalaisen tekemää esitystä.

Sitten haluan kiittää edustaja Myllykoskea hyvästä puheesta. Se oli rakentavaa ja semmoista ymmärtävää puhetta. En minä itsekään tänne pönttöön tule mielelläni kertomaan tämmöisestä asiasta, minkä toinen voi katsoa lietsonnaksi ja toinen sellaiseksi, että tuo haluaa kertoa nyt, miten se näkee sen asian. Minulla on kuitenkin kansanedustajana mielestäni velvollisuus ja vastuu, ja myös minun omatuntoni käskää toimimaan niin kuin minä toimin täällä pöntössä. Ei tämä ole mitään helppoa juttua, että sinä yrität miettiä sanavalintoja niin, että joku ei sitä täällä [Mika Niikon välihuuto] pidä niin, että minä yritän nostaa tässä toiset toisiaan vastaan. Minä nimenomaan olen itse huolissani juuri siitä, että tätä vastakkainasettelua on minun mielestä tämmöisillä eri termeillä, mitä on mediassa ollut. On puhuttu tästä HUSin viimeisimmästä ratkaisusta, että nostetaan valmiutta. Siinäkin taidettiin puhua sotatilasta ihan johtavan lääkärin tai jonkun HUSin virkamiehen suulla. Tämä on tosi inhottavaa, että täällä tämä vastakkainasettelu on noussut.

Minä itse toivoisin, että nyt semmoiset henkilöt, jotka ovat kokeneet tämän uuden rokotteen tai uudella teknologialla toteutetun rokotteen hankalaksi, saisivat pian semmoisen vanhalla teknologialla toteutetun rokotteen, joka on ymmärtääkseni tulossa ja on, jos oikein muistan, jonkun Novavaxin valmistama tai tekemä, ja kyllä minä ihan oikeasti olen yrittänyt selvittää, pitävätkö paikkansa ne haittailmoitukset ja ne haitat, mitä minulle on kerrottu. Enhän minä voi luottaa niihin ennen kuin minä saan vastauksen THL:ltä, mutta en vaan ole saanut, vaikka olen mielestäni ihan asianmukaisesti niitä pyytänyt.

Sitten muistaakseni on tehty kaksi kansalaisaloitettakin koronapassia vastaan. Aivan niin kuin ne olisi unohdettu kokonaan keskustelusta.

No, tuossa olen yrittänyt rakentaa puhetta tänne, mutta täytyy sanoa, että se oli äärimmäisen vaikeaa, koska tietoa tulee niin paljon ja erilaisia näkemyksiä, ja kuitenkin tänne paperille olen kirjoittanut Robert Kennedy Juniorin sanat, että meidän täytyy rakastaa vapauttamme enemmän kuin pelätä tätä virusta, ja minun mielestäni tähän voisi yhtyä, ja niin

kuin edustaja Myllykoski sanoi, pitää kunnioittaa muidenkin mielipiteitä, mitä täällä on. Meidät on valittu tänne, ja meillä on erilaisia näkemyksiä. Minä yritän tuoda esiin sitä näkemystä, minkä minä itse koen tärkeäksi ja oikeudenmukaiseksi omantuntoni kautta.

Kansalaisten keskuudesta on tullut sellainen selvä viesti, että he haluavat palata normaaliin elämään vapautensa menetettyään. Näin he, osa, kokevat, ja minä yhdyin tähän. Minä uskon, että meillä kaikilla on sama tavoite. Meillä on erilaisia ratkaisuja siihen. Ja kun edustaja Gustafsson tuossa äsken voimakkaasti perussuomalaisia kritisoi, niin kuitenkin itse koen niin, että tässä hallituksen esityksessä ei ole haluttu huomioida perussuomalaisten esitystä tästä pikatestaamisesta, joka on muualla, muissa maissa, ollut käytössä muun muassa kouluissa ja rokkifestareilla. Minun mielestäni te olisitte voineet paremmin huomioida sen ja sitten lisäksi erottaa nämä kaksi lakia, mitkä tavallansa on tähän lakimuutokseen sisällytetty: tämä rajakontrolli ja koronapassi. Ne pitäisi tuoda erikseen tänne, silloin me päästäisiin lähemmäs hyvää lopputulosta yhteistyöllä.

Elikkä aika paljon näissä viesteissä, mitä on tullut edustajille, on puhuttu esi-isistämme ja meidän historiasta, ja monet tuntevat, että heidän isovanhempansa ovat tavallansa taistelleet meille vapauden. Nyt minäkin haluaisin, että me päästäisiin siihen vapauteen takaisin, mutta kun Krista Kiuru kertoo tästä koronapassista, että tätä on suunniteltu jo pitkään, niin te varmaan ymmärrätte sen, että ihmisten kriittisyys saattaa kasvaa. Me rakennetaan rokotepassia, josta tiedotustilaisuudessa osoittautuu, ministerin suulla sanottuna, että tätä on valmisteltu jo ennen itse koko koronaa. [Aki Lindén: Uskotko tuohon?] — Siis Kiuru sanoi itse eilen tiedotustilaisuudessa. [Aki Lindén: Että on valmisteltu ennen koronaa?] — Joo, kyllä. Muistaakseni jo vuodelta 2018 löytyy Euroopan unionin säädöksistä, minkälainen rokotepassi Euroopan unioniin pitää tulla, niin että ei tämä ole mitään höpöpuhetta, kuten äsken taisitte sitä leimata. [Aki Lindénin välihuuto — Sari Essayahin välihuuto]

Sellainen kysymys kuitenkin, kun nyt puhutaan, että meillä on 50 tai 60 tehohoidossa — joskus puolitoista vuotta sitten Kiuru sanoi, että tämä nostetaan 1 000:een. Minä en tiedä, missä mallissa se on, mutta ymmärrän sen, että tämä kuormittaa hoitoa, mutta [Puhemies koputtaa] yritetään yhdessä päästä tästä eroon. [Aki Lindénin välihuuto]

**Toinen varapuhemies Juho Eerola:** Yritetään. — Ja edustaja Tanus.

**17.42 Sari Tanus kd:** Arvoisa herra puhemies! Heiluttelin tuossa jo keltaista pientä kirjasta, joka on minulla rokotepassina ollut aika pitkään tuolla laukussa mukana, mutta pyysin vielä puheenvuoron.

Ensinnäkin haluan kiittää edustaja Myllykoskea hienosta puheenvuorosta. Toki monia muitakin hyviä puheenvuoroja tässä on käytetty, mutta se oli jotenkin hyvin koottu ja rakentava, kiitos siitä.

Nämä kaksi viimeistä vuotta ovat olleet hyvin poikkeuksellisia ja vaikeita meille Suomessa ja maailmassa laajemminkin. Tuossa pirkanmaalaisille laitoin jotakin joulutervehdystä, ja kun sitä mietin, niin totesin nämä asiat ja jatkoin, että Suomessa on kuitenkin aina selvitty vaikeuksista yhdessä toimien, ja ajattelen, että näistäkin haasteista kyllä selvitään.

Sillä tavalla, että olemme lämpimästi suositelleet rokotteita ja yleensä keskustellen ja oikeaa tietoa välittäen niin rokotteiden tehosta kuin niistä mahdollisista haittavaikutuksista, toisaalta turhan pelon ja väärin tietojen karsimisesta, näillä keinoin olemme Suomessa päässeet korkeaan rokotekattavuuteen monissa tilanteissa, ja uskon, että niin käy nytkin, kuitenkin alleviivaten, että pakkoa emme tähänkään tilanteeseen halua.

## Pöytäkirja PTK 155/2021 vp

Sitten on näistä pikatesteistä ollut puhetta. Ne ovat onneksi vain muutaman euron hintaisia, ja hienoa, jos tänään saadaan kuulla, että saadaan verotkin, alvit, nollaan, niin että saataisiin ne vielä edullisemmiksi. Niin kuin toivoin alun perinkin jo sieltä vuoden 20 alusta, toivoisin, että me saisimme Suomessakin ne pikatestit todelliseksi, helpoksi, nopeasti toteutettavaksi vaihtoehdoksi. Ne ovat kuitenkin huomattavasti parempia ja luotettavampia kuin mitä niistä alun perin ollaan puhuttu, ja toisaalta sitten jos se testi ei kerro viruksesta, ei ota sitä kiinni meidän elimistöstämme ja meillä on kuitenkin maskeja käytössä, pidämme vähän välimatkaa, niin kyllä sitten se, että me tartuttaisimme jotakin, jos siellä josakin kolossa vielä virusta olisi, on hyvin, hyvin epätodennäköistä. Siinä mielessä se on kyllä varsin näppärästi ja helposti toteutettavissa, kun vain Suomessakin saisimme sen oikeasti kaikille todelliseksi vaihtoehdoksi.

Syy, minkä takia oikeastaan halusin pyytää tämän puheenvuoron, on se, että peräänkuultaisiin ihmisiä, jotka vellovat epäuskoa, pelkoa, ahdistusta ja vastakkainasettelua tuolla somessa. Hämmästyksenäni viikonloppuna, kun alkoi tulla näitä kyselyjä ulkonaliikkumiskiellosta ja Uudenmaan sulusta ja niin edelleen, löysin professoritasoisen ihmisen videonpätkän, jossa hän tämmöisiä huhupuheita kertoi kuulleen ja vetosi kansalaisiin, että kaikki rupeaisivat lähettämään kansanedustajille postia. Sitähän muuten tuli niin, että ovat postilaatit tukossa. Toivoisin, että meillä todellakin rohkaistaisiin ja pyritäisiin tietyllä tavalla lievittämään sitä pelkoa ja ahdistusta eikä tehtäisi varsinkaan tämäntyyppisiä vetooumuksia, jollaisia tässä tapauksessa [Puhemies koputtaa] professoritason ihminen oli lähettänyt. Tämän halusin tässä vielä nostaa esiin.

**Toinen varapuhemies Juho Eerola:** Näin. — Ja edustaja Niikko.

**17.45 Mika Niikko ps:** Arvoisa puhemies! Tässä koronapassin käytössä täytyy nyt palata ihan sinne alkujuurille, kun hallitus tämän alkujaan toi eduskunnalle. Tällöin ministerit ja hallituksen kaikki kansanedustajat vakuuttivat täällä, että tämä koronapassi ei ole ihmisiä rajaava toimenpide vaan tämä on tämmöinen palveluita avaava väline, jolla päästään jatkamaan elämää tämän pandemian keskellä. Siitä, miten tässä nyt on kuitenkin käynyt, voi vetää sellaiset johtopäätökset, että tästä on tullut itse asiassa hyvinkin rajaava joitain ihmisiä kohtaan ja joillekin ihmisille tästä on tullut tämmöinen etuoikeuden suova väline, jolla pääsee niihin palveluihin, joihin kaikkien ihmisten soisi pääsevän riippumatta siitä, onko heidät todettu tällaisen passin haltijaksi vai ei.

Esimerkkinä me voimme ottaa vaikka omat lapsemme, jos meillä niitä on itse kullakin, tai lastenlapsia. Ei ole oikeasuhtaista mielestäni siten toimia, kuten nyt kunnat toimivat, että vain osa lapsista pääsee esimerkiksi uimahalliin uimaan tai harrastamaan niitä harrastuksia, joita ovat harrastaneet tähänkin saakka, koska he ovat ottaneet tämän rokotuksen — että lapsiakin, 16—17-vuotiaita lapsia, vaaditaan ottamaan rokote tai heidät syrjäytetään niistä heille rakkaista harrastuksista. Tämä ei ole oikeasuhtaista. Ja minä toivoisin, että me tällaisista arkea koskettavista asioista voitaisiin olla edes yksimielisiä, että korjattaisiin ne viat. Nyt kun me tiedämme, ettei tämä passi tuo sitä vakuutta kenellekään, ettei se virus voi levitä, niin on syytäkin kyseenalaistaa täällä sen hyväksymistä.

Arvoisa puhemies! On myös todettava se, että kun me tiedämme, että hallitus on seuraavaksi tuomassa eduskuntaan esityksen koronapassin käytön laajentamisesta, niin meidän tulisi olla täällä huolissamme. Koronapassia tulisi saada vaatia missä tahansa voimassa olevissa tapahtumissa rajoituksista riippumatta. Tämä on tulossa hallitukselta tammikuus-

## Pöytäkirja PTK 155/2021 vp

sa eduskuntaan käsiteltäväksi, ja tätä valitettavasti ei myöskään voi ymmärtää, miksi näin toimitaan. Miksi me haluamme rajoittaa ihmisiä myös niillä alueilla, missä tällaista avin määräämää rajoittavaa toimenpidetarvetta ei ole olemassa? En voi ymmärtää tätä ollenkaan. Tämä olisi vielä jotenkin ymmärrettävissä, mikäli nämä esitykset olisivat välttämättömyyden ja oikeasuhtaisuuden vaatimukset täyttäviä, mutta nämä eivät niitä ole. Ja toivonkin, että meiltä löytyisi inhimillisyyttä ja ymmärrystä siellä arjen ruohonjuuritasolla eläviä perheitä kohtaan, että me ei pakoteta heitä eristäytymään yhteiskunnasta näillä päätöksillä, mitä tässä salissa tehdään.

**Toinen varapuhemies Juho Eerola:** Näin. — Ja vielä edustaja Mäenpää.

**17.48 Juha Mäenpää ps:** Arvoisa puhemies! Haluan vielä nostaa esiin tuon sosiaalietiiikan professorin Jaana Hallamaan nyt viikonloppuna antaman lausunnon tai tämmöisen haastattelun, jossa hän varoittaa, että olemme sairastuneet sosiaaliseen koronaan ja rokotuspakko johtaisi yhteiskunnalliseen vastakkainasetteluun. Minun mielestäni tätä vastakkainasettelua meidän tulee välttää, ja pikatestaaminen eri tapahtumien järjestämisessä olisi parempi vaihtoehto. Silloin myös rokotetut ehkä tekisivät sen, ja silloin voitaisiin varmistua siitä, että sinne mennessä kukaan ei ainakaan ole sairastunut koronaan, ja silloin sinne voisi mennä mukaan myös rokottamaton henkilö. Hallamaa sanoo täällä, että tämän kahden vuoden koettelemuksen jälkeen ”pinna on lyhyt, monet asiat suututtavat ja jos asiat eivät suju, on hermostus pinnalla”. Hän painottaa, että rokote-kriittisten pakottaminen koronarokotuksiin lisää epäluottamusta ja jakolinjoja yhteiskunnassa.

Pakon käyttäminen yhteiskunnassa on aivan äärimmäinen keino, ja sen hinta voi olla luottamuksen rapautuminen ja vastakkainasettelun syventyminen ja vihollisuuksien luominen. Rokottaminen on puuttumista ihmisen koskemattomuuteen. Perustuslakimme suojaa monella tavalla ruumiillista koskemattomuutta ja itsemääräämisoikeutta. Kenenkään ei ole pakko ajaa autoa tai pakko rakentaa taloa, mutta on hyvin vaikea elää täällä olematta yhteisön jäsen. Tämä olisi meidän syytä huomioda täällä, että mahdollisimman vähän ihmisiä jaottelisimme.

Mielestäni Suomen perustuslaki on niin kova, että sitä ei saisi rikkoa, ja ainakin minä koen, että tämä koronapassi rikkoo Suomen perustuslakia. Täällä lukee — muutaman lauseen poimin täältä: ”Valtiosääntö turvaa ihmisarvon loukkaamattomuuden ja yksilön vapauden ja oikeudet sekä edistää oikeudenmukaisuutta yhteiskunnassa.” ”Kaikessa julkisessa toiminnassa on noudatettava tarkoin lakia.” Yhdenvertaisuudesta sanotaan: ”Ihmiset ovat yhdenvertaisia lain edessä. Ketään ei saa ilman hyväksyttävää perustetta asettaa eri asemaan sukupuolen, iän, alkuperän, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, terveydentilan, vammaisuuden tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella.” Nyt tämä koronapassin laajentaminen käytännössä johtaisi siihen, että et pääse työmaaruokalaankaan, jos ei sinulla ole koronapassia. Minun mielestäni tämä rikkoo perustuslakia. ”Jokaisella on oikeus elämään sekä henkilökohtaiseen vapauteen, koskemattomuuteen ja turvallisuuteen.” Nämä koronapassin laajentamistoimet loukkaavat ihmisten koskemattomuutta. ”Henkilökohtaiseen koskemattomuuteen ei saa puuttua eikä vapautta riistää mielivaltaisesti.” ”Jokaisella, joka ei kykene hankkimaan ihmisarvoisen elämän edellyttämää turvaa, on oikeus välttämättömään toimeentuloon ja huolenpitoon.” Tämä varmaan nousee huomenna sitten esille, kun käsittelemme hoitajien rokottamista.

## Pöytäkirja PTK 155/2021 vp

Näillä eväillä, mitä täältä nyt itse olen poiminut, tukeudun myöskin tähän Pauli Rautiaisen perustuslakivaliokunnalle antamaan ja Perustuslakiblogissa kirjoittamaan tekstiin. Kyllä tämä minulle on ollut yllättävää, että ei ole vahvemmin nojaututtu tähän perustuslakiin, koska tunnen sen niin, että tämä rikkoo meidän oikeutta toimia täällä. Myös yhdenvertaisuuslain mukaan näyttää siltä, että tämä on syrjimistä, ja minun mielestäni me emme saisi säätää semmoisia lakeja, jotka syrjivät ihmisiä.

Nyt tähän loppuun yritin tehdä tällaisen kiteytyksen, joka ehkä voisi toimia jonkinlaisena ohjenuorana, mihinkä meidän pitäisi pyrkiä: ”Kun rakkaus vapauteemme ylittää pelkomme koronaan, niin silloin kansamme tuntee vapauden.”

Kiitoksia — päätän nämä puheeni tähän. Taisi neljä puhetta olla, ja jatketaan seuraavassa laissa sitten.

**Toinen varapuhemies Juho Eerola:** Hienoa. — Edustaja Räsänen.

17.54 **Päivi Räsänen kd:** Arvoisa puhemies... [Puhuja aloittaa puheenvuoron mikrofonin ollessa suljettuna]

**Toinen varapuhemies Juho Eerola:** Mikrofoni!

Arvoisa puhemies! Edustaja Mäenpään puheenvuorossa tuli tärkeä näkökulma esiin siitä, että tätä vastakkainasettelua tulee yrittää väistää. Itsekin ajattelen niin, että koronapassi on huono keino siinä, että yritetään tätä koronatilannetta ratkaista ja samalla ikään kuin sen kautta, tavallaan pakkomenettelyjen kautta, lisätä rokotekattavuutta. Mutta samalla ajattelen, että kun en kannata pakon käyttämistä, niin en kyllä kannata myöskään sitä, että kansalaisia johdetaan harhaan sellaisella informaatiolla ja sellaisilla tiedoilla, jotka lisäävät epäluottamusta rokotteita kohtaan. Puhutaan esimerkiksi kokeellisista rokotteista ja rokotehaitoista myös sillä tavoin, mikä ei pidä yhtä totuuden kanssa.

Ajattelen, että samanaikaisesti, kun puolustamme kansalaisten perusoikeuksia, oikeuksia fyysiseen koskemattomuuteen — itsekin vierastan pakon käyttöä lääketieteellisissä toimenpiteissä, myös rokotuksissa, muissakin rokotuksissa — tulisi kyllä vahvasti käyttää niitä keinoja, joilla pystytään kannustamaan kansalaisia rokottautumaan, [Mika Niikko: Ilmasia ämpäreitä!] tuomaan sitä oikeaa tietoa, jotta näitä rokotteita otetaan.

Tässä suhteessa toivoisin, että entistä paremmin ikään kuin vastattaisiin myös niihin kysymyksiin, joita kansalaiset esittävät ja joita valitettavasti netin syövereissä lietsotaan. En nyt tässä syytä ketään tässä salissa olevaa enkä tartu näihin puheenvuoroihin, mutta toivoisin, että samalla, kun esimerkiksi perussuomalaiset tuovat esiin näitä seikkoja, joita äskeisessäkin puheenvuorossa tuotiin, vahvasti tuotaisiin kansalaisille — myös niille, jotka pelkäävät näitä rokotteita — se viesti, että nyt kannattaa rokottautua, että kannattaa se suoja hakea, koska jos niitä ei haeta, jos rokotteita ei olisi otettu, niin olisimme todella vaikeassa tilanteessa. Ja jotta nyt ei tämä meidän terveydenhuoltomme kuormittuisi liikaa, niin tulisi edelleen kannustaa kansalaisia ottamaan rokotteita. Itsekin toivon, että myös vanhalla menetelmällä tehtyjä rokotteita [Puhemies koputtaa] pian saataisiin markkinoille.

**Toinen varapuhemies Juho Eerola:** Näin. — Edustaja Niikko.

## Pöytäkirja PTK 155/2021 vp

17.58 **Mika Niikko ps:** Arvoisa puhemies! Edustaja Räsänen, kyllä kieli keskellä suuta puhuitte ihan asiaa, mutta ehkä siitä voi jäädä sellainen tunnelma jollekin kuulijalle, että niitä ihmisiä, jotka haluavat toimia vapaaehtoisuuden pohjalta, itsemääräämisen pohjalta omaan kehoonsa, jotka ovat esimerkiksi saaneet vaikkapa ensimmäisestä rokoteannoksesta haittavaikutuksia, ei oteta vakavasti.

On totta, että on hyvin paljon disinformaatiota liikkeellä näissä asioissa, kuten edustaja Tanus mainitsi tämän erään henkilön levittävän tällaisia tarinoita, että Puolustusvoimat menee kadulle tarkistamaan rokotepasseja. Tämä kyseinen henkilö — itsekin törmäsin tähän palautteeseen — ei vaivautunut edes vastaamaan, kun sanoin, että voisitko tarkistaa tietosi ennen kuin levität tämmöistä valetta. Päinvastoin he poistavat tällaiset kommentit omilta sivuiltaan, jos yritämme heitä oikaista. Tämä vahingoittaa tervettä kritiikkiä. Tervettä kritiikkiä vapaassa yhteiskunnassa pitää ja saa esittää niin kansanedustaja kuin kansalainenkin. Sen johdosta ymmärrän toki, että olisi hyvä kannustaa ihmisiä terveysturvalisiin toimintatapoihin, mutta en minä kuitenkaan voi mennä kenellekään sanomaan, että ota rokote tai älä ota rokotetta. En sano kumpaakaan. [Päivi Räsänen välihuuto] Jokaisen ihmisen täytyy tehdä itse se päätös. Minä en ole niin pätevä, että minä voin sanoa, että tee niin tai tee näin.

Arvoisa puhemies! Tärkeätä olisi kuitenkin se, että me voitaisiin avoimesti puhua näistä asioista eikä yhteiskunnassa hiljennettäisi niitä soraääniä, jotka aidosti haluavat kysymysten kautta esittää huolensa julki. Se vain lisää ennakoasenteita, se lisää epäluuloa yhteiskuntaa ja päätöksentekijöitä kohtaan. Siinä mielessä soisin sen, että meillä ei tämän johdosta laitettaisi vihapuhekoriin niitä ihmisiä, jotka ovat asiasta eri mieltä. Me ei koskaan voida kaikki olla samaa mieltä, ja se meidän pitää ymmärtää ja hyväksyä tässä yhteiskunnassa, että eri mieltä saa olla niin paljon kuin kukin haluaa. Tämä kuuluu meidän perustuslaillisiin oikeuksiimme.

Arvoisa puhemies! Haluan lopuksi vielä kiittää tässä edustaja Myllykoskea aikaisemmasta puheenvuorosta. Tällaista henkeä me tarvitsemme, niin kuin Myllykoski ja Mäenpää täällä esittivät, että meidän täytyy kuitenkin rakentaa ykseyttä ja rauhaa toistemme kesken eikä asettaa toisia vastakkain. Toivoisin, että myös valtamedia tähän kykenisi, ettei se aseta ihmisiä tahallaan eriarvoiseen asemaan omissa uutisoinneissaan. — Kiitos.

**Puhemies Anu Vehviläinen:** Edustaja Myllykoski.

18.01 **Jari Myllykoski vas:** Arvoisa rouva puhemies! Kiitoksia edustaja Niikolle. Juuri nyt halusinkin sanoa vain sen yhden lauseen, että emme saisi sulkea pois niitä, jotka kysyvät. Heistä ei saa tulla järjestelmän vastustajia. Meillä on sähköposteissa paljon kysymyksiä — ”olen huolestunut kansalainen” — mutta sitten meillä on valitettavasti niitä disinformaation levittäjiä. Tämä oli oikein hyvä, rakentava puheenvuoro siitä, että niitä, jotka kysyvät, ei pidä kategorisoida vastustajiksi.

**Puhemies Anu Vehviläinen:** Edustaja Laakso.

18.01 **Sheikki Laakso ps:** Arvoisa rouva puhemies! Se on niin kuin tässä aika moni on juuri puhunut näistä asioista, että tämä vastakkainasettelu on ollut meille oikeasti loppupeleissä se suurin ongelma, mikä on vähän luotu jopa itse tähän keskusteluunkin, koska tilan-

## Pöytäkirja PTK 155/2021 vp

ne on se, että ajettiin niin voimalla tätä rokotepassia ja sitä kautta tietyille aloille jopa rokotepakkoa, elikkä se sai ihmiset perääntymään.

Tunnen itsekin useampia ihmisiä, joilla ei ole oikeastaan ollutkaan missään vaiheessa rokotevastaisuutta, mutta jotenkin heillä on mennyt maku siihen asiaan, ja olen heidän kanssaan jutellut, ja he ovat sitä mieltä, että heitä ei enää kiinnosta koko rokotteen ottaminen, koska on menty jotenkin överiksi tässä asettelussa ja on vähän unohdettukin se tosiaan ja on tuotu asiaa vähän esiin ensin niin, että ihan kuin se rokote olisi sellainen, että sen jälkeen ei ole mitään huolta eikä murhetta, kun kuitenkin jo tiedettiin alun perinkin, että näin ei tule olemaan. Tavallansa tämä informaatio on ollut mielestäni vähän huonoa, ja tämä on aiheuttanut paljon sitä turhanpäiväistä keskenään vääntöä.

Nyt etenkin kun oikeasti nämä pikatestit ovat tulleet tähän rinnalle, toivoisin, että pikatesteihin satsattaisiin ja annettaisiin ne vaihtoehtoksi niille, jotka eivät rokotteita halua syystä tai toisesta ottaa. Meidän on turha niitten ihmisten kanssa ehkä väitellä siitä, onko heidän järkevää olla ottamatta vai ei, koska jos eivät ne tähän päivään mennessä ole ottaneet, niin monellakin se voi olla vähän jo periaatteellinen kysymyskin. Jotta me saataisiin kuitenkin tämä ongelma enemmänkin poistettua ja saataisiin ihmiset takaisin käsi käteen, toivoisin, että pikatestausta otettaisiin huomattavasti enemmän käyttöön.

Kaikkien pitäisi muistaa nyt, että ei olla siellä omassa pikku kuplassa, vaan yritetään ymmärtää kaikki toisiamme. Me ihmiset ollaan erilaisia. — Kiitos.

Keskustelu päättyi ja asian käsittely keskeytettiin.

### **8. Puhemiesneuvoston ehdotus eduskunnan päätökseksi eduskunnan kanslian ohjesäännön muuttamisesta ja eduskunnan työjärjestyksen 15 §:n kumoamisesta**

Puhemiesneuvoston ehdotus PNE 3/2021 vp

Valiokunnan mietintö PeVM 15/2021 vp

#### *Toinen käsittely*

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyt, puhemiesneuvoston ehdotukseen PNE 3/2021 vp sisältyvät 1. ja 2. päätösehdotuksen. Päätösehdotusten toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.

### **9. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi arvonnäköverolain väliaikaisesta muuttamisesta**

Hallituksen esitys HE 233/2021 vp

#### *Lähetekeskustelu*

**Puhemies Anu Vehviläinen:** Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 9. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään valtiovarainvaliokuntaan. — Keskustelu, ministeri Saarikko, olkaa hyvä.

#### *Keskustelu*

**18.04 Valtiovarainministeri Annika Saarikko** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Vuoden viimeisen ja hyvin nopealla aikataululla valmistellun veroesityksen tavoit-

## Pöytäkirja PTK 155/2021 vp

teena on vastata tämänhetkiseen koronatilanteeseen. Nyt tehtävässä esityksessä kotitestit koronan hoidossa eivät asetu vaihtoehdoksi rokottamiselle vaan täydennyskeinoksi koronatilanteen hallinnassa pitämiselle.

Hallitus siis esittää, että koronatartuntojen niin sanotut kotitestit vapautettaisiin arvonnalisäverosta. Vapautus koskisi sekä kotimaan myyntejä että ulkomailta tapahtuvia hankintoja. Myynnin vapautukseen liittyisi oikeus vähentää hankintoihin sisältyvä vero. Tämän esityksen tavoitteena on tietenkin kannustaa koronatartuntojen testaukseen matalalla kynnyksellä ja edistää kohtuuhintaisten kotitestien tasapuolista saatavuutta Suomessa. Kotitestauksen merkitys koronakriisin torjunnassa tulee arvioinnin mukaan kasvamaan. Vapautus koskisi vain unionin oikeudessa säädettyjen vaatimusten mukaisia lääkinnällisiä laitteita, joiden tason tiedämme kehittyneen viimeisen kahden vuoden aikana onneksi jo paljon. Viittaan niiden luotettavuuteen.

Arvoisa puhemies! Arvonnalisäveroalennusten vaikutusta hintoihin on tutkittu paljon. Vaikka tutkimustieto osoittaa, ettei alennus aina ole täysimääräisesti hintoihin siirtynyt, nyt rohkenen olettaa muuta. Olen esittänyt vetoomuksen kaupan alalle, että se kantaa oman vastuunsa koronan torjunnasta ja siirtää valtion vastaantulon suoraan kuluttajien hyödyksi. Uskon, että on laajasti yhteiskunnan etu, että testienkin avulla pystyisimme pitämään yhteiskuntaa auki viimeistään sitten, kun tämä aivan pahin vaihe on ohitettu. On nimittäin meidän kaikkien vastuulla, että koronaa pystytään torjumaan mahdollisimman tehokkaasti ja yhteiskunnalliset haitat minimoiden.

Arvoisa puhemies! Valitettavasti hallitus valmistautuu nyt näihin ajankohtaisiin päätöksiin, joita kuulin aiemmassakin keskustelussa useamman edustajan vaativan, ja joudun siirtymään näihin keskusteluihin. Siksi totean tässä jo pari asiaa täydennykseksi.

Tiedän, että edustajien piirissä on käyty keskustelua siitä, voisiko saman verottomuuden luokkaan siirtää myös maskit. Se on ollut minusta perusteltu ehdotus, ja sitä myös hallituksen piirissä tiiviisti tällä lyhyellä aikataululla, kun esitystä valmisteltiin, puntaroitiin. Se olisi kuitenkin vaatinut laajempaa selvittelytyötä. Tämän esityksen rajaaminen kotitesteihin johtui pitkälti aikataulullisista syistä myös siksi, että kotitestien käyttö on vielä varsin vähäistä, ja uskon, että niiden käyttö ja tarve tulevat yleistymään. Samoin tuotteisiin liittyvä mielikuva on ollut pikemminkin kalliinpuoleinen, ja veroratkaisulla siihen on ollut nyt mahdollista vaikuttaa. Verokantahan oli näillä kotitesteillä 24 ennen tätä esitystä nolaluokkaan siirtämisestä.

Tiedän, että toinen keskustelunaihe tähän liittyen on ollut saatavuus. Tästä olen käynyt kaupan edustajien kanssa keskustelua, ja käsitykseni mukaan tilanne on nyt verrattain hyvä. Tilanne on verrattain hyvä, alueellista vaihtelua tässä on, mutta uskon, että tämä esitys myös saa kaupan alaa reagoimaan siihen, että maailmalta näitä testejä Suomeen hankitaan mahdollisimman paljon kuluttajien käyttöön.

Kokonaan toinen asia on vielä se, päädyimmeko myöskin osana julkisen sektorin toimintaa näitä hyödyntämään voimakkaammin esimerkiksi kouluissa, kuten monissa verrokki- maissa on tehty. Ne ovat sitten taas päätöksiä aivan erikseen, mutta hallituksen voimassa oleva testaamisen ja jäljittämisen strategia suosittaa työpaikoille ja kouluille kotitestaamisen lisäämistä.

Tämä esitys on nyt suoraan kuluttajia koskeva, käsitykseni mukaan selkeästi yksi ensimmäisistä korona-ajan toimista, joissa veroratkaisuja suunnataan suoraan kuluttajille, ja tämä olkoon viestinä myöskin siitä, että koronan hoidon omavastuu ja meidän kaikkien yh-

## Pöytäkirja PTK 155/2021 vp

teinen vastuu toisistamme korostuisivat rokotusten keinoin mutta myös kaikin muin mahdollisin tavoin. — Kiitos, puhemies.

**Puhemies Anu Vehviläinen:** Edustaja Räsänen.

**18.08 Päivi Räsänen kd:** Arvoisa rouva puhemies! Nyt on syytä antaa hallitukselle kiitos tästä esityksestä. Tämä on erittäin hyvä ja ajankohtainen esitys. On todellakin toivottavaa, että myös seurataan sitä, että kotitestien vapautus arvonlisäverosta siirtyy ihan sellaiseenaan hintoihin, että se näkyy siellä hinnoissa. Tässä suhteessa on tietysti hyvä, että ministeri on ollut kaupan alan toimijoihin yhteydessä. Varmasti he myös haluavat osoittautua nyt tämän luottamuksen arvoisiksi.

Tänään olemme käyneet paljon keskustelua testaamisesta ja testaamisen merkityksestä tämän koronataudin hallinnassa. Ajattelen, että nyt kun joululäheisyys ja monet tapaavat iäkkäitä isovanhempia, riskiryhmään kuuluvia perheenjäseniä, niin kotitestien käytölle varmasti on entistä enemmän tilausta. Vaikka niiden hinnat ovat jo sinänsä laskeneet, niin kyllä varsinkin suurissa perheissä silti aika kalliiksi tulee, jos esimerkiksi lähes päivittäin testataan. Mutta toivoisin, että tätä testaamisen menettelyä käytettäisiin jatkossa yhä enemmän myös työpaikkaturvallisuuden varmistamisessa. Kun kohta käydään keskustelua niin sanotusta pakkorokotuslaista hoitajien osalta, niin siinäkin pitäisin vaihtoehtona sitä, että nojattaisiin entistä enemmän tähän testaamiseen kuin muihin pakkotoimiin.

Tässä yhteydessä ministeri sivusi myös mahdollisuutta käyttää kotitestejä enemmän koululaisten kohdalla ja koulujen auki pitämisessä. Tästä olisi tietysti ollut kiinnostavaa kuulla vielä ministeriltä, millä tavoin tätä on ajateltu ja aiottu hyödyntää, mutta toivon, että siitä kuulemme sitten myöhemmin.

**Puhemies Anu Vehviläinen:** Edustaja Reijonen poissa, edustaja Aittakumpu poissa. — Edustaja Tanus.

**18.11 Sari Tanus kd:** Arvoisa rouva puhemies! Minäkin olisin halunnut antaa ministerille lämpimiä kiitoksia tästä esityksestä ja tietysti koko hallitukselle, koska niin kuin tässä edeltävän pykälän aikana olemme puhuneet, nämä pikatestit ovat näppärästi toteutettavia ja niistä saadaan tulos saman tien. Niitä on maailmalla paljon käytetty ja myös meillä Suomessa, erityisesti tuolla Lapissa, erittäin menestyksekkäästi jo pitkän aikaa. Ja tietysti se, että saadaan tuo nolla-alvikanta, on erittäin hieno asia, ja todella toivon, että myös kaupan toimijat kantavat kortensa kekoon sillä tavalla, että ne pikatestit tulisivat mahdollisimman edullisiksi sitten kuluttajille.

Todella, niin kuin tässä ministeri mainitsi, on mietitty mahdollista testien käyttöä kouluissa. Itse olen kuullut paljon, että myös työpaikoilla, esimerkiksi teollisuuden piirissä, joillakin suurilla työpaikoilla, on ihan omaehtoisesti ruvettu niitä käyttämään, niin että josakin kaksi kertaa viikossa tehdään pikatesti omatoimisesti. Ja niin kuin tässä on ollut puhetta myös terveydenhuoltohenkilökunnan tilanteesta ja varsinkin heistä, jotka syystä tai toisesta eivät voi ottaa sitä rokotetta, tämä voisi olla myös vaihtoehtona. Ja kyllä minä näkisin, että oikein pahassa koronatilanteessa, niin kuin tällä hetkellä on, ja myös omikron-varianttia ajatellen, jos meillä on yksikkö, jossa on oikein hauraita potilaita, voisi olla pohdintaa siitä, että samalla kun henkilökunta vaihtaa työvaatteita, niin sitten siinä otettaisiin myös pikatesti töihin mennessä, olisiko se sitten kaksi kertaa viikossa vai kuinka. Mutta se

## Pöytäkirja PTK 155/2021 vp

todellakin on vain pienen hetken toimenpide, ja tulos saadaan siitä nopeasti, niin että kyllä minä näkisin, että kun me hyödynnetään terveysteknologiaa monessa muussakin, niin näitä pikatestejä on kyllä syytä harkita myös terveydenhuollossa laajemmin käytettäväksi. Ja aivan niin kuin tuossa tuli esille, nyt kun ollaan lomakauteen siirtymässä, niin toivon mukaan monissa perheissä voidaan sitä hyödyntää — niin kuin me kansanedustajatkin olemme tehneet täällä testejä — myös siinä vaiheessa, kun mennään sitten vanhempia sukulaisia, läheisiä tapaamaan.

Ministeri joutui tuossa jo lähtemään, mutta kiitokset laitamme perään — oikein hyvä esitys, jota toivon kaikkien kannattavan.

**Puhemies Anu Vehviläinen:** Edustaja Marttinen.

**18.13 Matias Marttinen kok:** Arvoisa rouva puhemies! On tosiaan harmillista, että ministeri ehti jo poistua, sillä sinänsä tämä esitys, joka nyt meille on annettu — tänään sitten valtiovarainvaliokunnassa käsittelyä jo kävimmekin eteenpäin — on tietysti hyvinkin kannatettava. Ja vaikka ministeri kyllä itse minusta hyvin tuossa totesi myös ne ongelmat, eli tämä tutkimustieto ei kyllä täysin tällaisia arvonlisäveron laskun vaikutuksia ja sitä, että siirtyvätkö ne suoraan hintoihin, sinänsä tue, niin tosiaan täytyy toivoa, että tässä tapauksessa tämä nyt sitten toteutuu paremmin kuin ehkä näissä aikaisemmissa tilanteissa, mitä me olemme nähneet arvonlisäverotuksen piirissä, missä taas näin ei ole sitten käynyt.

Mutta, rouva puhemies, nyt kun kerran puhutaan laajemmin tästä koronapandemian torjunnasta ja arvonlisäverotuksen merkityksestä sille, niin itse asiassa tänäänkin kävimme jo läpi valtiovarainvaliokunnassa sitä, että me olemme useaan otteeseen tässä salissa käsitelleet esimerkiksi tätä nyt voimassa olevaa määräaikaista lainsäädäntöä. Sitä on jatkettu muistaakseni kolmeen tai jopa neljään otteeseen, ja siinä on ollut kyse siitä, että nämä julkisten terveystalveluiden tuottajat on vapautettu arvonlisäverotuksesta näissä tilanteissa, kun puhutaan tämän koronapandemian ehkäisemiseen ja testaamiseen liittyvistä materiaaleista ja näistä hankinnoista ja siitä, miten taas vastaavasti sitten nämä yksityiset tuottajat eivät ole päässeet vastaavasti tämän saman vapautuksen piiriin. Olisin tästä halunnut kysyä ministeriltä vielä erikseen: Olisiko nyt kuitenkin jo aika tältä osin muuttaa sitä lain tulkintaa? Ja nyt kun kuitenkin tässä jatkuvasti nähdään se, että joudutaan tätä lainsäädäntöä arvioimaan uudestaan, niin eikö olisi nyt kaiken järjen mukaista, kuten olemme esittäneet täältä opposition puolelta jo useamman kerran, myös tuoda vastaavasti yksityiset toimijat ihan yhtä lailla tämän saman nollaverokannan piiriin, koska tässä nykyisessä tilanteessa siellä on ihan selkeitä neutraliteettiongelmia? Se näkyy myös siinä, jos ajatellaan vaikka tilannetta, että vaikka pienyrittäjä, joka tuottaa vaikka ikäihmisten sairaanhoitopalveluita kunnassa, ei käytännössä pääse tai pysty hyödyntämään tätä nollaverokantaa, mutta taas sitten julkinen puoli pystyy. Onhan se nyt aivan selvää ja näen kyllä edelleen niin, että kun puhutaan siitä, että kuitenkin laajasti tätä epidemiaa meidän täytyisi pystyä torjumaan, ja puhutaan siitä, että kaikissa tilanteissa kuitenkin myös näiden yksityisten tuottajien täytyy pystyä turvaamaan nämä tilanteet ja kuitenkin nämä materiaalit ja muut hankkimaan, niin tämä on aika merkittävä epäkohta [Puhemies koputtaa] ja se kannattaisi nyt vaan lähteä korjaamaan. [Puhemies koputtaa] Meillä on kyllä siihen olemassa jo esitykset.

**Puhemies Anu Vehviläinen:** Edustaja Mäkelä.

## Pöytäkirja PTK 155/2021 vp

**18.17 Jani Mäkelä ps:** Arvoisa puhemies! Tämä esityshän on sinänsä periaatteessa varmaan uskoakseni kaikkien mielestä kannatettava, että näitä testejä saadaan halvemmaksi. Tietysti vähän kyynisemmälle ihmiselle tulee mieleen, että kun tässä aluevaalitkin lähestyvät ja tähän vuoden loppuvaiheeseen tuli tällainen avaus valtiovarainministeriltä, niin eihän tällä olisi mitään yhteyttä aluevaalien lähestymiseen, eihän tietenkään ole. — Harmi, kun ministeri ei taida olla vastaamassa tähän kysymykseen.

Kuitenkin vaikka tämä on kannatettava, niin eihän tämä tarpeeksi ole. Me olemme taas muista maista jäljessä. Monissa muissa maissa jaetaan ilmaisia testejä ihmisille, ja nyt meillä vain alennettaisiin hieman arvonlisäveroa näiden testien suhteen. Elikkä hieman myöhässä ja hieman riittämätöntä, mutta kuitenkin parempaan suuntaan.

Toisena asiana tulee mieleen tämä EU:n koronapaketti — niin sanottu koronapaketti — johon mekin hallituksen myötävaikutuksella Suomessa suostuimme: Tuli vain mieleeni, että kun tuossa yksi päivä lueskelin uutisia Puolasta, jossa tässä taloustilanteessa poistetaan kokonaan arvonlisävero polttoaineilta — siis ei koronatesteiltä vaan polttoaineilta — ja polttoainevero poistetaan, jonka seurauksena polttoaine on yli puolta halvempaa kuin Suomessa, niin ei kai tätä vain tehdä sillä koronapaketilla, minkä mekin suomalaiset täällä maksamme, sillä 4 miljardilla eurolla rahaa? Eli me maksamme muiden koronapaketit, ja sitten me teemme tällaisia puolivillaisia ratkaisuja itse.

**Puhemies Anu Vehviläinen:** Edustaja Kyllönen.

**18.18 Merja Kyllönen vas:** Kiitoksia, arvoisa rouva puhemies! Esitys on erittäin odotettu ja tärkeä, ja just äsken kun käytiin tätä tartuntatautilain kokonaisuutta lävitse, niin nämä pikatestit olivat tärkeässä osaroolissa koko koronan hoidossa ja torjunnassa. Onkin olennaista nyt sitten pitää yhdessä huoli siitä, että kaupan ala on yhtenä rintamana mukana tässä kokonaisuudessa, niin ettei sitten se hyöty, mikä tämän arvonlisäveron alentamisen osalta syntyy, tule nousevina muina hintoina asiakkaiden maksettavaksi näitten testien kokonaisuudessa.

Edustajakollega Marttinen nosti tärkeän asian esille: vuoropuhelua on käyty valiokunnassa aiemminkin näiden muiden tarvikkeiden ja suojautumisvälineiden arvonlisäveron osalta ja yhdenvertaisen kohtelun kokonaisuuden arvioinnin pohjalta, ja tätä varmasti jatketaan edelleen — ei pelkästään vain niitten maskien osalta, mistä ministeri mainitsi, vaan muissakin suhteissa, kaikkien toimijoiden kesken. — Kiitos.

**Puhemies Anu Vehviläinen:** Edustaja Pirttilahti.

**18.20 Arto Pirttilahti kesk:** Arvoisa puhemies! Todellakin esitys on odotettu tässä tilanteessa ja todella hyvä pohja, ja voin yhtyä edellisten puhujienkin sanontoihin, että edellinen keskustelu oli hyvinkin laajaa ja monipolvista, mutta aika monessa kohtaa tulivat esille juurikin nämä pikatestit ja niitten saatavuus.

Itse olin tuossa kanssa karanteenissa vieruskaverin sairastuttua, ja kyllähän se aamulla oli hyvä katsoa sitten ja aina aamuisin — kun meillä yleensäkin täällä eduskunnassa on tähän jouluihin asti näin pyydetty — käyttää niitä pikatestejä ja saada tulos sieltä, niin on helppo aina lähteä töihin ja työtehtäviin. Kuten tässä on sanottukin, muutkin työpaikat ovat tätä käyttäneet, ja miksei tätä voisi myös sitten kouluhinkin laajentaa, ilman muuta. Julkisen puolen hankinnoissa näitä pikatestejä ei vielä ole näkynyt, mutta niin kuin tässä esitykses-

## Pöytäkirja PTK 155/2021 vp

säkin sanotaan, myöhemmin varmaan tulee laajemmin sitten leviämään myös julkiselle puolelle.

Tämän kustannusvaikutus on noin 3 miljoonaa euroa, mikä on arvioitu, ja tämä laki olisi voimassa vuoden 22 loppuun asti. Tässä on rinnalla sitten tulossa tammikuussa meille valtiovarainvaliokuntaan myös näitten muitten suojavarusteitten ja maskienkin arvonlisäverokuviot ja niitten käsittely.

Jaan sen huolen, mitä tässä edustaja Marttinenkin pohti, että onko se sitten tasavertainen yksityisellä ja julkisella toimijalla. Julkinenhan pystyy aina sen arvonlisäveron sitten pyörittämään pois, mutta yksityinen yritys välttämättä ei. Tämä on enemmän sitten sen toisen lainsäädännön asia meillä tammikuussa.

Tällä kohtaa, kuten ministeri sanoi, tämä koskee suoraan kuluttajia, että saadaan vähennettyä näitten pikatestien arvonlisävero pois ja saadaan alennettua. Suuri kysymys tässä ja tietenkin toive on, mistä ministerikin on itse käynyt sitten kaupan puolella keskustelua, että tämä tulisi suoraan hintoihin ja saataisiin näin näitä pikatestejä alennettua ja niitten käyttöä lisättyä tässä pandemiassa. Eli kaikki välineethän meillä täytyisi olla nyt käytössä, että päästäisiin tästä kulkutaudista eroon ja saataisiin se hallittua.

**Puhemies Anu Vehviläinen:** Edustaja Essayah.

**18.22 Sari Essayah kd:** Arvoisa rouva puhemies! Tosiaan tuolla valtiovarainvaliokunnassa tänään jo etukäteen aloitimme tämän esityksen kuulemisen ja huomenna saadaan valmista, koska on tärkeää, että tämä hallituksen hyvä ja tarpeellinen esitys saadaan sitten nopeasti käytäntöön.

Ja aivan kuten ministeri tuossa totesi ennen kuin joutui kiireesti lähtemään, niin tosiaan-kin tämän arvonlisäveron alennuksen pitää mennä suoraan hintoihin. Muutoinhan tästä operaatiosta ei olisi sitä vastaavaa hyötyä.

Nostan esille tässä kyllä saman huolen ja myöskin vähän niin kuin muistutuksen hallituksen suuntaan kuin tuossa edustaja Marttinen. Me olemme käsitelleet nyt näitä suojavarusteisiin liittyviä alennettuja arvonlisäverokantoja useampaan kertaan. Taustalla on siis tämä EU-direktiivi, joka tämän poikkeuksellisen ajan aikana on mahdollistanut tämän, ja sitä on aina kerta toisensa jälkeen sitten jatkettu, ja siihen liittyvä kansallinen lainsäädäntö on sitten samassa tahdissa seurannut. Nyt kysymys on siitä, että meillä Suomessa tätä on jostakin syystä tulkittu hyvin kireästi elikkä on ajateltu niin, että meillä esimerkiksi sellaiset pienet kotipalveluyritykset, jotka vaikkapa palvelusetelien kautta toimivat siellä kunnissa, tuottavat niitä kunnille tärkeitä kotipalvelupalveluita, eivät pysty nyt hyödyntämään näitä alennettuja arvonlisäverokantoja silloin, kun puhutaan näistä suojavarusteista.

Oppositio on tehnyt — kristillisdemokraatit ja kokoomus — yhteisen vastalauseen muistaakseni joka kerta, kun tämä esitys on ollut salissa, ja aina on todettu, että miksi tätä asiaa ei voitaisi nyt sitten tutkia kerralla kunnolla. Nyt toivon kyllä tosiaankin, niin kuin tässä edeltävä edustaja Pirttilahti totesi, että kun tammikuussa on sitten jälleen tulossa uutta esitystä, niin tämä nyt huolellisesti siellä valtiovarainministeriössä tutkittaisiin. On minusta kummallista, että jos meillä on muita Euroopan unionin jäsenmaita, joissa tätä voidaan soveltaa tällaisiin yrityksiin, jotka toimivat kiinteästi julkisten palveluitten tuottajina erilaisten sopimusten pohjalta, niin miksikä ei sitten näissä voitaisi toimia täällä Suomessa vastaavalla tavalla ja alentaa näitä arvonlisäverokantoja. Tämä alvikin on kuitenkin semmoisille pienille yrityksille varmasti tärkeä osa sitä katetta, ja siinä mielessä ajattelen, että

## Pöytäkirja PTK 155/2021 vp

se tässä tilanteessa olisi hyvä ottaa huomioon silloin, kun sitä hinnoittelua tehdään, että pienemmille yrityksille ne summat ovat merkittäviä. — Kiitos.

**Puhemies Anu Vehviläinen:** Edustaja Laakso.

**18.25 Sheikki Laakso ps:** Arvoisa rouva puhemies! Todellakin jos kiitosta pitää hallitukselle antaa, niin nyt sen paikka on. Tämä on ihan selkeästi sellainen homma, että tätä kannattaa kannattaa, vaikka silläkin riskillä, että jostain syystä kaupan ala ampuisi itseään jalkaan eikä ahneuttaan ymmärtäisi, kuinka tärkeästä ja järkevästä toiminnasta on kyse. Joka tapauksessa tämä voi hyvinkin olla kaupoillekin ihan vinkkinä jopa, että tämä on sellainen sisäänheittotuote, millä lähdetään kilpailemaan, että saadaan ihmiset tulemaan sinne. Puhutaan kuitenkin oikeasti niin pienestä summasta — siinä mielessä pienestä summasta, että jos se tällä hetkellä suurin piirtein vitosen maksaa ulosmyyntihinnassa, ja kun alvin saa pois siitä, niin se on neljä euroa, ja jos siihen lähtevät kaupat oikeasti mukaan, niin puhutaan kuitenkin oikeasti niin olemattomista katteista, vaikka nyt prosentuaalisesti on kova kate mutta eurollisesti ei niin iso — että en jaksakaan uskoa, että kannattaisi tämän takia lähteä kuitenkaan sitten hyvää draivia ja mainettaan pilaamaan.

Joka tapauksessa kun tiedetään, kuinka paljon yksi normaali testi maksaa, niin näitä pikatestejä saa kymmenittäin sillä samalla hintaa. Vaikka tässä puhutaan jonkunäköisestä kustannuksesta — en itse katsonut, mikä se oli, mutta edellinen puhuja tässä puhui 3 miljoonasta — niin joka tapauksessa tässä tulee säästöä sitä kautta, että ihan varmasti tulee näitten normitestien ottaminen vähentymään, koska käytetään näitä pikatestejä. Totta kai jos pikatesti näyttää positiivista, niin silloinhan sitä lähdetään sinne, mutta tiedän hyvin eräänkin tapauksen, joka on nyt joutunut käymään oman työnsä puolesta yhden kymmenen kertaa jo ottamassa testiä, ja nytten kun nämä pikatestit tuli, niin ei ole sen jälkeen käynyt kertaakaan. Elikkä kyllä tästä varmasti yhteiskunta tulee hyötymäänkin sitä kautta, ettei tämä laskennallinen tappio ole vain se, mitä tässä arvonlisäverosta alennusta annetaan. — Kiitoksia.

**Puhemies Anu Vehviläinen:** Edustaja Berg.

**18.27 Kim Berg sd:** Arvoisa puhemies! Haluan kanssa itse kiittää hallitusta tästä hyvästä esityksestä, tämä on todella odotettu ja kannatettava esitys.

Tärkeintä tässä on, mikä on oikeastaan jokaisessa puheenvuorossa tosiaan tullut esille, että tämä nyt siirtyy kuluttajahintoihin. Edustaja Laakso piti hyvän puheenvuoron, olen ihan täysin samaa mieltä tästä. Itse kanssa uskon, että tuskin kuluttajat lähtevät tässä hintoja ainakaan korottamaan tai pitämään nykyisellä tasolla. Uskon myös siihen, että saattaa olla, että hinnat tulevat entisestään laskemaan ja näitä käytetään esimerkiksi sisäänheittotuotteena ja sitä kautta ehkä saadaan asiakkaita käymään ja ostamaan muita tuotteita.

Toivon myös todellakin, että jatkossa nämä otetaan laajaan käyttöön. Esimerkiksi kun osallistutaan erilaisiin tilaisuuksiin, tapahtumiin, niin varmistettaisiin sitä ennen näillä pikatestillä se koronanegatiivisuus, tai ihan kun perhepiirissä tilaisuuksiin osallistutaan, niin otettaisiin varmuuden vuoksi se testi, jotta kaikilla olisi turva siitä, että se tauti ei leviä. Nyt tietenkin joulun alla — tämä esityshän nyt ei luonnollisesti ihan vielä jouluksi ehdi — esimerkiksi meidän omassa perhepiirissä, kun koronatilanne on heikentynyt, isovanhemmilla, vanhemmilla, on ollut vähän huolta siitä, miten nyt joulun, ja olen itse esittänyt, että pääs-

## **Pöytäkirja PTK 155/2021 vp**

tään paljon helpommalla, kun kaikki tehdään testi ennen joulupöytään menoa ja sillä lailla ei tarvitse sitä asiaa miettiä.

Tällaisiin tilaisuuksiin tämä jatkossa varmasti tuo paljon apua, ja kun saadaan sitä hintaa laskettua sen verran paljon, ettei se kustannuskysymykseksi tällaisissa tilanteissa muodostu, niin tämä on varmasti todella hyvä ja tulee lisäämään näitten pikatestien käyttöä.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin valtiovarainvaliokuntaan.

### **10. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tartuntatautilain väliaikaisesta muuttamisesta**

Hallituksen esitys HE 230/2021 vp

Toimenpidealoite TPA 5/2021 vp

Valiokunnan mietintö StVM 37/2021 vp

*Mietinnön pöydällepano*

Mietintö pantiin asian kiireellisyyden vuoksi pöydälle seuraavaan, 20.12.2021 pidettävään täysistuntoon.

### **11. Seuraava täysistunto**

Eduskunnan seuraava täysistunto on maanantaina 20.12.2021 klo 18.40. Täysistunto lopetettiin klo 18.30.

Pöytäkirjan vakuudeksi:

Timo Tuovinen